

การพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H
ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

มณีรัตน์ ศรีสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2562

**Development of English Reading for Main Idea Ability using 5W1H
Technique and Concept Mapping of Mathayomsuksa 3 Students**

Maneerat Srisuwan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Curriculum and Instruction

College of Education Science, Dhurakij Pundit University

2019

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H

ร่วมกับผังมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เสนอโดย

นางสาวมณีรัตน์ ศรีสุวรรณ

สาขาวิชา

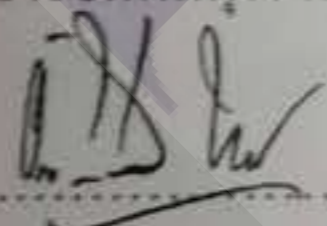
หลักสูตรและการสอน

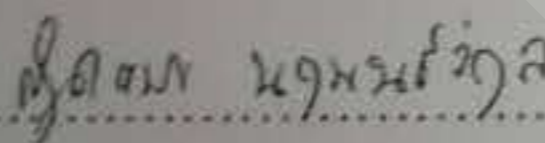
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

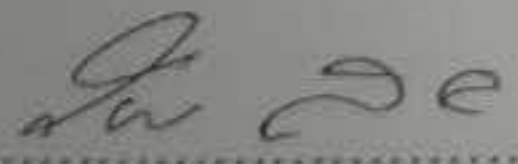
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ทองेम

ได้พิจารณาเห็นชอบ โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

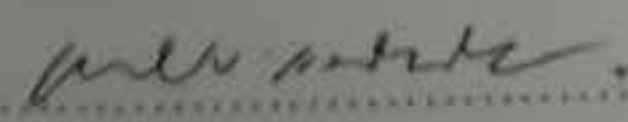

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ทองेम)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุคนธ์ นฤพนธ์จิรกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภารัตน์ แสงจันทร์)

วิทยาลัยครุศาสตร์รับรองแล้ว

..... คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์
(อาจารย์ ดร.พณภิญโญ แม้นโกส)

วันที่ ...14... เดือน พฤษภาคม..... พ.ศ. ๒๕๖๒

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ชื่อผู้เขียน	มณีนรัตน์ ศรีสุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี ทองเอม
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ วิชาภาษาอังกฤษ และการเขียนผังมโนทัศน์โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3/5 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้อง 42 คน โดยใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ 3) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ 5) แบบประเมินการเขียนผังมโนทัศน์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Paired Sample t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ นักเรียนทุกคนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 100 และมีพัฒนาการเขียนผังมโนทัศน์เพิ่มขึ้น 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ นักเรียนมีความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 17.03$, $sig = .000$) 3) ความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผัง มโนทัศน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.53 , S.D. = 0.58)

คำสำคัญ : เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์, การอ่านจับใจความ , ความสามารถในการอ่าน จับใจความ

Thesis Title	Development of English Reading for Main Idea Ability using 5W1H Technique and Concept Mapping of Mathayomsuksa 3 Students
Author	Maneerat Srisuwan
Thesis advisor	Asst. Prof. Dr. Anchali Thongaime
Department	Curriculum & Instruction
Academic Year	2018

ABSTRACT

The objectives of this experimental research were 1) to develop English reading for main idea ability and concept map creation using the 5W1H technique and concept mapping of Mathayomsuksa 3 students, 2) to examine the English achievement using the 5W1H technique and concept mapping, and 3) to investigate the students' satisfaction level towards the instruction using the 5W1H technique and concept mapping. The samples that were purposively selected from Mathayomsuksa 3 students from Bangbo Wittayakom School, Samutprakarn, were 42 students studying in the second semester of academic year 2018. The research tools included 1) lesson plans of the instruction using the 5W1H technique and concept mapping, 2) the English reading for main idea test, 3) the English achievement test, 4) the questionnaire on students' satisfaction towards the instruction using the 5W1H technique and concept mapping, and 5) the concept mapping evaluation form. Statistics used in this research were percentage, mean scores, standard deviation, and paired samples t-test.

The findings revealed that 1) the scores in relation to English reading for main idea of all students (100%) passed the criterion score at 80%, and the progress of creating concept maps has increased, 2) the students' achievement posttest average scores were significantly higher than their pretest average scores at the .05 level ($t = 17.03$, $\text{sig} = .000$), 3) the overall level of student satisfaction was at the highest level (Mean = 4.53, S.D. = 0.58).

Keywords: 5W1H technique and concept mapping, Reading for main idea, Reading for main idea ability

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาให้ความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี ทองเอน อาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำวิจัยที่สะดวกเวลาให้คำปรึกษาชี้แนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และให้ความช่วยเหลือ ในการดำเนินการวิจัย ตลอดจนการตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัย ทำให้งาน วิทยานิพนธ์มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ ประธานกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภารัตน์ แสงจันทร์ และอาจารย์ ดร. สูดกนึ่ง นฤพนธ์จิรกุล ที่เมตตาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้ให้คำปรึกษาพร้อมทั้งชี้แนะ แนวทางที่เป็นประโยชน์ส่งผลให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. ไพทยา มีสัจย์ อาจารย์ ดร. จันทร์พา ทัดภูธร และ อาจารย์ชุตินันท์ ชาตรุประชีวินที่เมตตาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทุกท่าน ตลอดจนทั้งเจ้าหน้าที่ ผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการ รวมทั้งคณะผู้บริหารและคณะครู โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการดำเนินการงานวิจัยให้สำเร็จลุล่วง เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวและกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการทำงานวิจัยครั้งนี้จนประสบผลสำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องสักการะแก่คุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านและผู้เกี่ยวข้องที่คอยช่วยเหลือให้งานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์

มณีนรัตน์ ศรีสุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 การอ่าน.....	10
2.2 การอ่านจับใจความ.....	16
2.3 การใช้เทคนิค 5W1H.....	28
2.4 การเรียนการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์.....	33
2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	54
2.6 ความพึงพอใจ.....	66
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	69
2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	76
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	77
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	77
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	78
3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	78
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	86

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
4. ผลการศึกษา.....	90
4.1 ผลการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษและการเขียน ผังมโนทัศน์โดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	92
4.2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3.....	98
4.3 ความพึงพอใจของของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนการอ่าน จับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์.....	101
5. สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	103
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	106
5.2 อภิปรายผล.....	107
5.3 ข้อค้นพบจากการวิจัย.....	109
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	109
บรรณานุกรม.....	111
ภาคผนวก.....	122
ก ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้.....	123
ข ตัวอย่างแบบประเมินผังมโนทัศน์.....	162
ค ตัวอย่างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	165
ง ตัวอย่างแบบสอบถามความพึงพอใจ.....	183
ประวัติผู้เขียน.....	185

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1.1 แสดงคะแนน / ร้อยละ ความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน.....	92
4.1.2 แสดงคะแนน / ร้อยละผังมโนทัศน์การอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน.....	95
4.2 แสดงคะแนน / ร้อยละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	98
4.3 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเป็น รายบุคคล จำนวน 42 คน.....	100
4.4 แสดงระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน จับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42คน	101

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 เทคนิค 5W1H ในการคิดวิเคราะห์.....	29
2.2 แสดงระดับของมโนทัศน์ตามแนวคิดของโนแวก.....	36
2.3 แสดงผังมโนทัศน์หลักเรื่องสิ่งมีชีวิต	41
2.4 แสดงผังมโนทัศน์หลักเรื่องสิ่งมีชีวิต.....	41
2.5 โครงสร้างผังมโนทัศน์ชนิดปลายปิด.....	42
2.6 โครงสร้างผังมโนทัศน์ชนิดเชื่อมโยงข้ามชุด.....	42
2.7 โครงสร้างผังมโนทัศน์ชนิดกระจายออก.....	43
2.8 โครงสร้างผังมโนทัศน์ชนิดผสมผสาน.....	43
2.9 การเขียนมโนทัศน์แบบ Spider Concept Map	44
2.10 การเขียนมโนทัศน์แบบ Hierarchy Concept Map.....	44
2.11 การเขียนมโนทัศน์แบบ Flow Chart Concept Map.....	45
2.12 การเขียนมโนทัศน์แบบ system Concept Map.....	45
2.13 การเขียนมโนทัศน์แบบ Picture Landscape Concept Map.....	46
2.14 การเขียนมโนทัศน์แบบMultidimensional / 3-D Concept Map.....	46
2.15 ผังมโนทัศน์แบบไม่มีรูปภาพประกอบ.....	47
2.16 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	76

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือสำหรับการติดต่อสื่อสาร การศึกษา แสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ อีกทั้งภาษาต่างประเทศยังทำให้ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ และการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมถึงผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น รวมทั้งมีวิสัยทัศน์ในการดำรงชีวิต (กรมวิชาการ, 2550, น.1) จึงทำให้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่จัดได้ว่าเป็นภาษากลางที่ในหลายๆประเทศให้การยอมรับในการติดต่อสื่อสารที่มีบทบาทมากในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าในหลายๆประเทศให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษกันอย่างกว้างขวางเพื่อใช้ประโยชน์ในหลายๆด้าน โดยเฉพาะในด้านการศึกษาที่จำเป็นต้องมีการค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในรูปของหนังสือ วารสารต่าง ๆ ตำรา ตลอดจนข้อมูลที่มีอยู่ในอินเทอร์เน็ตที่เป็นภาษาอังกฤษ ความรู้ภาษาอังกฤษจึงมีความจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษเชิงวิชาการที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูลและการประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ O'Malley และ Chamot (1990) กล่าวว่า ผู้เรียนควรมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ควรมีทักษะการอ่านตำราเพื่อให้ได้ข้อมูลและสะท้อนสิ่งที่อ่านออกมาในรูปแบบของการเขียนหรือการนำเสนอรายงานหน้าชั้น รวมทั้งประยุกต์ใช้ความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษในการเรียนเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในประเทศไทยการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองที่ใช้ในการเรียนและการทำงานถือว่ามีค่ามาก รวมถึงมีการพัฒนาการเรียนการสอนหลากหลายวิธี (วารงคณา เค้าอัน, 2559, น.1-2) แต่อย่างไรก็ตามยังมีนักเรียนเป็นจำนวนมากที่มีปัญหาเรื่องการอ่านภาษาอังกฤษ (สยามรัฐ ลอยพิมาย และ ชัยวัฒน์ วารี (2557) การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในภาพรวมทั้งประเทศไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร นักเรียนจบการศึกษาในระดับประถมศึกษา บางคนยังไม่สามารถใช้ทักษะต่าง ๆ ได้ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน

ในการดำเนินชีวิตได้ ดังคำกล่าวของ (พันทิพย์ เกื้อเพชรแก้ว (2545) กล่าวว่า อุปสรรคปัญหาที่พบในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ คือ การขาดทักษะการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านในระดับพื้นฐาน คือ การอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งต้องผ่านการฝึกฝนการอ่านเป็นอย่างดี จากการวิเคราะห์ปัญหาที่พบว่าสาเหตุของปัญหาที่สำคัญ คือ นอกจากครูจะไม่ได้จัดทำแผนการเรียนรู้อื่นๆ และนวัตกรรมประกอบการสอน ครูไม่ได้ให้นักเรียนปฏิบัติตามแผนการสอน ครูไม่ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาคำตอบหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง สอดคล้องกับคำกล่าวของ มีเดีย จูพา (2549) ว่าปัญหาหนึ่งที่หลายคนมีความห่วงใยซึ่งอยู่ในขณะนี้ คือ ปัญหาเด็กไทยไม่รักการอ่าน ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากผู้ปกครองหรือครูอาจารย์ที่ละเลยมาตั้งแต่ต้น ทำให้เกิดผลตามมาคือนักเรียนไม่ชอบอ่านอ่านหนังสือบ่อยๆ หรืออ่านแต่สิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ เป็นปัญหาที่ทุกคนทุกภาคทุกส่วนในสังคมจะต้องประสานความร่วมมือช่วยกันแก้ไขอย่างจริงจังและจริงจัง เพราะการอ่านถือว่าเป็นหัวใจการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีความสำคัญยิ่งต่อการนำพาชีวิตไปสู่ความสำเร็จ ชุมพล ศรีทองกุล (2544) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาการเรียนการสอนมีปัจจัยที่สำคัญ คือ ครูต้องพัฒนาความรู้ความสามารถและมีความกระตือรือร้นที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องมีการจัดทำแผนการสอน ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจทั้งระบบเพราะต้องคิดวิเคราะห์เพื่อวางแผน คิดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลที่มีคุณภาพอย่างหลากหลายและนำผลการบันทึกไปปรับปรุงเพื่อวางแผนใหม่ในระยะเวลาต่อไป

ทักษะการอ่านจัดเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งในการเรียนรู้ การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิต ที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นการช่วยให้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและนำไปประกอบการตัดสินใจในชีวิตประจำวัน จีรัลักษ์ณ์ จีรวินุลย์ (2556) กล่าวว่า การอ่านจำเป็นต่อการศึกษาล่าเรียนทั้งในระบบและนอกระบบ การอ่านมีคุณค่าต่อมนุษย์เนื่องจากการสนองความต้องการของมนุษย์ ทำให้สามารถยกระดับทางสติปัญญาให้สูงขึ้น ทำให้มนุษย์เกิดความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาความคิดให้ก้าวหน้า ส่งผลให้เกิดการพัฒนาในอาชีพทำให้มนุษย์ทันต่อเหตุการณ์ และยังสามารถช่วยอำนวยความสะดวกสบายในชีวิตประจำวัน ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และเป็นพื้นฐานในการใช้ภาษาในการพูดและการเขียน เนื่องจากในปัจจุบันการค้นคว้าจากตำราต่าง ๆ หรือจากสื่อต่าง ๆ ผู้เรียนต้องศึกษาจากตำราทั้งในและต่างประเทศเพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Paulston & Bruder, 1978) ได้กล่าวว่า การสอนภาษาอังกฤษมีเป้าหมายสำคัญเพื่อจะส่งเสริมให้เกิดทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน สำหรับทักษะการอ่าน ถือเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษทั่วโลกมากกว่าทักษะอื่น ๆ เนื่องจากผู้เรียนสามารถนำเอาทักษะการอ่านไปใช้ในการรับสาระ และข้อมูลต่าง ๆ ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้ การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนภาษาอังกฤษในยุคปัจจุบัน เพื่อเพิ่มพูนความสามารถ

ในการสื่อสารทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงาน ทักษะการอ่านถือเป็นทักษะที่สำคัญ เป็นพื้นฐานสำหรับทักษะอื่น ๆ ต่อไป (นงเยาว์ ทองกำเนิด, 2558) และสอดคล้องกับแนวคิดของ จีวีวรรณคูหาภินันท์ (2542) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโตและจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็น โลกของข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวังและมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์และมีความอยากรู้อยากเห็น การที่จะพัฒนาประเทศเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ที่ได้มาจากการอ่านนั่นเอง ดังนั้นการอ่านจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ เพราะวิชาการต่าง ๆ จำเป็นที่จะต้องอาศัยความสามารถต่าง ๆ ในการอ่านเพื่อที่จะทำความเข้าใจเนื้อหา และจับใจความจากเรื่องที่อ่าน แล้วจึงนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ตามต้องการ ในการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และพัฒนานักเรียนให้สามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การอ่านจับใจความนับว่าเป็นหัวใจของการอ่าน เป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจในเรื่อง เข้าใจจุดมุ่งหมาย สารสำคัญของเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้อง ความคิดเห็นที่ผู้เขียนต้องการแสดงต่อผู้อ่าน ตลอดจนวินิจฉัยคุณค่าที่ตนเองอ่านได้อย่างมีเหตุผล ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการคิดและประสบการณ์เดิมที่ผู้อ่านมีอยู่เพื่อใช้ในการคาดเดาความหมายจากเนื้อเรื่องที่อ่าน (ทิศนา เขมมณี, 2544 และ นกนตกร ธรรมบวร, 2549) องค์ประกอบของการอ่านจับใจความที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถอ่านจับใจความได้ดีมีดังนี้ ความรู้ด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับวรรณคดี หลักภาษา และการใช้ภาษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านฟัง พูด อ่านและเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ถ้าผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องจะช่วยทำให้ใช้เวลาน้อยลง และประสบการณ์ทางด้านความคิด เมื่อบุคคลเริ่มรู้จักสื่อสารจะเริ่มคิดเกี่ยวกับเรื่องราว เหตุการณ์หรือสิ่งอื่น ๆ ที่ผ่านเข้าไปในสมอง เมื่อโตขึ้นถึงวัยที่สามารถอ่านจับใจความ จะทำให้สะสมความคิดที่ได้จากการอ่านเรื่องต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2545 อ้างอิงจาก A.J. Harris ,1970, pp. 249-261) สำหรับการอ่านจับใจความให้ง่ายและรวดเร็ว อาจมีการสำรวจชื่อเรื่อง รายละเอียดคร่าวๆ การตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน การมีความสามารถทางภาษาโดยเฉพาะทักษะในการแปลความหมายของคำ ประโยคและข้อความต่าง ๆ ในเรื่องให้เข้าใจอย่างถูกต้อง การมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน จะทำให้เข้าใจและจับใจความเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้นที่อ่านจับใจความของเรื่องที่อ่านได้มากย่อมมีโอกาสรับรู้เรื่องราวได้ดีกว่าผู้ที่ไม่สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ การจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้อ่านรู้และเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่านได้ ผู้อ่านจึงสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาตนเอง

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยเห็นว่านักเรียนควรได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะในการอ่านจับใจความ เพื่อให้นักเรียนรู้และเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้อง และสามารถจับใจความของเรื่องได้ในเวลาที่รวดเร็ว นอกจากนี้การฝึกทักษะการอ่านจับใจความเป็นวิธีการสอนอ่านอีกวิธีหนึ่งที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาการสอนอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SWIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ สำหรับฝึกอ่านจับใจความ โดยนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม เพื่อเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่จะสามารถตอบสนองนักเรียนให้มีทักษะในการอ่านจับใจความดีขึ้น เนื่องจากโรงเรียนบางบ่อวิทยาคม นักเรียนยังขาดความรู้พื้นฐานในการอ่าน โดยเฉพาะทักษะในด้านการอ่านจับใจความ เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ จะใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ทำให้การใช้ภาษาอังกฤษในการอ่านจับใจความไม่ดีเท่าที่ควร จึงทำให้พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในทักษะการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำจากเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ มีนักเรียนจำนวนมากประสบปัญหาเนื่องจากอ่านหนังสือแล้วไม่เข้าใจ อ่านแล้วไม่สามารถตอบคำถามได้ ไม่สามารถสรุปสาระสำคัญหรือใจความสำคัญของเรื่อง นักเรียนบางคนอ่านได้แต่ไม่สามารถแปลความหมาย ไม่รู้เรื่องและไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จึงทำให้จับใจความของเรื่องไม่ได้ อีกทั้งผู้เรียนไม่มีความสนใจในรายละเอียดของเนื้อหา ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการไม่ถนัดหรือไม่ชอบเรียน ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะการฝึกฝนการอ่านจับใจความ ขาดกระบวนการคิดวิเคราะห์ไม่มีการเชื่อมโยงเนื้อหา ทำให้เนื้อหาและใจความสำคัญไม่เชื่อมโยงต่อเนื่องกัน ผู้เรียนจดจำเนื้อหาได้ในระยะเวลาสั้นๆ ส่งผลให้จับใจความของเรื่องไม่ได้ ทำให้การอ่านไม่มีความหมาย ไม่มีประโยชน์ เพราะไม่รู้เรื่องหรือได้สาระจากเรื่องที่อ่าน

กลยุทธ์หลากหลายวิธีที่ช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ หนึ่งในกลยุทธ์เหล่านั้น ได้แก่ การใช้เทคนิค SWIH กับผังมโนทัศน์ เทคนิค SWIH เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้รู้จักกระบวนการแสวงหาความรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนค้นพบความจริงต่าง ๆ ด้วยตนเองอาศัยวิธีการแก้ปัญหา นอกจากนี้การใช้คำถามจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางความคิด จะทำให้ผู้เรียนมีแง่มุมความคิดที่แปลกใหม่นำไปสู่ความเข้าใจ และเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และช่วยไล่เรียงความชัดเจนในแต่ละเรื่องที่กำลังคิดได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยพัฒนากระบวนการคิด การตีความ การไตร่ตรอง การถ่ายทอดความคิดและความเข้าใจ โดยลักษณะของคำถามจะเป็นคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจ การถามให้อธิบาย การถามให้วิเคราะห์ การถามให้คิดเชิงเหตุผล การถามเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอด และการถามเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดได้เป็นอย่างดี โดยเทคนิคการใช้คำถามประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) How (อย่างไร) (สุริรัตน์ พะจุกุไทย, 2558) ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญ

ของการเรียน ซึ่งคิดที่จะทำการปรับปรุงในเรื่องการสอน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้น โดยใช้วิธีการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ (ทิสนา แจมมณี ,2546) เรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนผังมโนทัศน์ เป็นการจัดการเรียนเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด โดยนำเนื้อหาสาระมาจัดระบบ จัดลำดับ และเชื่อมโยงความสัมพันธ์เข้าด้วยกัน ข้อดีของการเรียนรู้โดยใช้แผนผังมโนทัศน์ ผู้เรียนจะสามารถพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้มากขึ้น เช่นสามารถช่วยคิด จดจำ บันทึก เข้าใจเนื้อหาและนำเสนอได้อย่างเป็นระบบ ทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องที่สนุกสนาน มีชีวิตชีวามากขึ้น การใช้แผนผังมโนทัศน์เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยจัดระบบข้อมูลใหม่ๆให้เป็นระเบียบ ง่ายต่อการใส่ใจ สามารถเชื่อมโยงและดูซึม เข้าสู่โครงสร้างความรู้เดิมในความจำระยะยาว และสามารถเรียกคืนเมื่อต้องการใช้ได้ง่ายและถูกต้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5WIH ซึ่งประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When(เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) How (อย่างไร) ร่วมกับผังมโนทัศน์ เข้ามาใช้ในการอ่านจับใจความ เพื่อมุ่งเน้นกระบวนการอ่านอย่างเป็นระบบ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการอ่านจับใจความมีโอกาสฝึกทักษะการอ่าน และช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้เร็วขึ้น และมีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษและการเขียนผังมโนทัศน์โดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 และมีพัฒนาการเขียนผังมโนทัศน์เพิ่มขึ้น

2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ อยู่ในระดับมาก

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีจำนวน 13 ห้องเรียน รวมเป็นนักเรียน 536 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 1 ห้องเรียน จำนวน 42 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- ตัวแปรต้น

การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์

- ตัวแปรตาม

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนผังมโนทัศน์
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
3. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ฝึกในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 5 แผน โดยแบ่งตามชนิดของเรื่อง แต่ละแผนใช้เวลา 2-4 คาบ คาบละ 50 นาที เวลารวมทั้งสิ้น 16 คาบ ประกอบด้วย

แผนการเรียนรู้ที่ 1	ข่าว	จำนวน 1 แผน	แผนละ 3 คาบ	คาบละ 50 นาที
แผนการเรียนรู้ที่ 2	บทความ	จำนวน 1 แผน	แผนละ 3 คาบ	คาบละ 50 นาที
แผนการเรียนรู้ที่ 3	สารคดี	จำนวน 1 แผน	แผนละ 4 คาบ	คาบละ 50 นาที
แผนการเรียนรู้ที่ 4	เรื่องสั้น	จำนวน 1 แผน	แผนละ 4 คาบ	คาบละ 50 นาที

แผนการเรียนรู้ที่ 5 โฆษณา จำนวน 1 แผน แผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที

4. ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 16 คาบเรียน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง คะแนนที่นักเรียนได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 ชุด ชุดละ 10 ข้อ (10 คะแนน) นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนักเรียนมีพัฒนาการเขียนผังมโนทัศน์เพิ่มขึ้น

การใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยครูผู้สอนนำเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ซึ่งประกอบด้วย Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) How (อย่างไร) เข้ามาใช้ร่วมกับผังมโนทัศน์ ในการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ ใช้ 3 แบบตามแนวคิดของโนแวกและโกวิน คือ 1)แบบโยแมงมุมหรือดาวกระจาย 2) แบบก้างปลา และ 3) แบบช่วงชั้นของความคิด การสร้างผังมโนทัศน์มี 5 ขั้นตอน คือ 1) การเลือกรื่องที่จะสร้างแผนผังมโนทัศน์ 2) จัดลำดับ 3) จัดกลุ่มนามโนทัศน์มาจัดกลุ่มเข้าด้วยกันโดยมีเกณฑ์ 2 ข้อ (1) จัดกลุ่มมโนทัศน์ที่อยู่ในระดับเดียวกัน (2) จัดกลุ่มมโนทัศน์ที่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด 4) จัดระบบ 5) เชื่อมโยงมโนทัศน์ที่มีความสัมพันธ์กันเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความได้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อใช้วัดความสามารถทางการอ่านก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ซึ่งมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกรับชอบหรือไม่ชอบของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ โดยวัดจากแบบสอบถามความพึงพอใจ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ สูงขึ้น
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้น
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ อยู่ในระดับมาก
4. นักเรียนสามารถนำความรู้รวมทั้งประสบการณ์ที่ได้รับ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
5. ครูผู้สอนได้มีโอกาสนำมาพัฒนาคุณภาพการสอน เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ วิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 โรงเรียนบางบัววิฑูรย์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 การอ่าน

2.1.1 ความหมายของการอ่าน

2.1.2 จุดมุ่งหมายการอ่าน

2.1.3 ประเภทของการอ่าน

2.1.4 ความเข้าใจในการอ่าน

2.2 การอ่านจับใจความ

2.2.1 ความหมายการอ่านจับใจความ

2.2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

2.2.3 องค์ประกอบสำคัญของการอ่านจับใจความ

2.2.4 ระดับการคิดกับความสามารถในการอ่านจับใจความ

2.2.5 ความสามารถในการอ่านจับใจความ

2.2.6 การประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ

2.2.7 หลักและวิธีการอ่านจับใจความ

2.3 การใช้เทคนิค 5W1H

2.3.1 ความเป็นมาของเทคนิค 5W1H

2.4 การเรียนการสอน โดยใช้ผังมโนทัศน์ (Concept Mapping)

2.4.1 ความเป็นมาของผังมโนทัศน์

2.4.2 ลักษณะและการสร้างผังมโนทัศน์

2.4.3 ประเภทของผังมโนทัศน์

2.4.4 การสอนสร้างผังมโนทัศน์

2.4.5 เกณฑ์ในการให้คะแนนแผนผังมโนทัศน์

2.4.6 ประโยชน์ของแผนผังมโนทัศน์

2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.2 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.3 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.4 ประโยชน์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.6 ความพึงพอใจ

2.6.1 ความหมายของความพึงพอใจ

2.6.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

2.6.3 การวัดความพึงพอใจ

2.6.4 เครื่องมือวัดความพึงพอใจ

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 การอ่าน

2.1.1 ความหมายของการอ่าน

วรรณิ โสภประยูร (2542) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นการใช้กระบวนการทางสมอง มีการใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เพื่อให้เกิดการรับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยสามารถแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อถึงความคิด และความรู้ให้ผู้เขียนกับผู้อ่านมีความเข้าใจตรงกัน อีกทั้งผู้อ่านจะได้นำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ได้

ศิริรัตน์ เฟ็งกลิ่นจันทร์ (2544) ได้ให้ความหมายการอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิด และนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเครื่องหมายแทนคำพูดและคำพูดเป็นเพียงที่ใช้แทนของจริงอีกทีหนึ่ง เพราะฉะนั้นหัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549) ได้ให้ความหมายการอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของอักษรออกมาเป็นความคิด ซึ่งไม่ได้พูดออกมาเป็นเสียงและนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์

เอดการ์ เดล (Edgar dale) ให้ความหมายไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการค้นหาความหมายจากสิ่งพิมพ์ เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้อ่าน การอ่านไม่ได้หมายความว่าเฉพาะการมองผ่านแต่ละประโยคหรือแต่ละย่อหน้าเท่านั้น แต่ผู้อ่านต้องเข้าใจความคิดนั้น ๆ ด้วย

จอร์จ ดี สเปนซ์ และ พอล ซี เบอร์ก (George D. Spache and Paul C. Berg) กล่าวว่า การอ่าน เป็นการผสมผสานระหว่างทักษะหลายชนิด เพื่อสร้างความเข้าใจ โดยเป็นไปตาม จุดประสงค์ ตามต้องการและวิธีการของผู้อ่าน

จากคำจำกัดความดังกล่าวมาแล้ว อาจสรุปและเพิ่มเติมได้ดังนี้

- 1) การอ่านเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในสิ่งที่อ่าน
- 2) การอ่านเป็นกระบวนการจับใจความจากสิ่งที่อ่าน
- 3) การอ่านเป็นกระบวนการที่จะเข้าใจภาษาเขียน
- 4) การอ่านเป็นกระบวนการถอดความจากภาษาเขียนมาเป็นภาษาในความคิด
- 5) การอ่านเป็นทักษะที่รวมทักษะต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ได้แก่ ทักษะในการคิด และทักษะทางไวยากรณ์ คือ ด้าน เสียง ศัพท์ โครงสร้าง และความหมาย
- 6) การอ่านเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในสิ่งพิมพ์หรือข้อเขียน จับใจความ ดีความ เพื่อพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมอง เพื่อรับรู้และเข้าใจความหมายของการ แสดงท่าทาง หรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่าง ผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ได้

2.1.2 จุดมุ่งหมายการอ่าน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ดังนี้

กานต์มณี สักดิ์เจริญ (2546) กล่าวว่า iva การอ่านควรมีจุดประสงค์ในการอ่านเพราะจะ ทำให้อ่านได้เร็วตรงกับความต้องการซึ่งจุดประสงค์ในการอ่าน คือ อ่านเพื่อความรู้ อ่านเพื่อให้เกิด ความคิด อ่านเพื่อความบันเทิง และอ่านเพื่อตอบสนองความต้องการอื่น ๆ เช่น การยอมรับเข้ากลุ่ม ความมั่นคงในชีวิต ความสำเร็จในชีวิต การหาแนวทางแก้ปัญหาของตน ความต้องการรู้เรื่องใหม่ ๆ

จิตรลดา ไผตรีจิตต์ (2549) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความคิด ความบันเทิง และเพื่อให้รู้เท่าทันเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านขึ้นอยู่กับแต่ละคน รวมถึงความรู้ที่ได้จากการอ่านนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิต

กอบกาญจน์ วงศ์สิทธิ์ (2551) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านว่า

1. เพื่อค้นหาคำตอบหรือความรู้ ผู้อ่านรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ได้ด้วยการอ่านเพื่อนำ ประโยชน์ที่ได้มาพัฒนาศักยภาพทั้งทางการรับรู้ กระบวนการคิด การกระทำและทำให้ผู้อ่านมี พัฒนาการทางอารมณ์ที่ดี

2. เพื่อความบันเทิงหรือตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ การอ่านนอกจากจะได้สาระแล้ว ยังก่อให้เกิดความสุขจากการอ่านและจรจโรจใจแก่ผู้อ่านด้วย

3. เพื่อประโยชน์ในการฝึกทักษะออกเสียงให้ถูกต้อง เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องเปล่งเสียงออกมาตามตัวอักษรที่ปรากฏเป็นถ้อยคำต่าง ๆ โดยต้องสื่อความหมายให้ชัดเจนสอดคล้องกับเรื่องราวที่จะนำเสนอ

4. เพื่อประโยชน์ในการยกระดับจิตใจของผู้อ่าน เป็นการอ่านเพื่อพัฒนาความคิดจิตใจ และการกระทำต่าง ๆ ให้เป็นไปในทางที่ดี เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เช่น การอ่านเรื่องเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินชีวิตของผู้มีชื่อเสียง การอ่านคำสอนของพระพุทธเจ้า เป็นต้น

สรุปได้ว่า ผู้อ่านมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้อ่านแต่ละคนที่ต้องการค้นหาจากสิ่งที่อ่านเป็นสิ่งสำคัญ และนำความรู้หรือสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

2.1.3 ประเภทของการอ่าน

วรรณิ โสมประยูร (2542) ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การอ่านออกเสียง แบ่งได้ 3 แบบ ได้แก่

- 1) การอ่านที่เป็นร้อยแก้ว
- 2) การอ่านที่เป็นร้อยกรอง
- 3) การอ่านจากทำนองเสนาะ

2. การอ่านในใจ มีการแบ่งได้ 7 แบบ ได้แก่

- 1) การอ่านแบบมีการค้นคว้าหาความรู้
- 2) การอ่านแบบจับใจความเพื่อหาส่วนสำคัญ หรือหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน
- 3) การอ่านแบบมุ่งหารายละเอียดในทุกขั้นตอน
- 4) การอ่านเพื่อหารายละเอียดที่ชัดเจนในทุกคำเพื่อการนำไปใช้
- 5) การอ่านแบบวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อหาเหตุผล
- 6) การอ่านแบบไตร่ตรองโดยใช้วิจารณ์ญาณเพื่อหาข้อเท็จจริง ข้อดีข้อเสียสำหรับ

เลือกแนวทางปฏิบัติ

7) การอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อสังเกตและจดจำ

กรมวิชาการ (2545) ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การอ่านในใจ ได้แก่ การทำความเข้าใจสัญลักษณ์ที่มีผู้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร รูปภาพและเครื่องหมายต่าง ๆ แล้วผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจ โดยแปลสัญลักษณ์ที่บันทึกไว้นั้น

ให้ตรงตามความต้องการของผู้บันทึก การอ่านในใจจึงใช้เพียงสายตากวาดไปตามตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ แล้วใช้ความคิดแปลความ ตีความ รับสารต่าง ๆ ที่อ่านนั้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการได้รับความรู้ ความคิด และความบันเทิง อันเป็นจุดมุ่งหมายของการอ่าน โดยทั่วไปการอ่านในใจที่ถูกต้อง ควรยึดหลักปฏิบัติดังนี้

- 1) ต้องให้การอ่านเป็นการอ่านในใจที่สมบูรณ์จริง ๆ คือ ไม่มีเสียงพิมพ์ในลำคอ
- 2) ไม่มีการเคลื่อนไหวของริมฝีปาก ลิ้น หลอดเสียง และลำคอ
- 3) ไม่มีการสายตาระยะไปมา

2. การอ่านออกเสียง คือ การอ่านหนังสือโดยการที่ผู้อ่านเปล่งเสียงออกมาดัง ๆ ในขณะที่อ่าน โดยมีจุดมุ่งหมายต่างกันออกไป เช่น เพื่อถ่ายทอดข่าวสารต่าง ๆ เพื่อเร้าอารมณ์ผู้ฟังเพื่อสร้างความบันเทิง และเพื่อเพิ่มพูนความพอใจให้แก่บุคคลและสังคม การอ่านออกเสียงในบางโอกาสกระทำเพื่อความมุ่งหมายหลาย ๆ ประการรวมกัน หรือมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ เช่น การอ่านประกาศ การรายงาน การแถลงนโยบาย ฯลฯ ซึ่งผู้ที่อ่านออกเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี

ลาวินซ์ สังขพันธ์านนท์ และคณะ (2549) ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การจำแนกประเภทตามลักษณะการอ่าน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

- 1) การอ่านออกเสียง หมายถึง การอ่านโดยวิธีการเปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำหรือเสียงแล้วถ่ายทอดเสียงออกมาเป็นความคิด

- 2) การอ่านในใจ คือ การอ่านที่ถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นความคิด การอ่านในใจเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยทักษะและความชำนาญ ผสมผสานกับการหมั่นฝึกฝนตนเองเพื่อ ก่อให้เกิดความชำนาญในการอ่าน ทักษะที่สำคัญในการอ่านในใจ ได้แก่ ทักษะการอ่านได้เร็วและทักษะการเข้าใจความหมาย ทักษะในการอ่านเร็ว เป็นเรื่องของกลไกการอ่านหรือการเคลื่อนไหวของสายตา ทักษะการเข้าใจความหมาย เป็นหัวใจสำคัญของการอ่านเพราะหากมีระดับความเร็วในการอ่านดีแต่ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาของสิ่งที่อ่านได้ การอ่านก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ การที่ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านได้จะต้องมีพื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้ คือ

- 1) ความรู้พื้นฐานเรื่องคำและไวยากรณ์ ได้แก่ การรู้จักความหมายของคำศัพท์ หน้าที่ของคำและประโยค

- 2) การรู้จักย่อหน้าหรือปริบท (Paragraph) ผู้อ่านมีความจำเป็นต้องรู้ความสำคัญของการย่อหน้า เพราะในแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญ (Main Idea) หนึ่งย่อหน้าจะแสดงประโยคใจความสำคัญไว้หนึ่งประโยค เรียกว่า ประโยคหลัก (Topic Sentence) จากนั้น จะใช้ประโยคพล

ความ (Supporting Sentence) เป็นประโยคเสริมเพื่ออธิบายหรือขยายความตามปกติ ใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าส่วนมากจะปรากฏที่ต้นหรือตอนท้ายของย่อหน้าหรืออาจปรากฏที่ตอนกลางของย่อหน้าก็ได้ หนึ่งย่อหน้าจะมีใจความสำคัญเพียงหนึ่งใจความเท่านั้น

3) ภูมิหลังและประสบการณ์ของผู้อ่าน ผู้อ่านที่มีประสบการณ์ได้พบเห็นหรือได้คุ้นเคยกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวนั้น ๆ จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. การจำแนกประเภทตามวิธีการอ่าน แบ่งได้ 5 ประเภท คือ

1) การอ่านอย่างคร่าวๆ เป็นวิธีการอ่านที่จะใช้เมื่อต้องการสำรวจว่าจะอ่านหนังสือ นั้นต่อไปโดยละเอียดหรือไม่ การอ่านอย่างคร่าว ๆ จะอ่านเพียงชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง สารบัญ คำนำ หรือเป็นการอ่านเพียงบางตอนเพื่อดูจำนวนการอ่าน เพื่อสังเกตเนื้อหา หรือการอ่านเพื่อดูครุฑรชนี ค้นหาหัวข้อที่ต้องการว่ามีหรือไม่

2) การอ่านแบบตรวจตรา เป็นวิธีการอ่านละเอียดในข้อความที่ต้องการรู้ เป็นการอ่านเพื่อเก็บข้อมูล คือ การอ่านหนังสือในหัวข้อเรื่องเดียวกันจากหนังสือหลาย ๆ เล่ม เพื่อเปรียบเทียบและคัดเลือกรก่อนจะสรุปและนำส่วนที่ตนเองต้องการมาใช้ นิยมใช้กันมากในการอ่าน เพื่อการทำรายงาน การทำวิจัย การค้นคว้าหรือการทำวิทยานิพนธ์

3) การอ่านแบบศึกษาค้นคว้า เป็นการอ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วนตั้งแต่หน้าแรกจนถึง หน้าสุดท้าย เพื่อให้รู้เนื้อหาอย่างละเอียดลึกซึ้งทุกชั้นตอน และเก็บแนวคิดเพื่อสรุปสาระสำคัญของ เนื้อความทั้งหมด

4) การอ่านเชิงวิเคราะห์หรือการอ่านตีความ เป็นวิธีการอ่านที่ต่อเนื่องจากวิธีการอ่านแบบศึกษาค้นคว้า คือการอ่านอย่างละเอียดให้ได้ใจความครบถ้วน แล้วจึงแยกแยะ ส่วนประกอบออกให้ได้ว่าส่วนต่าง ๆ นั้นมีความหมายและความสำคัญอย่างไร

5) การอ่าน โดยใช้วิจารณ์ญาณ คือ การอ่านโดยสอดแทรกการวิพากษ์วิจารณ์ ของผู้อ่านไปด้วย โดยผู้อ่านจะต้องมีความรู้พื้นฐานมาก และต้องอาศัยเทคนิคการอ่านทุกวิธี อย่างมีประสิทธิภาพแล้วจึงเกิดการสรุปประมวลเป็นความคิดรวบยอด สามารถวิพากษ์วิจารณ์ อย่างมีเหตุผลและถูกต้อง

จากประเภทของการอ่านข้างต้นสรุปได้ว่า ประเภทของการอ่านสามารถจำแนกได้ ตามลักษณะการอ่าน โดยสามารถแบ่งออกได้เป็นการอ่านออกเสียงกับการอ่านในใจ และสามารถ จำแนกได้ตามวิธีการอ่านซึ่งขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของผู้อ่าน อาจเป็นการอ่านอย่างคร่าวๆ การอ่าน แบบตรวจตรา การอ่านแบบศึกษาค้นคว้า การอ่านตีความ การอ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ

2.1.4 ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านสามารถแบ่งออกได้หลายระดับขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการอ่าน มีนักการศึกษาหลายท่านได้ระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

พรรณวดี สุริยะพรหมชัย (2545) อ้างถึงระดับความเข้าใจในการอ่านตามแนวคิดของ เบอร์มิสเตอร์ (1974) แสดงให้เห็นถึงระดับความเข้าใจโดยละเอียด 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ระดับความจำ เป็นระดับความเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ ได้แก่ การจำหรือความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่อง และลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

2. ระดับความแปล เป็นการนำข้อความหรือสิ่งที่เข้าใจไปแปลเป็นรูปอื่น เช่น การแปลภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง การถอดความ การนำใจความสำคัญของเรื่องไปแปลเป็นแผนภูมิ

3. การตีความ คือ การเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้

4. ระดับประยุกต์ใช้ เป็นการเข้าใจหรือมองเห็นหลักการแล้วนำหลักการนั้นไปประยุกต์ใช้จนประสบความสำเร็จ

5. ระดับการวิเคราะห์ คือ ความเข้าใจและรู้ในแง่ของการตรวจตราส่วนย่อยที่เข้าประกอบเป็นส่วนเพิ่ม เช่น การวิเคราะห์โฆษณาชวนเชื่อ การแยกแยะวิเคราะห์คำประพันธ์

6. ระดับสังเคราะห์ เป็นการนำความคิดที่ได้มาจากการอ่านมาผสมผสานกันแล้วจัดเรียบเรียงใหม่

7. การประเมินผล เป็นการวางเกณฑ์แล้วตัดสินสิ่งที่อ่าน โดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นบรรทัดฐาน เช่น เรื่องราวที่อ่าน อะไรบ้างที่เป็นจริง อะไรบ้างที่จินตนาการ อะไรบ้างที่เป็นความคิดเห็นและอะไรบ้างที่เป็นความเชื่อของเรื่องที่อ่าน

พรนิภา บรรจงมณี (2548) ความเข้าใจในการอ่าน คือ ความสามารถในการอ่านในระดับแปลความ การจับใจความ ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อประเมินข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่านได้

มนตรี นิวัฒน์วงศ์ (2549) ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่า หมายถึงความสามารถของผู้อ่านในการตีความ ขยายความ ลำดับเรื่องราว สรุปความ ตลอดจนสามารถประเมินความคิดที่ได้จากเนื้อเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยโครงสร้างทางภาษาลักษณะของภาษา จุดมุ่งหมายและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

มณฑิธร อินแก้ว (2554) การอ่านเป็นทักษะที่ยุ่งยาก ซับซ้อนมาก การที่บุคคลจะอ่านได้เข้าใจนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถทางภาษาซึ่งได้แก่ คำศัพท์และโครงสร้างของประโยคและความสามารถในการคิด ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมและระดับสติปัญญาของผู้อ่านเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่าน เมื่อผู้อ่านมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านแล้วจึงสามารถที่จะแปลความ ตีความ จับใจความสำคัญ คิดวิเคราะห์ ประเมินข้อความที่อ่านไว้โดยขึ้นอยู่กับโครงสร้างทางภาษา ลักษณะของภาษา จุดมุ่งหมายและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

2.2 การอ่านจับใจความ

2.2.1 ความหมายการอ่านจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่าเป็นความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในการอ่านที่ผู้อ่านสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง จะต้องฝึกฝนทำความเข้าใจกับสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนกำหนดขึ้น ผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจความหมายแล้ว ใช้ความคิดเห็นของตนช่วยตัดสินใจในการเลือกใจความสำคัญ

สุปราณี พัดทอง (2545) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า เป็นความคิดสำคัญอันเป็นแก่นหรือหัวใจของเรื่องที่ผู้เขียนมุ่งสื่อมาให้ผู้อ่านได้รับทราบ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริง และความคิดเห็นหรืออย่างใดอย่างหนึ่ง

กรมวิชาการ (2546) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญไว้ว่า เป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง ใจความสำคัญของเรื่องคือข้อความที่มีเนื้อหาสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด

นองนิศย์ เนยจอหอ (2547) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า เป็นการทำความเข้าใจหรืออ่านข้อความจากเรื่อง สามารถจับใจความสำคัญ แปลความหมายให้ตรงกับที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารของเรื่องนั้น

ฉัฐสุภางค์ ยิ่งสง่า (2550) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องจนสามารถจับใจความ สาระสำคัญของเรื่องจากการแปลความ ตีความ ขยายความ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ รวมทั้งเขียนสื่อความจากเรื่องที่อ่านได้

นภาวรณ ขาวผ่อง (2557) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความ คือการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน โดยที่ผู้อ่านสามารถบอกส่วนที่เป็นใจความสำคัญ ส่วนที่ขยายใจความ

สำคัญ ตลอดจนถึงความสามารถในการแปลความ ตีความ วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นต่อเรื่อง ที่อ่านได้

จากความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านแล้วสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถจับประเด็นที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง ตอบคำถามจากเรื่อง แปลความหมายของเรื่องที่อ่าน และเข้าใจจุดหมายพร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้อย่างครอบคลุม

2.2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

บันลือ พฤกษ์วัน (2534) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความว่าเป็นการอ่านที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการอ่านทั่วไป การอ่านที่ถูกต้องวิธีจะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน และเมื่อเด็กเข้าใจเรื่องที่อ่านจะทำให้ได้รับความคิดและความบันเทิง

สิวพร โกศิยะกุล (2546) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ทำให้ได้รู้จักโลกที่กว้างขึ้น ช่วยในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆตลอดเวลา

เบญจรัตน์ ปิ่นเวหา (2549) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่าการอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจเนื้อเรื่องและได้รับความรู้จากเนื้อเรื่องที่อ่าน จึงก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิงในการที่จะทำให้อ่านสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาได้เป็นอย่างดี เพื่อใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ไปใช้ในวิชาอื่นๆ และในชีวิตประจำวันได้

นภวรรณ ขาวผ่อง (2557) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความข้างต้นสรุปไว้ว่าการอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องรู้วิธีการอ่านที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน และเมื่อผู้อ่านได้รับความรู้และความบันเทิงจากเรื่องที่อ่านแล้ว ย่อมสามารถนำทักษะการอ่านจับใจความไปแสวงหาความรู้และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องรู้วิธีการอ่านที่ถูกต้อง ซึ่งวิธีการอ่านนั้นเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการอ่านเพื่อจับใจความในเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจเนื้อเรื่องและเมื่อผู้อ่านได้อ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้อ่านแล้ว ผู้อ่านสามารถนำสาระความรู้ ประโยชน์ แง่คิดในด้านต่างๆไปเพิ่มพูนความรู้ได้

2.2.3 องค์ประกอบสำคัญของการอ่านจับใจความ

การสอนวิธีการอ่านจับใจความให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความควรต้องคำนึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน เพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการอ่านจับใจความ ดังนี้

สุนาฏ นิธิพุทธากุล (2540) ได้กล่าวไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่านของแต่ละบุคคลจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายๆประการ เช่น

1) ชนิดของความเข้าใจในการอ่าน บุคคลจะเข้าใจการอ่านเนื้อหาสิ่งที่อ่านแตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์ความรู้เดิมของตนเอง และความคิดอันเป็นวัตถุประสงค์ของการอ่านที่เกิดขึ้นในขณะนั้น เช่นการอ่านเพื่อจับประเด็นหรือใจความสำคัญ อ่านเพื่อคาดการณ์ว่าเรื่องจะจบอย่างไร อ่านเพื่อจดจำข้อมูลหรือเข้าใจเนื้อเรื่องสำหรับนำไปใช้ชั่วคราวหรือนำไปใช้อ่านเพื่อรวบรวมเรื่องหรือย่อเรื่องแล้วนำมาเขียนใหม่ เป็นต้น

2) พิสัยของความเข้าใจในการอ่าน เด็กจะอ่านได้ดีขึ้นและถูกต้องเพียงใดขึ้นอยู่กับพิสัยของหมุก่าที่เด็กอ่านเข้าใจได้ และขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญา ชนิดของประสบการณ์และความยากง่ายของข้อความที่เด็กอ่านด้วย

3) ความถูกต้องของความเข้าใจในการอ่าน ช่วยให้การเข้าใจเรื่องราวที่อ่านมากน้อยต่างกัน ความถูกต้องในการเข้าใจของเด็กย่อมแตกต่างกันมากน้อยตามประสบการณ์และความยากง่ายของข้อความนั้นๆ

4) ระดับความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน เป็นต้นว่า สติปัญญา ความสามารถในการอ่าน การเข้าใจคำศัพท์ที่อ่านและวิธีการพิเศษเฉพาะตัวของผู้อ่านแต่ละคน รวมทั้งประสบการณ์เดิมของแต่ละคน

5) ความเร็วของความเข้าใจในการอ่าน ต้องอาศัยความเข้าใจในคำศัพท์ความสามารถในการนิยามสิ่งที่อ่าน ความยากง่ายของข้อความและสิ่งอื่นๆ

อัมพร สุขเกษม (2543) กล่าวว่า องค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของความเข้าใจในการอ่านมีอยู่ 9 ประการ คือ

1) ความรู้ในเรื่องศัพท์

2) ความมีเหตุผลในการอ่าน ความสามารถในการหาความหมาย และรวบรวมความหมายของใจความหลายๆใจความเข้าด้วยกัน

3) ความสามารถในการค้นหาข้อความที่ผู้เขียนแสดงสาระสำคัญของเนื้อเรื่องอย่างกระชับแจ่มแจ้ง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการรวบรวมความคิดของเนื้อเรื่องได้

- 4) ความสามารถในการแสดงความมุ่งหมายหรือความคิดของผู้เขียน
- 5) ความสามารถที่จะหาความหมายของคำ
- 6) ความสามารถในการรวบรวมข้อความย่อๆ ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องที่อ่านได้
- 7) ความสามารถในการคาดคะเนเรื่องราวที่เกิดขึ้นก่อนและหลังเรื่องที่อ่านได้
- 8) ความรู้เรื่องวิธีการเขียนต่างๆ
- 9) ความสามารถของการหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ฟรอส (Frost, 1998) ได้กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านจะต้องมีองค์ประกอบดังนี้

- 1) องค์ประกอบด้านคำและความหมายของคำ หมายถึง รูปคำและความหมายของคำนั้นๆ
- 2) องค์ประกอบในการเรียบเรียงถ้อยคำ หมายถึง ความเชื่อมโยงในความหมายของคำต่างๆ ที่อยู่รอบๆ โดยไม่ต้องใช้เหตุผลทางนามธรรมมากนัก หรือความเข้าใจรายละเอียดของประโยคย่อๆ และมีความสามารถในการจัดลำดับขั้นตอนของข้อความได้
- 3) องค์ประกอบด้านสรุปที่เป็นเหตุผล หมายถึง เหตุผลทางนามธรรมจากตัวอักษรที่ปรากฏในข้อความ เป็นการสังเคราะห์ใจความสำคัญของข้อความนั้น การคิดแบบอุปมาและการแก้ปัญหา

จากผลการศึกษาองค์ประกอบสำคัญของการอ่านจับใจความสรุปได้ว่า การที่นักเรียนจะสามารถจับใจความหรือเข้าใจความหมายของเรื่องราวที่อ่านได้นั้น จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญหลายประการด้วยกัน เช่น ความรู้ในเรื่องศัพท์ การเข้าใจประโยค ความสามารถในการค้นหาสาระสำคัญของเนื้อเรื่องที่อ่าน ความมีเหตุผลในการอ่าน ความสามารถเหล่านี้ครูต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษที่จะสร้างขึ้นให้มีในตัวนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความที่สูงขึ้น

2.2.4 ระดับการคิดกับความสามารถในการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ เป็นกระบวนการที่บุคคลสร้างความหมายต่อข้อความในเรื่องที่อ่าน ขณะที่อ่านสมองจะทำงานโดยการนำประสบการณ์และความรู้เดิมผสมผสานกับข้อมูลในเรื่องเพื่อสร้างความหมาย อันส่งผลต่อการจับใจความของเรื่องที่อ่าน

ริดเดลล์ (Ruddell, 2002) ได้เสนอลำดับขั้นการคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการอ่านจับใจความและลักษณะคำถามที่ใช้ถามเพื่อให้เกิดกระบวนการในการคิดดังนี้

- 1) ระดับข้อเท็จจริง (Factual Level) การคิดระดับนี้ ประกอบด้วย การจำและการระลึกข้อมูลจากข้อความที่อ่านในเรื่องโดยตรง และไม่ต้องการกระบวนการคิดขั้นสูง คำถามที่ถามจะเป็นการให้บอกเรื่องราวรายละเอียดของเรื่อง (Identifying Details)

2) ระดับการแปลความ (Interpretive Reading) การคิดระดับนี้ ประกอบด้วย การลงความเห็น (Inference) การจัดกระทำกับข้อมูลที่อ่าน เรื่องที่อ่านจะมีข้อมูลที่บอกเป็นปรนัย กระบวนการนี้อาจถือว่าการอ่านเรื่องราวมากกว่าที่มีให้

3) ระดับการประยุกต์ (Applicative Level) การคิดระดับนี้ ประกอบด้วย การผสมผสาน ข้อมูลจากเรื่องที่อ่านกับความรู้และประสบการณ์เดิมที่บุคคลมีอยู่ เพื่อพัฒนาความหมายจากการอ่านให้เป็นของตนเอง โดยจำเป็นต้องอาศัยการอ่านที่ไกลไปจากข้อความในเรื่อง (Reading Beyond Lines)

4) ระดับการประมวลเรื่องราว (Trans Active Level) การคิดระดับนี้ เป็นระดับการคิดที่ ก่อให้เกิดการใช้ข้อมูลจากเรื่องที่อ่าน ความรู้และประสบการณ์เดิมและการให้คุณค่าเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านจะได้รับการกระตุ้นเพื่อให้บอกลักษณะของสิ่งที่มีในเรื่องที่อ่าน การคิดระดับนี้ถือได้ว่าเป็น การอ่านที่สอดคล้องไปกับตัวละครของเรื่อง เมื่อผู้อ่านแปลงเรื่องราวที่อ่านเป็นวิถีทางของตนเอง ซึ่งเป็นการตอบสนองจากภายในต่อเรื่องที่อ่าน คำถามที่ใช้ถามจะเป็นการให้คุณค่าเรื่องที่อ่าน (Valuing) ในการอ่านจับใจความ ผู้อ่านจะใช้ความคิดในระดับต่างๆ ดังกล่าวแล้วยังต้องมีการ ผสมผสานความคิดเข้ากับความสามารถในการจับใจความที่เฉพาะเจาะจง

5) การบอกรายละเอียด (Identifying Detail) ทักษะนี้ผู้อ่านจะต้องระลึกข้อมูลเฉพาะ จากเรื่องที่อ่านให้ได้ ประกอบด้วย การจำหรือการอ่านแบบกวาดสายตา (Visual Scanning) เพื่อหา ข้อมูลในการตอบคำถาม คำถามและคำสั่งส่วนมากจะทำให้เกิดการคิดระดับข้อเท็จจริงมากกว่า คำถามที่ทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องและใช้การคิดในระดับสูง ดังนี้

(1) การลำดับเหตุการณ์ (Sequence of Events) ทักษะนี้เกี่ยวข้องกับการเรียงลำดับ แนวคิดหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นในเรื่อง ทักษะนี้จะต้องใช้การคิดในระดับข้อเท็จจริงและระดับแปล ความเพื่อสรุปเรื่องราว

(2) การบอกถึงเหตุและผล (Cause and Effect) ความสามารถนี้ต้องมีการอธิบายถึง สาเหตุของเหตุการณ์ในเรื่องและผลที่ตามมา ถ้าข้อมูลของสาเหตุที่ปรากฏโดยตรงในเรื่องการคิด ในระดับข้อเท็จจริงจะถูกนำมาใช้ในการระลึกข้อมูล เพื่อตอบคำถาม ถ้าถามด้วยคำว่า อะไร ทำไม และอย่างไร จะต้องใช้การคิดในระดับสูงทุกระดับ

(3) การจับใจความสำคัญ (Main Idea) ทักษะนี้จะเน้นที่ความคิดหลักของเรื่องและ อาศัยการแปลความจากข้อมูลในเรื่อง ทักษะนี้อาจใช้การคิดในหลายระดับ โดยส่วนใหญ่คำถามที่ ต้องการให้จับใจความสำคัญจะถามเพื่อให้หาประเด็นหลักของเรื่อง เป็นการพัฒนาทักษะการคิดใน ระดับการแปลความ การประยุกต์ และการประมวลเรื่องราว

(4) การทำนายผล (Predicting Outcomes) ต้องการการคิดที่ผสมผสานระหว่าง รายละเอียดของเรื่องที่อ่าน ลักษณะเฉพาะของตัวละคร นัยของโครงเรื่อง เพื่อพัฒนาเหตุการณ์ ที่จะเกิดขึ้นทันทีทันใด หรือเหตุการณ์ต่อไป ความสามารถในการอ่านจับใจความนี้สามารถใช้ พัฒนาการคิดระดับการแปลความ การประยุกต์และการประเมินเรื่องราว

(5) การให้คุณค่า (Valuing) ประกอบด้วยการใช้เจตคติของบุคคลกับการให้คุณค่า ในการแปลความ แรงจูงใจ หรือลักษณะของตัวละคร หรือแม้กระทั่งแรงจูงใจของผู้เขียนทักษะนี้ ผู้อ่านต้องมีความสามารถในการบอกรายละเอียดจนถึงการทำนายผล คำถามแบบการให้คุณค่านี้ สามารถนำมาใช้พัฒนาการคิดระดับการแปลความ การประยุกต์ และการประมวลเรื่องราว

(6) การแก้ปัญหา (Problem Solving) ทักษะการแก้ปัญหานี้ผู้เรียนจะต้องบอกถึง ปัญหาที่แท้จริง มีข้อมูลที่เป็นจริงสำหรับตั้งสมมุติฐาน ทดสอบสมมุติฐานและค้นหาวิธีการ แก้ปัญหาแล้วนำมาอธิบายและหาข้อสรุป ความสามารถในการอ่านจับใจความนี้สามารถสร้าง ความคิดระดับการแปลความ การประยุกต์ และการประมวลเรื่องราวได้

การอ่านจับใจความดังที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เป็นการทำความเข้าใจในการอ่าน เรื่องซึ่งผู้อ่านต้องใช้กระบวนการคิดที่ซับซ้อน เพื่อระลึกข้อมูลที่บอกในเรื่องโดยตรง ทำความ เข้าใจกับความรู้ที่บอกเป็นนัยในเรื่อง นำความรู้และประสบการณ์เดิมผสมผสานกับข้อมูลในเรื่อง ที่อ่านและให้คุณค่าเรื่องที่อ่าน ในการอ่านจับใจความนอกจากผู้อ่านจะใช้การคิดในระดับต่างๆ แล้ว ผู้อ่านยังต้องผสมผสานการคิดเข้ากับความสามารถในการจับใจความเพื่อพัฒนาความเข้าใจที่เป็น ตนเอง

2.2.5 ความสามารถในการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความนั้นต้องอาศัยทักษะพื้นฐานหลายประการ เกี่ยวกับเรื่องนี้ได้มีผู้ กล่าวถึงความสามารถในการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

โลโน (Lono, 1987) ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านจับใจความ ว่าเป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการอ่าน ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้อ่านมี ความสามารถในการรับรู้ข้อเท็จจริง รู้ใจความสำคัญของเรื่อง สามารถตีความหรือประเมินความคิด จากเรื่องที่อ่านได้

มิลเลอร์ (Miller, 1990) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านจับใจความซึ่งสรุปได้ 4 ประการดังนี้

1) ความเข้าใจตามตัวอักษรหรือข้อเท็จจริง (Literal or Factual Comprehension) คือ ผู้อ่านสามารถบอกรายละเอียด ใจความสำคัญและไม่สำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์และปฏิบัติตาม คำแนะนำได้

2) ความสามารถตีความหรือสรุปลงความเห็น (Interpretation or Inferential) สามารถตอบคำถามได้โดยอาศัยการตีความ การอ้างอิงหรือการสรุปความเข้าใจตามอารมณ์ ความรู้สึกและจุดประสงค์ของผู้เขียน การย่อความจากเนื้อหาหรือสิ่งที่อ่าน เข้าใจความที่เป็นเหตุเป็นผล สามารถสรุปใจความสำคัญของเนื้อหาได้

3) ความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Reading) เป็นความสามารถในการประเมินหรือตัดสินสิ่งที่อ่านด้วยเกณฑ์ที่ผู้อ่านได้กำหนดขึ้น ได้แก่ ความสามารถในการแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับการแสดงความคิดเห็น การประเมินสิ่งที่อ่านสามารถบอกถึงความโน้มเอียงของผู้เขียนได้

4) ความสามารถทางการอ่านอย่างสร้างสรรค์หรือนำไปใช้ (Creative Reading) เป็นความสามารถในการนำสิ่งที่ได้จากการอ่านเนื้อหา ตำราไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

เวนไรท์ (Wainwright, 1997) กล่าวว่า ผู้ที่จะเข้าใจเรื่องราวที่ตนอ่านได้ต้องมีความสามารถดังนี้

- 1) เก็บความสำคัญและระลึกได้เมื่อต้องการ
- 2) เลือกรับแต่หัวข้อสำคัญ
- 3) ตีความใจความสำคัญและแนวคิดในเรื่องได้
- 4) สรุปเรื่องราวต่างๆจากเรื่องที่อ่านได้
- 5) สรุปและประเมินเนื้อเรื่องที่ตนอ่านได้
- 6) เชื่อมโยงความรู้ที่ได้มากับประสบการณ์ได้

จากคำกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ เริ่มตั้งแต่การอ่านตามตัวอักษรหรือตามข้อเท็จจริง โดยอาศัยการแปลความ การตีความสรุปใจความสำคัญ ขยายความหมายของเรื่องที่อ่านได้

2.2.6 การประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ได้เสนอการประเมินการอ่านจับใจความ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานพิจารณาเนื้อเรื่องที่อ่านจับใจความไว้ 2 วิธี คือ

1. การใช้เครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบ ผู้อ่านจะต้องตอบคำถามได้ร้อยละ 70 ขึ้นไป การขีดเกณฑ์นี้ นักการศึกษาที่มีความเห็นว่าเป็นผู้อ่านได้ผลาดเนื้อหาบางตอนไปร้อยละ 30 แล้วหากขีดเกณฑ์ประเมินที่ต่ำกว่านี้ จะทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

2. การใช้แบบประเมินค่า โดยใช้ระดับตัวอักษรแล้วตีค่าออกมาเป็นคะแนน เช่น เมื่อผู้อ่านประเมินการอ่านจับใจความของตนแล้วรวมคะแนนทั้งหมดในแต่ละช่อง สมมติให้แบบ

ประเมินค่าทั้งหมดมี 20 ข้อ มีระดับตัวเลือก 4 ระดับตัวอักษร 4 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด มีค่าคะแนนเป็น 4 3 2 1 ตามลำดับ ถ้าเครื่องหมายในช่อง “มาก” ทุกช่องจะได้คะแนน เต็ม 80 คะแนน ระดับคะแนนที่ได้มีขอบเขตดังนี้

คะแนน 72 - 80	เท่ากับ	4	หมายถึง	ดี
คะแนน 52 - 71	เท่ากับ	3	หมายถึง	ค่อนข้างดี
คะแนน 32 - 51	เท่ากับ	2	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 0 - 31	เท่ากับ	1	หมายถึง	ปรับปรุง

ผู้อ่านที่ประเมินการอ่านจับใจความของคนแล้ว หากรวมคะแนนแล้วอยู่ในระดับ 4 และ 3 แสดงว่ามีความสามารถในการอ่านจับใจความที่น่าพอใจ แต่ถ้าผลที่ได้อยู่ในระดับ 2 หรือ 1 ผู้อ่าน ควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า สามารถวัดความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนได้หลายวิธี เช่น วัดผลและ ประเมินผลโดยการทดสอบ อาจใช้รูปแบบทดสอบแบบเติมคำในช่องว่าง แบบทดสอบแบบหลายตัวเลือก แบบทดสอบแบบเลือกตอบ หรือแบบทดสอบแบบเขียนตอบ การวัดผลอย่างเป็นทางการ อย่างไรก็ตามไม่ใช่ทางการและการใช้เครื่องมือวัดผลที่เป็นแบบทดสอบ รวมทั้งการใช้แบบประเมินค่า และการที่ครูจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับจุดหมายในการประเมินครั้งนั้น ๆ

2.2.7 หลักและวิธีการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความจะให้บรรลุตามจุดหมายนั้น ครูจะต้องคำนึงถึงหลักความสำคัญในการนำไปปฏิบัติ และใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะเรื่องความสนใจในการอ่านจับใจความ ครูต้องมีความพยายามสร้างความสนใจให้กับนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้มองเห็นความสำคัญและคุณค่าของการอ่านจับใจความ ในการจัดกิจกรรมเรียนรู้ ครูต้องคำนึงถึงปัจจัยสำคัญต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของนักเรียน ประการสำคัญ จะต้องมีการวัดผลการอ่านจับใจความอยู่เสมอ เพื่อให้ทราบปัญหา ข้อบกพร่อง ซึ่งครูจะนำมาปรับปรุงแก้ไขและให้ความช่วยเหลือตั้งแต่เบื้องต้น ดังที่มีผู้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับหลักในการอ่านจับใจความดังนี้

ศิริพร ลิ้มตระการ (2542) ได้เสนอแนะวิธีการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ เนื้อเรื่องที่อ่านจากย่อหน้าหรือจากข้อความต่อเนื่องที่ผู้เขียนไม่ตั้งประเด็นเขียนและไม่มีการขยายความประเด็นที่ตั้งไว้ แต่เขียนไปเรื่อยๆนั้นทำได้ยาก ผู้อ่านต้องอาศัยการวิเคราะห์โครงสร้างของประโยค ข้อความ ย่อหน้า จึงจะเข้าใจความหมาย แต่สำหรับงานเขียนที่มีโครงสร้างกระชับ เป็นระบบ ผู้อ่านจะสามารถจับใจความได้ง่าย การอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อจับใจความทั่วไป ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) ใจความสำคัญหรือใจความหลัก ให้ตั้งคำถามว่า ย่อหน้านี้กล่าวถึงใคร หรืออะไร กล่าวถึงบุคคลนั้นหรือสิ่งนั้นว่าอย่างไร

2) ใจความรอง คือรายละเอียดที่เป็นข้อมูลสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็น ตัวอย่าง เหตุผลและสถานการณ์ต่างๆ

นพพล จันทรเพ็ญ (2542) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญดังนี้

1) อ่านผ่านๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องนั้นกล่าวถึงเรื่องอะไรบ้าง จุดใดที่เห็นว่า เป็นจุดสำคัญของเรื่อง

2) อ่านโดยละเอียดอีกครั้ง ทำความเข้าใจให้ชัดเจนและเห็นความสัมพันธ์ความคิดต่างๆ ในเรื่อง โดยอาจมีการขีดเส้นใต้ข้อความที่เห็นว่าสำคัญไว้ด้วยก็ได้

3) อ่านซ้ำเฉพาะตอนที่ไม่เข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจในบางแห่งให้แน่นอน

4) ทดสอบความเข้าใจด้วยการตอบคำถามสั้นๆ เกี่ยวกับประเด็นของเรื่องและใจความสำคัญ เช่นถามว่า เรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไหร่ ทำไม เป็นต้น

5) เรียบเรียงใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเองที่เห็นว่าจะทำให้เข้าใจเรื่องได้ชัดเจน ถูกต้องที่สุด

พะออบ โปษะกฤษณะ (2547) ได้อธิบายหลักสำคัญในการอ่านจับใจความไว้ได้ดังนี้

1) หนังสือหรือตำราต่างๆ ย่อมมีสารบัญเป็นโครงเรื่อง จึงควรอ่านสารบัญให้ละเอียดก่อน เหมือนได้ทราบ โครงเรื่องย่อๆ จากนั้นจึงจับใจความที่สำคัญตามที่ต้องการ

2) การจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า ซึ่งอาจอยู่ตอนต้นหรือตอนท้ายของแต่ละย่อหน้าก็ได้

3) เมื่อได้ใจความสำคัญแล้ว จากนั้นให้เขียนไว้เป็นประโยคๆ แล้วจึงแยกใจความสำคัญออกมา

4) นำใจความสำคัญมาเรียบเรียงเป็นสำนวนของตนเอง

5) ข้อสำคัญในการอ่านจับใจความสำคัญ คือ ต้องมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน

แววยุรา เหมือนนิล (2541) ได้แนะวิธีปฏิบัติในการอ่านจับใจความให้เข้าใจง่ายและรวดเร็ว ดังนี้

1) สํารวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆ เพราะส่วนประกอบของหนังสือเช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือก็มีส่วนทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหนังสือได้อย่างกว้างขวาง

2) ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน ควรกำหนดเป็นเป้าหมายในการอ่านหนังสือทุกครั้งว่าเราจะอ่านเพื่ออะไร

3) มีความสามารถทางภาษา คือต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์เป็นเบื้องต้นก่อนหากไม่เข้าใจความหมายของคำ ย่อมไม่สามารถจับใจความได้เลย

4) มีประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ย่อมทำให้เข้าใจและจับใจความเรื่อง ที่อ่านง่ายขึ้น

5) ความเข้าใจลักษณะของหนังสือ หนังสือแต่ละประเภทมีรูปแบบการแต่งและ เป้าหมายของเรื่องแตกต่างกัน ซึ่งครูควรแนะนำแนวปฏิบัติในการอ่านก่อนเสมอ

นอกจากนี้ แวมมูรา เหมือนนิล (2541) ยังได้กล่าวถึงวิธีการอ่านจับใจความสรุปได้ ว่า การอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรเริ่มต้นจากการอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ได้ถูกต้องก่อน เพราะข้อความตอนหนึ่งหรือย่อหน้าหนึ่ง แม้มือใจความหลายอย่าง แต่จะมีใจความสำคัญที่สุดในแต่ละย่อหน้าเพียงใจความเดียว ถ้าเรื่องมีหลายประเด็น เมื่อนำประเด็น สำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาร่วมกันแล้ว จะทำให้สามารถจับแก่นเรื่องหรือแนวความคิด สำคัญที่สุดของเรื่องทั้งหมดได้ง่ายขึ้น ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า หมายถึง ข้อความที่มีสาระ คลุมข้อความอื่นๆในย่อหน้านั้นไว้ทั้งหมด ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าส่วนมากมักจะอยู่ใน ประโยคใดประโยคหนึ่งของย่อหน้า

ประทีป วาทิกทินกร(2542) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1) ให้อ่านเรื่องหรือฟังเรื่องราวให้ตลอดทั้งเรื่อง
2) ตั้งคำถามหรือถามตัวเองสั้นๆว่าเรื่อง อะไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม เพื่อจะได้จับใจความสำคัญได้

3) ขยายความในคำตอบออกไปอีก เมื่อต้องการรายละเอียดที่จำเป็นของใจความสำคัญ บันลือ พุกกะวัน (2545) กล่าวถึง แนวการสอนอ่านเพื่อจับใจความสำคัญไว้ว่า ครูควร ศึกษาลักษณะสำคัญของการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญแล้ววางแนวฝึกไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. การฝึกอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาสิ่งที่สนใจหรือสิ่งที่ต้องการ

1.1 ให้อ่านเรื่องราวหรือบทความโดยการอ่านเร็ว อ่านข้าม ๆ หรืออ่านอย่างลวก ๆ เพื่อจะได้รู้ขอบเขต หรือกล่าวถึงเรื่องอะไร ในลักษณะทำนองใด

1.2 ถ้าเป็นบทประพันธ์ร้อยกรอง ลองอ่าน 2 - 3 หน้า เพื่อดูว่ามีคุณค่าน่าสนใจ เพียงใดหรือไพเราะหรือไม่

1.3 ให้อ่านเฉพาะหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งให้ละเอียด เพื่อทราบทรรศนะความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือเจตนาของผู้แต่ง ผู้เรียบเรียง โดยมากจะอ่านอารัมภบท

1.4 ให้อ่านตลอดเรื่องเพื่อประเมินดูว่าเรื่องนั้นให้ประโยชน์ทางใด มีจุดเด่นอยู่ตรงไหน ตอนไหน

1.5 เมื่ออ่านแล้วพิจารณาตรวจสอบเรื่องราวโดยส่วนรวมว่าเป็นเรื่องยากหรือง่าย เหมาะสมกับวัยผู้อ่านหรือไม่ หรือใช้ความคิดของตนประเมินเรื่องราวนั้น ๆ

2. ฝึกอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่การย่อความ

2.1 ฝึกการอ่านนิทานแล้วเล่าเรื่องย่อ สรุปเรื่อง ด้านลักษณะของตัวละคร อาจบอกได้ว่ามีลักษณะอย่างไร เป็นเรื่องที่มีเหตุผลหรือไม่

2.2 เมื่อมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่องราวใด ครูจำเป็นต้องตั้งคำถามให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในเรื่อง นักเรียนหาคำตอบเป็นตอน ๆ ไปตามลำดับ

2.3 ฝึกให้นักเรียนอ่านบทความที่ให้ความรู้ แล้วให้ตั้งหัวข้อเรื่อง ชื่อเรื่องไว้แต่ละอนุเลข เรื่องนั้นอาจมี 2 - 3 หรือหลายอนุเลข

2.4 ในการตรวจสอบหรือการตั้งชื่อเรื่องแต่ละอนุเลขนั้น ควรจะมีการอภิปรายว่า ควรจะตั้งชื่ออนุเลขนั้นอย่างไรจึงจะเหมาะสม และชื่อเรื่องจะคลุมเรื่องราว นั้น ๆ ได้ดี

2.5 ให้นักเรียนรวบรวม 2 - 3 อนุเลข หรือหลายอนุเลขนั้น เป็นหัวข้อเรื่องหรือ ประโยคหรือทำให้เรื่องสั้นเข้า

2.6 ฝึกให้นักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ดูชื่อเรื่องและคอลัมน์ จะเห็นว่ามี การตั้งชื่อไว้ แล้วลองค้นหาคอลัมน์ที่จะอ่านในหน้าอื่น ๆ บ่อย ๆ เด็กจะเข้าใจเรื่อง การตั้งชื่อเรื่องแต่ละเรื่องในข้อที่ผ่านมาเป็นอย่างดี

2.7 ฝึกให้นักเรียนสังเกตดูว่า ประโยคใดเป็นประโยคใจความสำคัญของเรื่องและ ประโยคใดเป็นประโยคผลความ

2.8 ในการอ่านบทความ เรื่องราว หรือหนังสือสังคมศึกษาและอื่น ๆ ให้นักเรียนใช้วิธีขีดเส้นใต้เฉพาะข้อความที่สำคัญไว้เป็นตอน ๆ

2.9 ให้นำลอมข้อความที่ย่นย่อหรือขีดเส้นใต้เข้าไว้ด้วยกันแล้วปรุงแต่งให้ข้อความ กลมกลืนกันก็จะกลายเป็นการย่อเรื่อง

2.10 ลองตรวจข้อความที่ย่อเรื่องไว้อีกครั้งหนึ่งว่า มีความสอดคล้องกัน ครอบคลุม และบอกเรื่องย่อเฉพาะจุดสำคัญในเรื่องดี และเป็นไปตามคำสั่งที่กำหนดว่าให้ย่อเรื่องนั้นไม่เกิน 4-8 บรรทัด แล้วแต่กรณี

2.11 จำเป็นต้องให้นักเรียนอ่านคำนำของหนังสือที่จะอ่านเพื่อจะได้รับทราบเจตนาของผู้แต่ง ผู้เรียบเรียง มักจะเขียนบอกสาระสำคัญของเรื่องที่เขียนไว้ในคำนำ

2.12 บทความส่วนใหญ่จะเน้นสาระสำคัญหรือสรุปใจความสำคัญไว้ตอนท้ายของเรื่องอย่างที่เราเรียกว่าบทสรุป เมื่อเป็นดังนี้บทสรุปอาจเป็นแนวทางในการย่อความสำคัญของเรื่องได้ดีส่วนหนึ่ง

2.13 เมื่อฝึกขั้นตอนที่เสนอแนะไว้โดยสม่ำเสมอ ก็ควรให้นักเรียนอ่านเรื่องราวทั้งหมด และย่อเรื่องโดยทันทีที่อาจจะทำได้ ทั้งนี้เพราะเด็กมีทักษะในการเข้าใจภาษาเพียงพอ เมื่ออ่านเรื่องราวแล้วจะบันทึกย่อได้ทันที

2.14 ฝึกให้อ่านแล้วทำรายงานหรือรายงานด้วยปากเปล่าหน้าชั้นเรียน โดยกำหนดเวลาแต่ละกลุ่มเข้าไว้ เมื่อครบรอบหัวเรื่องใหญ่ เด็กจะรู้จักช่วยกันแบ่งงานกันไปค้นคว้า ย่อเรื่องแต่ละหัวข้อย่อย แล้วรวมกลุ่มเพื่อสำรวจสาระสำคัญที่ต้องรายงานอาจแบ่งกันทำหน้าที่รายงานเรื่องนั้นได้ดีอีกด้วย

2.15 ควรจัดแบ่งงานผลัดเปลี่ยนกันย่อข่าวเหตุการณ์จากหนังสือพิมพ์ โดยฝึกเสนอข่าวสำคัญอย่างย่อที่ป้ายประกาศเป็นประจำ จะเป็นการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญได้ดีอีกทางหนึ่ง

3. นำผลของคำตอบหรือการตั้งชื่อเรื่องมาอภิปราย ตรวจสอบโดยการอ่านออกเสียง เพื่อให้ฟังแล้วตอบคำถามหรือบอกชื่อเรื่องได้ถูกต้อง

4. ให้ผู้เรียนนำผลของคำตอบในข้อ 3 มาตรวจสอบว่าชื่อเรื่องนั้นตรงกับประโยคใดหรือประโยคใดบอกชื่อเรื่อง ประโยคใดบอกใจความสำคัญของอนุเรื่องที่อ่าน ให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้ที่ประโยคบอกใจความนั้น ๆ

5. เรียบเรียงประโยคบอกใจความแต่ละอนุเรื่องตามลำดับ โดยเพิ่มคำเชื่อมและกลาภาษาให้ได้ความต่อเนื่อง อาจสลับตอนก็ได้ (ถ้าได้ความดีกว่า)

6. อ่านบททวนโดยการอ่านออกเสียงเพื่อใช้การฟังตรวจสอบใจความสำคัญ (เรื่องย่อ) โดยกลุ่ม หากเป็นงานรายบุคคลให้ใช้การอ่านในใจตรวจสอบเอง

7. กำหนดการตั้งชื่อเรื่อง บอกแหล่งที่มาของเรื่องให้ชัดเจน รวมทั้งผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์แล้วแต่กรณี

กรมวิชาการ (2546) เสนอแนวทางการอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ มีดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ อ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรือเพื่อบอกเจตนาของผู้เขียน เพราะเป็นแนวทางให้กำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสม และจับใจความหรือคำตอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. สืบสวนส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจง การใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้อย่างกว้างขวาง

3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญได้ง่าย

4. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ อย่างถูกต้อง รวดเร็ว

5. ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบ จะทำให้เข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็ว

สรุปได้ว่า การสอนอ่านจับใจความสำคัญเป็นการมุ่งเน้นสาระของเรื่องที่อ่าน เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนให้กับผู้เรียนอย่างมีขั้นตอน เพื่อให้อ่านเรื่องแล้วบอกสาระของเรื่องได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่ครูต้องฝึกให้แก่ผู้เรียน เพื่อการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และเพิ่มประสบการณ์ในการอ่าน จะทำให้การอ่านจับใจความสำคัญประสบความสำเร็จ เป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เกิดในตัวผู้เรียนได้ดีอีกด้วย

2.3 การใช้เทคนิค 5W1H

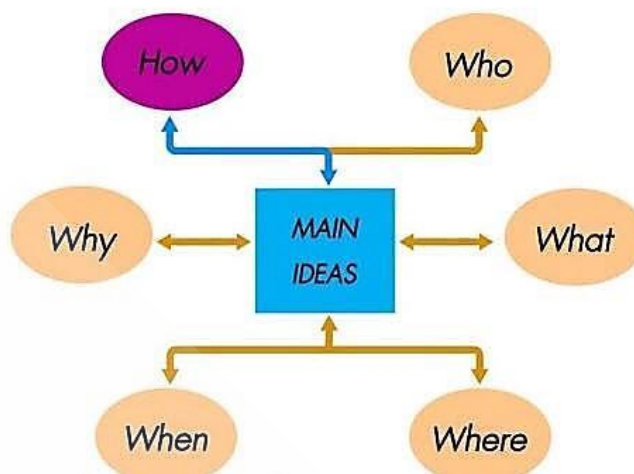
2.3.1 ความเป็นมาของเทคนิค 5W1H

5W1H มีการบันทึกไว้โดย รัดยาร์ด คิปลิง (Rudyard Kipling, 1902) ใน "Just So Stories" ซึ่งเป็นบทกวีประกอบเรื่อง "The Elephant's Child" โดยเปิดเรื่องด้วย

"keep six honest serving men (They taught me all I knew) ;

Their names are What and Why and When And How and Where and Who."

และนี่คือเหตุผลหนึ่งที่วิธีแก้ปัญหาคำถาม 5W1H ถูกเรียกว่า "King Method" ซึ่งวิธีนี้จะช่วยในการสำรวจปัญหาโดยการทำทนายด้วยคำถามการใช้เทคนิค 5W1H ในการวิเคราะห์ปัญหา

ภาพที่ 2.1 เทคนิค 5W1H ในการคิดวิเคราะห์

ที่มา : Rudyard Kipling (1902)

การตั้งคำถามโดยใช้เทคนิค 5W1H

การตั้งประเด็นถามตอบเพื่อให้นักเรียนได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้คำถาม 5W1H ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำถาม 6 ประเภทตามความคิดของบลูม (Bloom) วิทวัฒน์ ชัตติยะมาน และ อมลวรรณ วีระธรรมโม (2549) ได้กล่าวไว้และมีความสอดคล้องกับระดับความสามารถในการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยนำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. Who (ใคร) บุคคลสำคัญที่เป็นตัวประกอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ เช่น ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์เช่นนี้บ้าง ใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้มากที่สุด

2. What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น เช่น เกิดอะไรขึ้นบ้าง มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ หลักฐานที่สำคัญที่สุดคืออะไร สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นี้คืออะไร

3. Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุการณ์ เช่น เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด

4. When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้น เช่น เหตุการณ์นั้น น่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร เวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

5. Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น เช่น เหตุใดต้องเป็นคนนี้ เป็นเวลานี้ เป็นสถานที่นี้ เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น ทำไมจึงเกิดเรื่องนี้

6. How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด เช่น เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไร มีหลักในการพิจารณาคนได้อย่างไรบ้าง

ชาญชัย ชมดิษฐ์ (2548, น. 161) กล่าวว่า การสอนคิดให้ลึก การคิดแบบนี้มีวิธีคือ ใ่วิธีของสูตร 5W1H คือ อะไร (What) มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง มีรายละเอียดเป็นอย่างไร ใคร (Who) ใครกันที่เป็นต้นเรื่อง เจ้าของเรื่อง บุคคลสำคัญของเรื่องผู้ใดได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ ที่ไหน (where) สถานที่หรือตำแหน่งที่ชัดเจน เมื่อใด (Men) ที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นหรือจะเกิด ทำไม (Why) ทำไมหรือเพราะเหตุใดเรื่องนั้นจึงเกิด อย่างไร (How) รายละเอียดที่เกิดขึ้นหรือกำลังจะเกิดมีความเป็นไปได้ในลักษณะใด

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549) อธิบายว่าการคิดเชิงวิเคราะห์แท้จริงคือการตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับ “ความสงสัยใคร่รู้” ของผู้ถาม เมื่อเห็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้วอยากรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นมากขึ้นในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงใหม่ ๆ ความเข้าใจใหม่ ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการอธิบาย การประเมิน การแก้ปัญหาและการตัดสินใจที่รอบคอบมากขึ้น ขอบเขตของคำถามที่เกี่ยวข้องกับการคิด เชิงวิเคราะห์ จึงเกี่ยวข้องกับการจำแนกแ่งองค์ประกอบ และการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ระหว่างเรื่องที่วิเคราะห์กับเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแนวคำถามจะอยู่ในขอบข่าย 5W1H เพื่อนำไปสู่การค้นหาคำความจริงเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ในแง่มุมต่าง ๆ นอกเหนือจากสิ่งที่ปรากฏ

ใคร (Who)

ทำอะไร (What)

ที่ไหน (Where)

เมื่อไหร่ (When)

เพื่อเหตุใด, ทำไม (Why)

คำถามเหล่านี้อาจไม่จำเป็นต้องใช้ทุกข้อ เพราะการตั้งคำถามมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความชัดเจนครอบคลุมและตรงประเด็นที่เราต้องการสืบค้น การตั้งคำถามจึงแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ ขอบเขตของการตั้งคำถามเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ จะต้องตั้งให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่เราต้องการทราบข้อเท็จจริง โดยเราสามารถตั้งคำถามครอบคลุมหลัก 5W1H ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร เพราะเหตุใด ในประเด็นต่าง ๆ เช่น

ใคร (Who)

ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง

ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้าง

ใครน่าจะเป็นคนทำให้สถานการณ์นี้เกิดขึ้นมากที่สุด เพราะเหตุใด

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้น ใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์

อะไร (What)

มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้าง เกี่ยวข้องกันอย่างไร

อะไรน่าจะเป็นหลักฐานที่สำคัญที่สุด เพราะเหตุใด

ที่ไหน (Where)

เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดที่ใดมากที่สุด เพราะเหตุใด

เมื่อไหร่ (When)

เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร เพราะเหตุใด

เวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

เพราะเหตุใด (Why)

เหตุใดต้องเป็นคนนี้

เพราะเหตุใดจึงเกิดขึ้น

อย่างไร (How)

เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร

สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกิดขึ้นอย่างไร

สุวิทย์ มูลคำ (2550, น. 21-22) ได้อธิบายไว้ว่า การคิดแบบวิเคราะห์ เป็นการใช้ทักษะการคิดโดยใช้สมองด้านซีกซ้ายเป็นหลัก เป็นการคิดอย่างลึกซึ้ง คิดอย่างละเอียด จากสาเหตุไปหาผลที่เกิดขึ้น รวมไปถึงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผล

เทคนิคการคิดวิเคราะห์อย่างง่ายที่นิยมใช้คือ 5W1H ซึ่งประกอบด้วย

What (อะไร) คือปัญหาหรือสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น

- เกิดอะไรขึ้นบ้าง
- มีเหตุการณ์อะไรเกี่ยวข้องบ้าง
- หลักฐานสำคัญคือ
- สาเหตุที่อะไรบ้างที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นี้

Where (ที่ไหน) ตำแหน่งที่เกิดเหตุ

- เรื่องราวหรือเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน
- เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นมากที่สุด

When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้น หรือจะเกิดขึ้น

- เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร
- เวลาใดบ้างที่เหตุการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น

- เหตุใดต้องเป็นคนนี้ เป็นเวลานี้ เป็นสถานที่นี้
- เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น
- ทำไมจึงเกิดเรื่องนี้

Who (ใคร) บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ

- ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง
- ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้าง
- ใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้สถานการณ์นี้เกิดขึ้นมากที่สุด
- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์

How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว หรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด

- เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร
- ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรบ้าง
- เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไร
- มีหลักในการพิจารณาคนได้อย่างไร

การคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค 5W1H จะสามารถไล่เรียงความชัดเจนในแต่ละเรื่องที่เรา กำลัง คิดเป็นอย่างดี ทำให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้น ในบางครั้งการเริ่มคิดวิเคราะห์ของท่านถ้าคิด อะไรไม่ออกก็ขอแนะนำให้เริ่มต้นถ้าตัวท่านเอง โดยใช้คำถามจาก 5W1H ถามตัวท่านเอง

เพ็ญพิสุทธ์ ใจสนิท (2555) กล่าวไว้ว่า 5W1H คือ อะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม ใคร อย่างไร คำถามเหล่านี้ที่เกิดขึ้นจากความสงสัยในวัยเด็ก เป็นสิ่งที่บอกให้รู้ว่าเด็กเริ่มคิด เพราะเมื่อเด็กเกิดความสงสัยแสดงว่าสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กกระตุ้นให้เด็กเกิดสภาวะที่เรียกว่าไม่สมดุล (Disequilibrium) เด็กจึงหาคำตอบเพื่อให้เกิดภาวะสมดุล (Equilibrium) ทำให้เกิดปัญญาเป็นความรู้ ความเข้าใจที่กลายเป็นพื้นฐานการคิดของเด็กต่อไป

สรุปได้ว่า เทคนิค 5W1H เป็นเทคนิคในการตั้งคำถามรูปแบบหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วย What? (อะไร) เป็นการถามว่า สิ่งนั้นคืออะไร มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง Where? (ที่ไหน) เป็นการถามว่า สถานที่หรือตำแหน่งที่ชัดเจน When (เมื่อใด) เป็นการถามว่าที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้นเมื่อใด Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น Who (ใคร) บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ How (อย่างไร) รายละเอียด

ละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว หรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ ในลักษณะใด เป็นการคิดวิเคราะห์ที่ใช้ความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่างๆ อาจจะเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์นำมาหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลเพื่อค้นหาคำตอบ จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาจัดระบบ เรียบเรียงใหม่ให้ง่ายต่อความเข้าใจ

2.4 การเรียนการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์ (Concept Mapping)

การเรียนการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความนั้นสำคัญมากเพราะเด็กในยุคปัจจุบัน มีการอ่านหนังสือค่อนข้างน้อย อีกทั้งการรับสื่อสารสนเทศที่เป็นภาษาต่างประเทศด้วยแล้วยังทำให้การเรียนรู้ หรือการรับสื่อ การอ่านสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศนั้นน้อยลงตามไปด้วย

รัชณี ศรีไพรวรรณ (2527) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะที่ใช้ในการสอนอ่านไว้ว่า

- 1) ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้มากขึ้น
- 2) ให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน
- 3) ช่วยให้ผู้สามารถปรับปรุงเนื้อหาวิธีสอน และกิจกรรมใหม่แต่ละบทเรียน
- 4) ช่วยเด็กให้เรียนได้ดีตามความสามารถของเด็ก
- 5) ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของตนเองได้
- 6) ฝึกให้เด็กทำงานตามลำดับมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

อดุลย์ ภูปลี (2539) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

- 1) ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น
- 2) ช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาของบทเรียนและคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทน
- 3) ช่วยให้เกิดความสนุกสนาน
- 4) ทำให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง
- 5) สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้
- 6) ทำให้ผู้สอนทราบความบกพร่องของนักเรียน
- 7) ทำให้ประหยัดเวลา
- 8) ทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไทยไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.1 ความเป็นมาและความหมายของผังมโนทัศน์

แนวคิดเชิงทฤษฎีอันเป็นพื้นฐานที่มาของลดหลั่นกันลงมา ความรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับมโนทัศน์ ลักษณะผังมโนทัศน์ ได้แก่ “ทฤษฎีสกีม่า” (Schema Theory) และทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของออสเชเบล

สกีม่าเป็นชุดของความรู้ที่ถูกจัดไว้เสมือนช่องบรรจุสารสนเทศ สกีม่าจึงอาจสร้างขึ้นและขยายเพิ่มได้ สกีม่าเป็นฐานอันสำคัญของโครงสร้างความรู้หรือแบบจำลองของสมอง สกีม่ามีบทบาทเป็นตัวจัดรูปแบบ หากช่องบรรจุสารสนเทศมีมากพอ สกีม่าก็จะว่างไว ทำให้มีสารสนเทศใหม่ ๆ มาเติมในส่วนที่สอนวิทยาศาสตร์ในบางรายวิชาที่นั่น ยังเหลืออยู่ ประการสุดท้าย สกีม่ายังแปลความหมายของสถานการณ์ใหม่โดยอาศัยความรู้ที่มีมาก่อน ได้ถ้า สารสนเทศนั้นเหมาะสมจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้

ผู้นำทางความคิดซึ่งมีผลงานระดับปรมาจารย์ทางด้านผังมโนทัศน์และสมควรกล่าวถึงได้แก่ โนวาคและโกวิน (Novak & Gowin, 1984) ซึ่งทำการศึกษาวิจัยอย่างจริงจังกับผู้เรียนทุกระดับชั้นในประเทศสหรัฐอเมริกา และได้เขียนหนังสือที่น่าสนใจ เล่มหนึ่งชื่อ Learning How to Learn โดยเสนอผลการศึกษาลดจนให้หลักการและแนวทางต่าง ๆ ไว้ค่อนข้างสมบูรณ์ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านที่สนใจใคร่รู้

ในช่วงหลังปี ค.ศ. 1960 โจเซฟ ดี โนวาค (Joseph D. Novak อ้างจาก Roth & Roychoudhury แผนภูมิอย่างง่ายที่มีโครงสร้างแสดงถึงการเชื่อมโยง, 1993) แห่งมหาวิทยาลัยคอร์เนล (Cornell University) ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เริ่มศึกษาถึงเทคนิคผังมโนทัศน์โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful Learning) ของเดวิด ออสเชเบล (Ausubel, 1963) ซึ่งทฤษฎีนี้เชื่อว่า โครงสร้างการรู้คิดของบุคคลมีลักษณะเป็นลำดับชั้นลดหลั่นกันลงมา ความรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับมโนทัศน์ ที่เคยทราบมาแล้วทำให้การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่บุคคล อธิธิของออสเชเบลปรากฏอย่างเด่นชัดในรูปแบบ โครงสร้างของผังมโนทัศน์ที่โนวาคริเริ่มและแพร่ผลงานการศึกษาวิจัยที่เขาได้บุกเบิกมาอย่างจริงจังและต่อเนื่องก่อนปี ค.ศ. 1973 ช่วงหลังของปี พ.ศ. 2525 มีวิทยากรบางคนที่ศูนย์ซีมีโอ เรคแซม (SEAMEO-RECSAM) เมืองปีนัง ประเทศมาเลเซีย ได้นำเทคนิคผังมโนทัศน์มาเผยแพร่ให้แก่คณะครูและนักการศึกษาที่เข้ารับการอบรมทางด้านการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในบางรายวิชาที่นั่น จากการศึกษาพบว่าในปี พ.ศ. 2529 เริ่มมีงานวิจัยเกี่ยวกับผังมโนทัศน์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย เช่น ทีมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร และการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ที่ปรากฏต่อมา ล้วนอยู่ในรูปสื่อที่เป็นกระดาษเท่านั้น จวบจนกระทั่งในภาคต้นปีการศึกษา 2541 เริ่มมีงานวิจัยของนิสิตระดับปริญญาเอก ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เริ่มใช้ผังมโนทัศน์ใน

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยบันทึกบทเรียนนั้นบนแผ่นซีดี-รอม ปัจจุบันยังคงมีการศึกษาวิจัยเรื่องผังมโนทัศน์ในหลายสาขาวิชาทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทย เช่น ชิววิทยาเคมี ฟิสิกส์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป สังคมศึกษา และเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นต้น และผังมโนทัศน์นั้นเข้าไปสู่โลกของอินเทอร์เน็ตเมื่อไม่นานมานี้ตาม ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

มอไรรา (Moreira ,1979, p. 283) ให้ความหมายว่า ผังมโนทัศน์ หมายถึงแผนภาพที่แสดง ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์อย่างมีลำดับชั้น เพื่อแสดงให้เห็นการจัดมโนทัศน์ของวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของวิชานั้น ซึ่งอาจจะมีทิศทางเดียวหรือสองทิศทางหรือมากกว่า

โนแวก: และ โกวิน (Novak & Govwin ,1984, p. 15) อธิบายว่า ผังมโนทัศน์มีจุดมุ่งหมายที่จะ แสดงความสัมพันธ์อย่างมีความหมายระหว่างมโนทัศน์ต่าง ๆ ในรูปของหัวข้อตั้งแต่ 2 หัวข้อขึ้นไป โดยใช้คำเชื่อมให้เป็นหน่วยคำที่มีความหมาย

คลิบอร์น (Clilburn ,1987, p. 426) ให้ความหมายว่า ผังมโนทัศน์เป็นเครื่องมือที่ใช้เสนอกรอบความคิดและความสัมพันธ์ของมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกันอย่างมีระบบ

อัญชลี ตนานนท์ (2542) ได้กล่าวถึงแผนผังมโนทัศน์ไว้ว่า การสร้างหรือการวาดแผนผังมโนทัศน์ คือ การถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจของผู้สร้างในเรื่องหนึ่งออกมาในรูปความสัมพันธ์ของมโนทัศน์อย่างมีลำดับชั้น

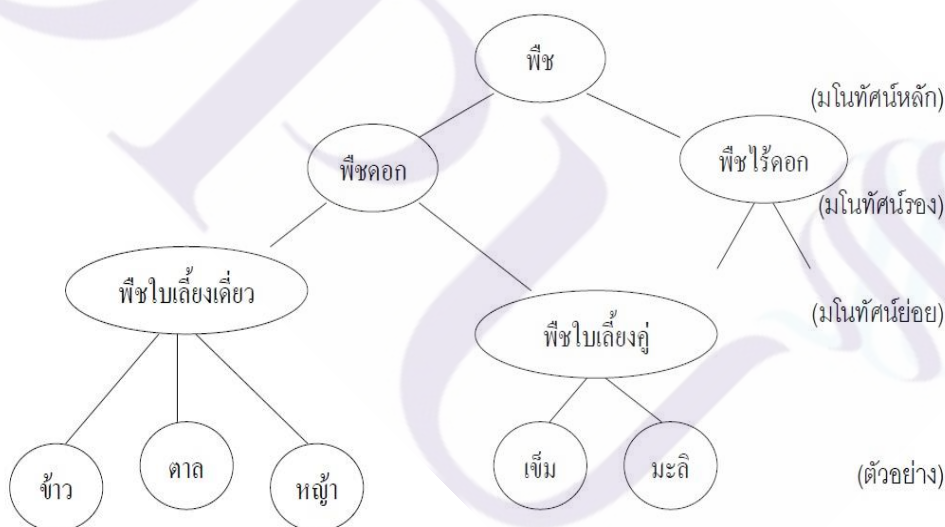
ประชาสรรค์ แสนภักดี (2555) ได้กล่าวถึงความหมายของผังมโนทัศน์ไว้ว่า การเขียนผังมโนทัศน์ หรือที่เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Concept Mapping เป็นเครื่องมือที่จัดอยู่ในกลุ่มของการสร้างภาพความคิด (Visualize Thinking) ที่ได้รับความนิยมและนำไปใช้หลากหลาย โดยเฉพาะการนำไปใช้ในห้องเรียนของโรงเรียนในต่างประเทศ มีคำที่คล้ายๆ กัน ก็คือ Mind Mapping ซึ่งเป็นการเขียนผังความคิด นอกจากนั้นยังมีส่วนของ Mind Scape หรือแผนภาพของเขตความคิด ทั้งสามคำหรือสามเครื่องมือนี้มีบงบอย่างที่เกี่ยวข้องกัน โดยส่วนที่ซ้อนทับกันของเครื่องมือทั้งสามนี้ก็คือเป็นการถ่ายทอดภาพในใจ (Mental Model) ออกมาสู่ภาพที่มองเห็น หรือจับต้องหรือจัดการได้ (Visualize Thinking) หรือในแง่ของการจัดการความรู้(Knowledge Management - KM) มันก็คือการแปลงความรู้ที่เป็น Tacit Knowledge ออกมาเป็น Explicit Knowledge นั่นเอง

จากความหมายของผังมโนทัศน์ สามารถสรุปได้ว่า ผังมโนทัศน์เป็นเครื่องมือที่ใช้เสนอกรอบความคิดและความสัมพันธ์ของมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกันอย่างมีระบบ เป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจของผู้สร้างในเรื่องหนึ่งออกมาในรูปความสัมพันธ์ของมโนทัศน์อย่างมีลำดับชั้นตอน

2.4.2 ลักษณะและการสร้างผังมโนทัศน์

มนัส บุญประกอบ (2542) กล่าวว่า ผังมโนทัศน์ (Concept Map) ตรงกับคำอื่น ๆ ในภาษาอังกฤษอีกหลายคำ เช่น Conceptual Mapping, Concept Maps หรือ C-Maps. Conceptual Framework, Semantic Mapping, Semantic Maps, Semantic Networking, Plot Maps, Clustering, Concept Webs และ Semantic Webs เป็นต้น จากอิทธิพลแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของออสซูเบล ซึ่งเชื่อว่าโครงสร้างการรู้คิดของบุคคลมีลักษณะเป็นลำดับขั้นลดหลั่นกันลงมา เมื่อประสบการณ์ใหม่สัมพันธ์กับมโนทัศน์เดิมที่เคยทราบมาแล้วก็จะทำให้การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่บุคคลนั้นทันที อีกทั้งโนแวกยังเป็นผู้ที่ทำให้แนวความคิดของออสซูเบลมองเห็นเป็นแผนภูมิที่เข้าใจเป็นรูปธรรมได้และยังได้มีการวิจัยบุกเบิกต่อเนื่องมาเริ่มตั้งแต่ก่อนปี ค.ศ. 1973

โนแวก (Novak, 1984) มีการจัดแยกประเภทมโนทัศน์ออกเป็นหลายระดับ คือ มโนทัศน์หลักสำคัญ มโนทัศน์รองลงมา มโนทัศน์ย่อยๆ มโนทัศน์แบบเจาะจง และมีการให้ตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะเป็นลำดับขั้นที่ลดหลั่นลงมา เป็นเหมือนกับการแตกรากของพืชยืนต้น ที่เริ่มจากการแตกรากแก้วเป็นรากของกิ่ง รากแขนง รากจิว และย่อยๆ ลงมาเป็นรากขนอ่อน ดังภาพประกอบ

ภาพที่ 2.2 ระดับของมโนทัศน์ตามแนวคิดของ Novak

ที่มา : มนัส บุญประกอบ (2542)

อัลท์ (Ault, 1985) กล่าวถึงการสร้างผังมโนทัศน์ว่าไม่มีทิศทางในการสร้างที่แน่นอนตายตัวแต่สามารถสร้างได้หลายวิธีซึ่งแต่ละวิธีควรเริ่มต้นด้วยการแนะนำแนวคิดเกี่ยวกับผังมโนทัศน์โดยทำในรูปของกิจกรรมการเรียนรู้หรือแนะนำโดยตรง

โนแวก (Novak ,1984) และอัลท์ (Ault, 1985) ได้แนะนำขั้นตอนการสร้างผังมโนทัศน์ไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือก

การเลือกเรื่องที่จะสร้างแผนผังมโนทัศน์อาจนำมาจากตำรา สมุดจดคำบรรยาย คำอธิบายก่อนการปฏิบัติการ ในขั้นตอนแรกก็จะเริ่มจากการอ่านบทความหรือเนื้อหาอย่างน้อย 1 ครั้ง จากนั้นจึงระดมโนทัศน์ที่เป็นส่วนสำคัญ โดยอาจจะมีการขีดเน้นคำหลัก หรือการเน้นข้อความประโยคที่เป็นส่วนสำคัญ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ และเขียนมโนทัศน์เหล่านี้ลงในกระดาษเพื่อนำมาจัดความสัมพันธ์

ขั้นที่ 2 จัดลำดับ

นำมโนทัศน์ที่เป็นส่วนสำคัญ ซึ่งได้เขียนลงในแผ่นกระดาษเล็กๆ แล้วจึงนำมาจัดเป็นส่วนๆ ไว้ โดยจัดเป็นมโนทัศน์ที่มีความหมายใหญ่ๆ กว้างๆ ไปสู่มโนทัศน์ที่มีความชี้เฉพาะเจาะจง

ขั้นที่ 3 จัดกลุ่ม

นำมโนทัศน์มาจัดกลุ่มเข้าด้วยกัน โดยมีเกณฑ์ 2 ข้อ คือ

1. จัดกลุ่มมโนทัศน์ที่อยู่ในระดับเดียวกัน
2. จัดกลุ่มมโนทัศน์ที่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด

ขั้นที่ 4 จัดระบบ

เมื่อจัดระบบมโนทัศน์ที่สำคัญแล้ว นำมโนทัศน์ที่มีอยู่ในกลุ่มเดียวกันมาจัดระบบตามลำดับความเกี่ยวข้องซึ่งในขั้นนี้ยังสามารถเปลี่ยนแปลงได้หรืออาจหามโนทัศน์อื่น ๆ มาเพิ่มเติมได้อีก

ขั้นที่ 5 เชื่อมโยงมโนทัศน์ที่มีความสัมพันธ์กัน

เมื่อจัดระบบมโนทัศน์ที่สำคัญแล้ว จึงนำมโนทัศน์ที่มีความสัมพันธ์กันมาลากเส้นเชื่อมกัน จากนั้นเขียนคำเชื่อมระบุความสัมพันธ์ไว้ในแต่ละเส้น และเมื่อใส่คำเชื่อมแล้วจะสามารถอ่านได้เป็นประโยค เส้นที่เชื่อมโยงอาจเชื่อมระหว่างมโนทัศน์ในชุดเดียวกัน หรือเชื่อมโยงระหว่างชุดของมโนทัศน์ที่ต่างกันได้

โบเยอร์ (Boyer ,1997) ได้เสนอวิธีเขียนผังมโนทัศน์ไว้ดังนี้

1. ใช้กระดาษขาวเปล่าที่ไม่มีเส้นและไม่มีข้อความใดๆ ปรากฏอยู่
2. เขียนคำมโนทัศน์หลักด้วยอักษรตัวพิมพ์ ใหญ่ เพื่อให้ง่ายต่อการอ่าน แล้ววงกลมล้อมรอบ

คำนั้น

3. จัดเรียงคำมโนทัศน์อื่นๆ ให้เรียงความสำคัญโดยมีคำหลักอยู่บนสุด

4. เชื่อมคำมโนทัศน์เหล่านั้นโดยใช้เส้นตรง และใช้ลูกศรเชื่อมโยงคำที่อยู่ต่างระดับกัน
5. ใส่คำเชื่อมระหว่างคำมโนทัศน์แต่ละตัว
6. ควรมีการเขียนผังมโนทัศน์ใหม่อีกครั้ง เพราะจะช่วยให้มองเห็นถึงภาพของรายละเอียดผังนั้นชัดเจนขึ้น

อัญชลี ตนานนท์ (2535) มีการอธิบายลำดับขั้นตอนในการเขียนผังมโนทัศน์ไว้ 7 ขั้นตอน และได้มีการนำไปใช้ในการสอนนักเรียนและนักศึกษาแล้วได้ผล ซึ่งมีขั้นตอนการสอนดังนี้

1. การเลือกและเขียนรายการของคำมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้อง
2. นำมาเรียงลำดับความสำคัญของคำมโนทัศน์จากในข้อแรก โดยการเรียงจากมโนทัศน์หลักที่เป็นส่วนสำคัญไปยังมโนทัศน์ที่มีความสำคัญรองลงมาและลดหลั่นกันไปเรื่อยๆ
3. สร้างหรือวาดผังมโนทัศน์โดยเริ่มจากมโนทัศน์หลักที่สำคัญก่อน จากนั้นใช้คำเชื่อมความสัมพันธ์ของมโนทัศน์หลักไปยังมโนทัศน์รอง แล้วเรียงไปหามโนทัศน์ย่อยอื่นๆ และมโนทัศน์ที่ชี้เฉพาะ ในระหว่างการสร้างเนื้อความหรือการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ต่างๆ นั้น ผู้สร้างอาจจะเพิ่มเติมหรือเสริมคำหรือประโยคมโนทัศน์เข้าไปได้ ถ้าหากคำหรือประโยคมโนทัศน์นั้นช่วยให้มองเห็นความสัมพันธ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุด นอกจากความสัมพันธ์ที่เริ่มจากมโนทัศน์หลักไปยังมโนทัศน์รองและลดหลั่นกันไปเรื่อยๆ จนถึงมโนทัศน์ที่ย่อยลงมา หรือมโนทัศน์ที่เป็นส่วนเฉพาะแล้ว มโนทัศน์อาจเป็นได้ในลักษณะที่ย้อนกลับ หรือลักษณะแนวนอนได้

5. การประเมินผังมโนทัศน์ การสร้างหรือวาดผังในครั้งแรกๆจะมีข้อผิดพลาดอยู่หลายส่วน ทั้งในเรื่องของตำแหน่งหรือลำดับชั้น คำเชื่อม รวมไปถึงความสับสนของเส้นที่โยงความสัมพันธ์ ดังนั้นจึงควรมีการประเมินและแก้ไขผังมโนทัศน์ก่อนที่จะนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินในขั้นที่ 6

6. นำผังมโนทัศน์ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ในการประเมินนั้นจะต้องประเมินทั้งลักษณะที่ดีของผังมโนทัศน์ที่ได้สร้างและในเรื่องของความถูกต้องของความสัมพันธ์ต่างๆ ที่เขียนไว้

7. ปรับปรุงแก้ไขผังมโนทัศน์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

มนัส บุญประกอบ (2542) แนะนำขั้นตอนการเขียนผังมโนทัศน์ไว้โดยย่อ ดังนี้

1. เลือกคำหรือประโยคที่ต้องการใช้
2. จัดลำดับความสำคัญของคำในข้อที่ 1 ได้แก่ คำมโนทัศน์หลัก คำมโนทัศน์รอง คำมโนทัศน์ย่อย คำมโนทัศน์เจาะจง และตัวอย่าง ตามลำดับ

3. จัดวางคำมโนทัศน์แล้วเขียนเส้นเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคำมโนทัศน์เหล่านั้น ได้เป็นร่างผังมโนทัศน์รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่ต้องการ

4. อาจจัดเป็นกลุ่มคำมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกันตามลำดับเหตุผลและความถูกต้องเชิงเนื้อหาสาระหรือความรู้นั้น ๆ

5. อาจเขียนคำเชื่อมโยง (คำกริยา หรือวลี) กำกับไว้ที่เส้นเชื่อมโยงตามความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อการเข้าใจที่ตรงกัน

6. ควรมีการตรวจรายละเอียด และแก้ไขให้ถูกต้องอีกครั้งก่อนที่จะเขียนจริง โดยหลักในการเขียนผังมโนทัศน์สามารถสรุปเป็นขั้นตอนหลักๆ ได้ดังนี้

1) เลือกคำมโนทัศน์สำคัญ มโนทัศน์รองลงมา มโนทัศน์ที่เป็นส่วนย่อย มโนทัศน์ที่เฉพาะจากบทความหรือข้อความที่อ่าน

2) แบ่งประเภท ชั้นความสำคัญของมโนทัศน์ อาจใช้เส้นโยงและใช้คำเชื่อมระหว่างคำมโนทัศน์ตามความเหมาะสม

3) ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมตามเนื้อหา

โครงสร้างผังมโนทัศน์ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ดังนี้

1. คำมโนทัศน์ซึ่งอาจเขียนด้วยคำสามาหรือนาม หรือวลี

2. คำเชื่อมโยง มักใช้คำกริยาหรือวลีโดยเขียนกำกับไว้บนแนวเส้นเชื่อมโยง แต่บางทีก็ไม่จำเป็นต้องเขียนกำกับไว้เสมอไป

3. เส้นเชื่อมโยง ใช้ลากโยงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ด้วยเส้นตรงหรือเส้นโค้ง บางทีอาจแสดงทิศทางความสัมพันธ์ด้วยหัวลูกศรทางเดียวหรือสองทิศทางกำกับไว้ด้วย

สรุปได้ว่า มโนทัศน์ประกอบด้วย คำมโนทัศน์คำเชื่อม และเส้นเชื่อมโยง สำหรับคำเชื่อมโยงนั้นจะมีหรือไม่มีก็ได้ถ้าความสัมพันธ์นั้นมีความชัดเจนแล้วก็ไม่จำเป็นต้องมีคำเชื่อมเรื่องการใช้คำเชื่อมโยงในผังมโนทัศน์นั้น

2.4.3 ประเภทของผังมโนทัศน์

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์ (2543) ทำการวิจัยทดลองให้นักศึกษาปริญญาโท วิเคราะห์เนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด ผลปรากฏว่านักเรียนบอกว่าเขียนยาก ผู้สอนจึงสันนิษฐานว่าเป็นเพราะมีคำเชื่อม จึงนำไปทดลองกับเด็กชั้นอนุบาล 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยให้เขียนผังมโนทัศน์แบบมีคำเชื่อม ผลที่ได้ออกมา คือเด็กทั้งสองกลุ่มไม่มีความกระตือรือร้นที่จะเขียน จากนั้นจึงให้เขียนแบบไม่มีคำเชื่อม ผลปรากฏว่าเด็กทั้งสองสามารถเขียนผังมโนทัศน์ได้ จากการวิจัยครั้งนี้อาจกล่าวได้ว่า คำเชื่อมอาจจะเป็นอุปสรรคต่อการเขียนผังมโนทัศน์ จึงมีผู้พัฒนาการเขียนผังมโนทัศน์ของโนแคว เป็นแบบไม่มีคำเชื่อมและมีการตั้งชื่อใหม่เป็นอย่างอื่น เช่น

ผังการวิเคราะห์เนื้อหา หรือแผนที่ความคิด (Mind Map) ตามแนวคิดของนูซาน ต่อมาจึงมีการเขียนผังมโนทัศน์โดยไม่มีคำเชื่อม เพราะทำให้การเชื่อมโยงความคิดสามารถแตกหรือแยกออกไปได้อย่างอิสระ

ประเภทของผังมโนทัศน์

โดยทั่วไปผังมโนทัศน์มีประมาณ 13 ชนิด คือ

1. Concept Map (ผังมโนทัศน์หรือผังมโนภาพ)
2. Mind Map หรือ Mind Mapping (แผนที่ความคิด)
3. Web Diagram หรือ Spider Map (แผนผังใยแมงมุม)
4. Tree Structure (แผนภูมิโครงสร้างต้นไม้)
5. Vynn Diagram (แผนภูมิเวนน์)
6. Descending Ladder หรือ Time Ladder Map (แผนภูมิขั้นบันได)
7. Cycle Graph (แผนภาพวงจร, แผนภูมิแบบวัฏจักร)
8. Flowchart Diagram (แผนผังการดำเนินการ)
9. Matrix Diagram (แผนภาพหรือแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์)
10. Fishbone Map (แผนภูมิหรือแผนผังก้างปลา)
11. Intervar Graph หรือ Time line (แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ต่างๆ)
12. Order Graph, Events Chain (แผนภาพแสดงลำดับเหตุการณ์)
13. Classification Map (แผนผังแสดงความสัมพันธ์แบบจำแนกประเภท)

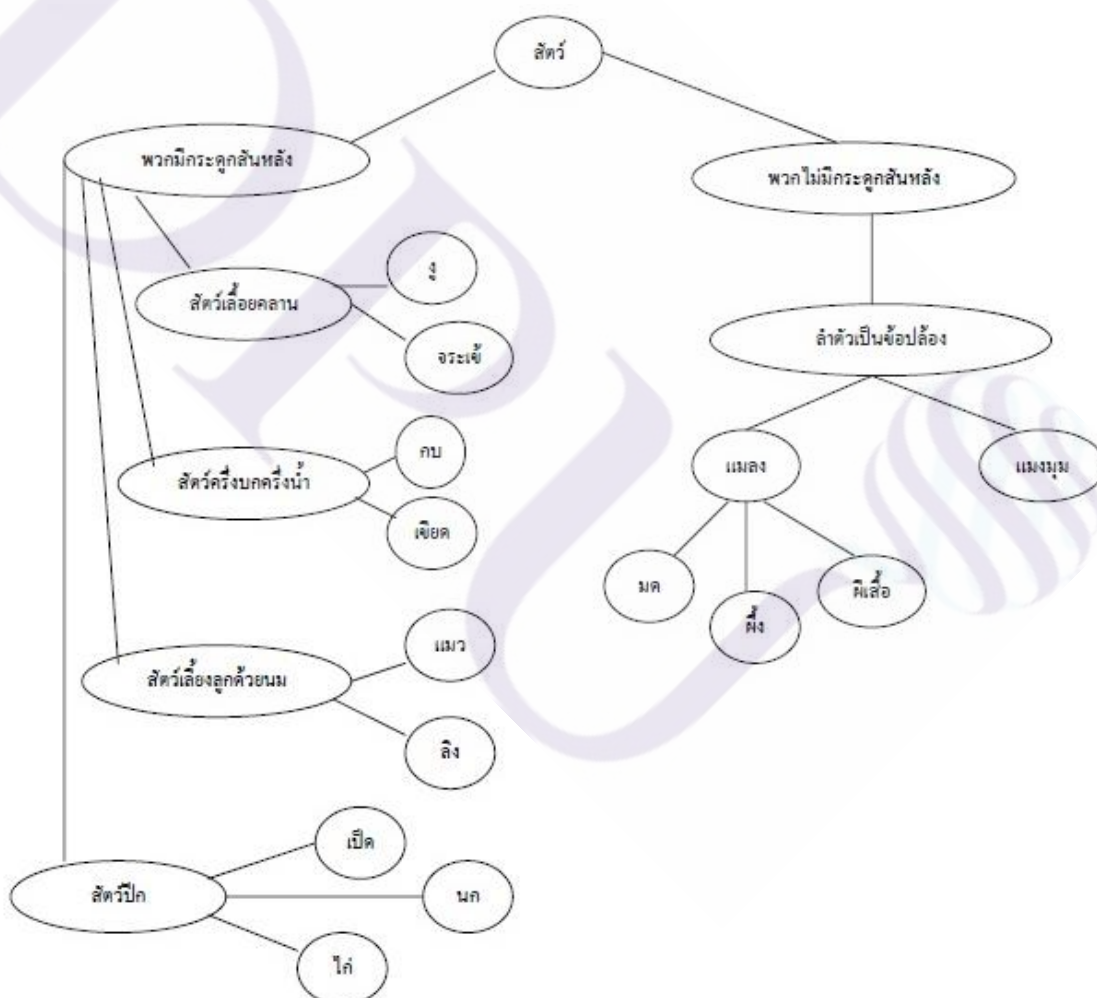
มนัส บุญประกอบ (2542) ได้แบ่งประเภทของผังมโนทัศน์โดยยึดแนวคิดที่สำคัญ 2

แนวคิด คือ

1. มินท์เชส วอนเดอร์ซี และ โนแวก ซึ่งได้แบ่งผังมโนทัศน์ออกเป็น 2 ชนิดด้วยกัน คือ
 - 1) แผนภูมิลึก (Macro Map) ที่มีการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ที่เป็นหลักสำคัญๆ
 - 2) แผนภูมิย่อย (Micro Map) เป็นการบอกรายละเอียดเพิ่มเติม

ภาพที่ 2.3 แสดงผังมโนทัศน์หลักเรื่องสิ่งมีชีวิต
ที่มา : มนัส บุญประกอบ (2542)

ภาพที่ 2.4 แสดงผังมโนทัศน์เรื่องของสิ่งมีชีวิตต่างๆ
ที่มา : มนัส บุญประกอบ (2542)

2. ดร. เมิร์ล ตัน ได้จัดมโนทัศน์ออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

- 1) แบบปลายเปิด มีการแตกกิ่งก้านสาขาลงไปเรื่อยๆ
- 2) แบบปลายปิด หรือเป็นวงปิด
- 3) แบบเชื่อมโยงคล้ายกับแบบที่ 1 แต่มีการเขียนเส้นเชื่อมโยงข้ามกลุ่มในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง

4) แบบกระจายออกจากมโนทัศน์หลัก โดยเขียนแตกออกไปทุกทิศทาง หรืออาจเรียกว่า Spider Gram หรือ Spider Map หรือ Mind Mapping

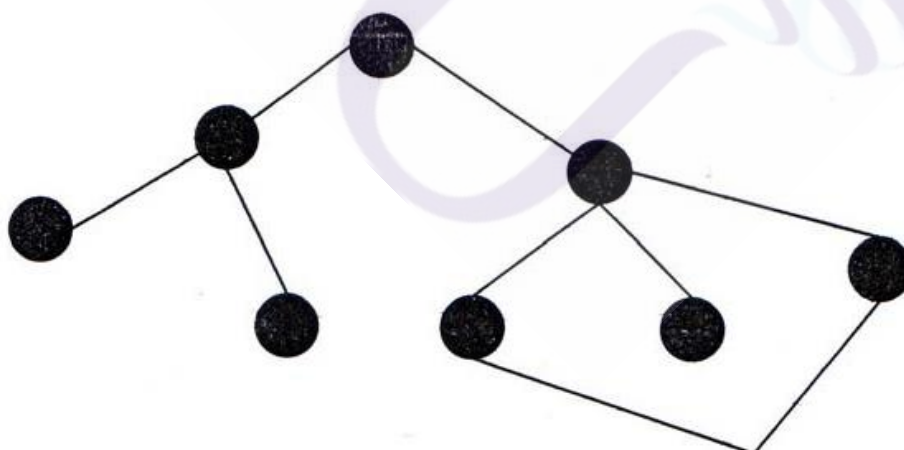
นอกจากนี้มนัส บุญประกอบ ยังได้เสนอรูปแบบของผังมโนทัศน์เพิ่มเติมอีกรูปแบบหนึ่ง เป็นแบบที่ 5

- 5) แบบผสมผสาน ซึ่งแบบนี้มีการเขียนปนกัน ใช้มากกว่าหนึ่งรูปแบบในผังมโนทัศน์

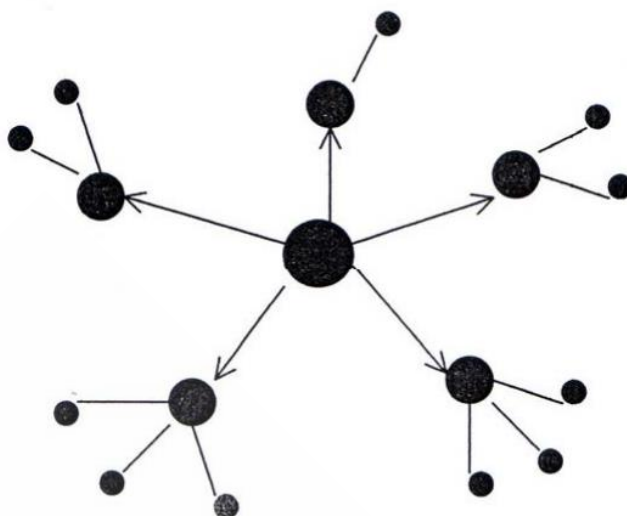
ภาพที่ 2.5 โครงสร้างผังมโนทัศน์ชนิดปลายปิด

ที่มา : มนัส บุญประกอบ (2542)

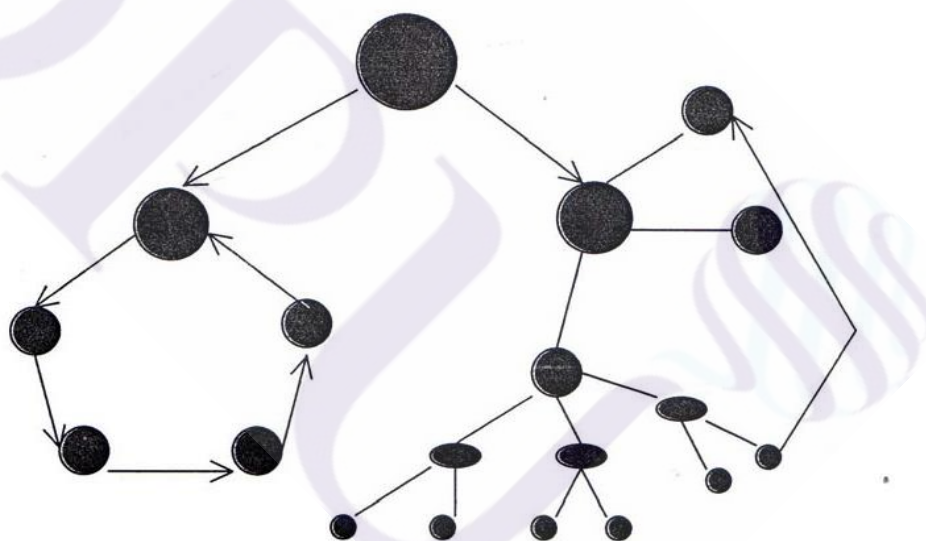

ภาพที่ 2.6 โครงสร้างผังมโนทัศน์ชนิดเชื่อมโยงข้ามชุด

ที่มา : มนัส บุญประกอบ (2542)

ภาพที่ 2.7 โครงสร้างผังมโนทัศน์ชนิดกระจายออก
ที่มา : มนัส บุญประกอบ (2542)

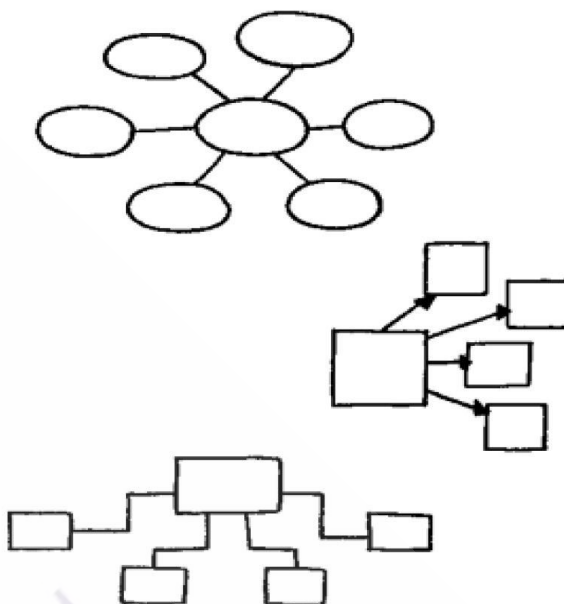

ภาพที่ 2.8 โครงสร้างผังมโนทัศน์ชนิดผสมผสาน
ที่มา : มนัส บุญประกอบ (2542)

รูปแบบของผังมโนทัศน์ (Type of Concept Mapping)

การเขียน Concept Map สามารถเขียนได้หลายรูปแบบแตกต่างกันไปตามความถนัดและวัตถุประสงค์ของการใช้งานช่วยให้เราประยุกต์เรื่องต่างๆ ให้เกิดประโยชน์กับการทำงานได้เป็นอย่างดีโดยแสดงให้เห็นในภาพ ดังต่อไปนี้

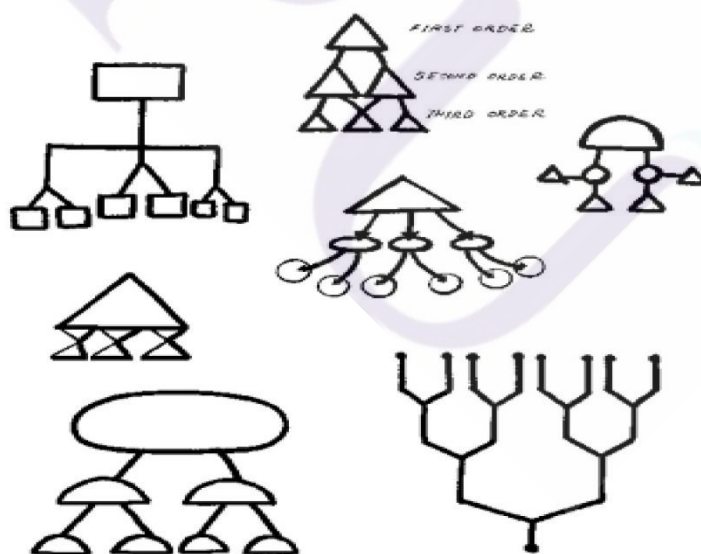
1. Spider Concept Map แบบใยแมงมุมหรือดาวกระจาย

ภาพที่ 2.9 การเขียนมโนทัศน์แบบ Spider Concept Map

ที่มา : มนัส บุญประกอบ (2542)

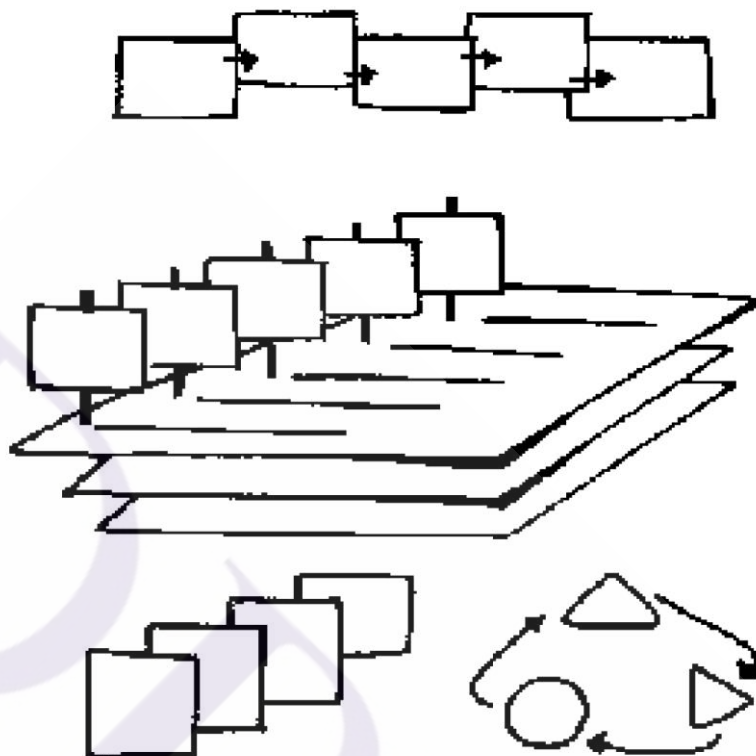
2. Hierarchy concept map แบบช่วงชั้นของความคิด

ภาพที่ 2.10 การเขียนมโนทัศน์แบบ Hierarchy concept map แบบช่วงชั้นของความคิด

ที่มา : มนัส บุญประกอบ (2542)

3. Flowchart Concept Map แบบการFlow ของงานก่อนหลัง

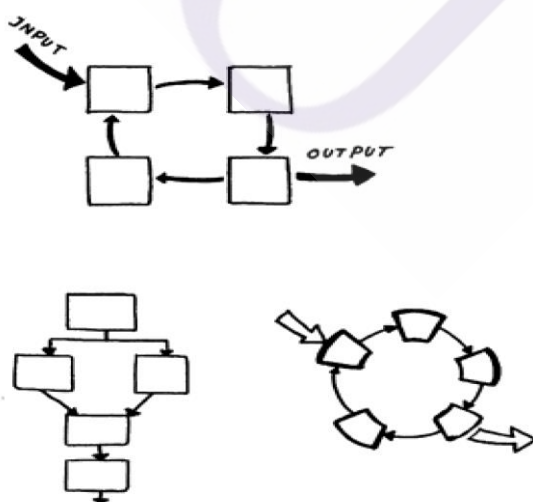

ภาพที่ 5 การเขียนมโนทัศน์แบบ Flowchart Concept Map

ภาพที่ 2.11 การเขียนมโนทัศน์แบบ Flowchart concept map

ที่มา : มนัส บุญประกอบ (2542)

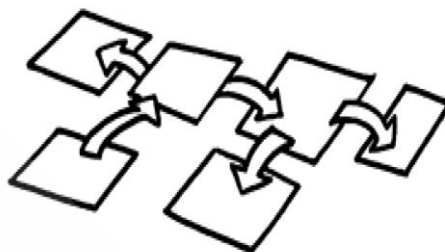
4. System Concept Map แบบเชิงระบบเชื่อมโยง

ภาพที่ 2.12 การเขียนมโนทัศน์แบบ System concept map

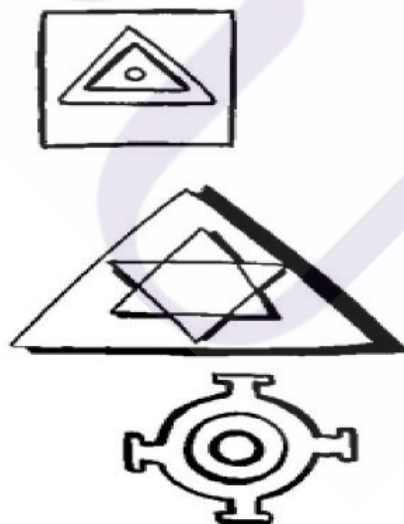
ที่มา : มนัส บุญประกอบ (2542)

5. Picture Landscape Concept Map แบบแผนภาพ

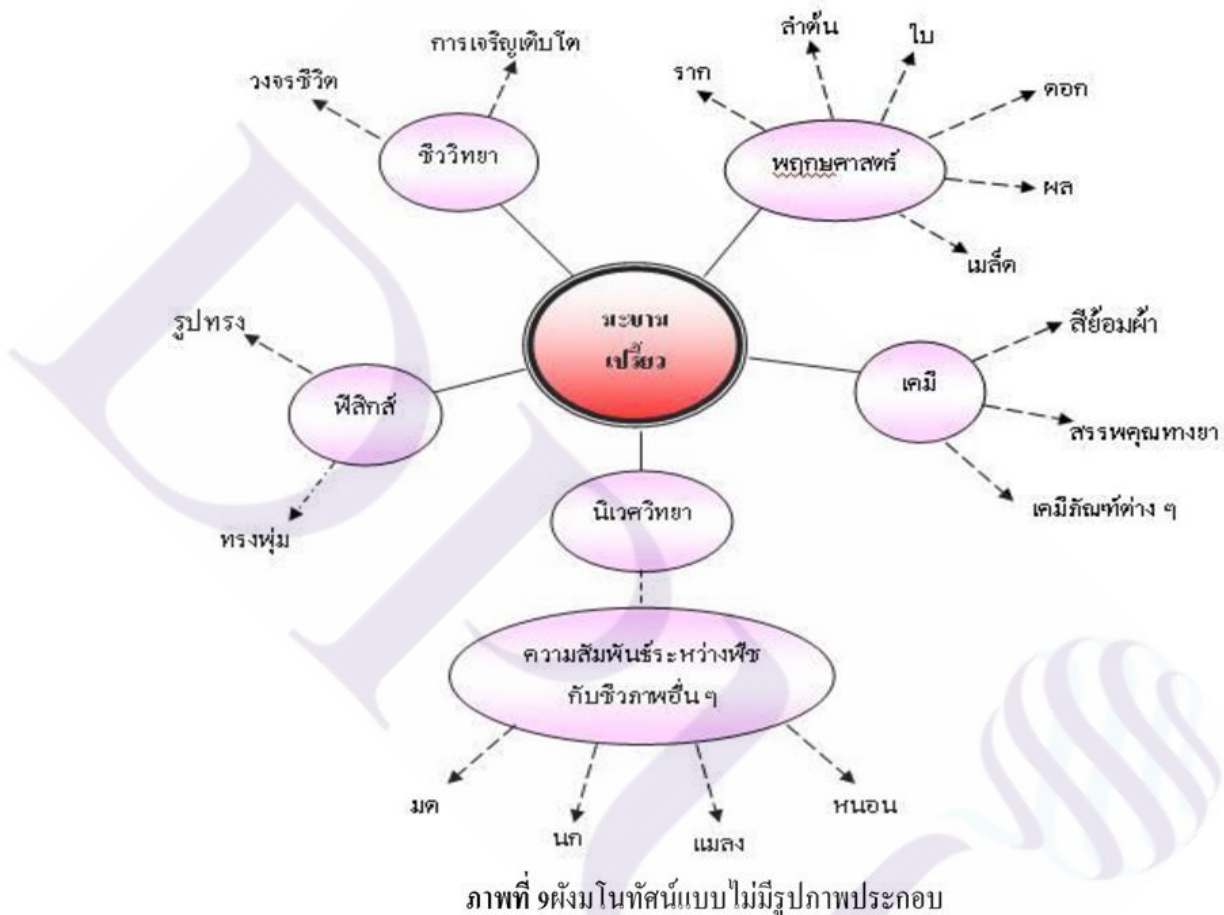
ภาพที่ 2.13 การเขียนมโนทัศน์แบบ Picture Landscape concept map
ที่มา : มนัส บุญประกอบ (2542)

6. Multidimensional / 3-D Concept Map แบบสามมิติ

ภาพที่ 2.14 การเขียนมโนทัศน์แบบ Multidimensional / 3-D Concept Map แบบสามมิติ
ที่มา : มนัส บุญประกอบ (2542)

ส่วนการวาดตกแต่ง Concept Map นั้น มีทั้งรูปแบบที่แตกต่างกัน ซึ่งเราสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ แบบไม่มีรูปภาพประกอบ และ แบบมีรูปภาพประกอบ แต่โดยทั่วไปแล้ว ผู้สอนมักจะให้ผู้เรียนทำผังมโนทัศน์แบบมีรูปภาพประกอบ เพราะเป็นการสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ได้มากกว่าผังมโนทัศน์แบบไม่มีรูปภาพประกอบ

ภาพที่ 2.15 ผังมโนทัศน์แบบไม่มีรูปประกอบ

ที่มา : มนัส บุญประกอบ (2542)

2.4.4 การสอนสร้างผังมโนทัศน์

โนแวกและ โกวิน (Novak & Gowin, 1984) เสนอขั้นตอนในการสร้างผังมโนทัศน์ไว้ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กิจกรรมเตรียมสร้างผังมโนทัศน์

1. กำหนดคำที่นักเรียนคุ้นเคย 2 ชุด โดยเขียนบนกระดานหรือเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ คำชุดหนึ่งเป็นวัตถุ เช่น รถยนต์ สุนัข แก้ว ดิน ไม้ เมฆ หนังสือ ฯลฯ คำอีกชุดหนึ่งเป็นเหตุการณ์

เช่น ฝนตก การเล่น การคิด ฟังร้อง งานวันเกิด ฯลฯ แล้วให้นักเรียนบอกความแตกต่างของคำทั้ง 2 ชุด ครูพยายามช่วยให้นักเรียนบอกได้ว่าคำชุดแรกเป็นวัตถุ คำชุดที่ 2 เป็นเหตุการณ์

2. นักเรียนบอกถึงสิ่งที่คิดเมื่อได้ยินคำต่าง ๆ เช่น รถยนต์ สุนัข ครูอธิบายให้เห็นว่าแม่จะใช้คำเดียวกันแต่แต่ละคนก็คิดสิ่งที่แตกต่างกันบ้าง ภาพที่เกิดขึ้นในสมองสำหรับคำเหล่านี้เรียกว่า มโนทัศน์ แล้วอธิบายความหมายของมโนทัศน์

3. เปลี่ยนใช้ชุดของคำที่เป็นเหตุการณ์ และชี้ให้เห็นความแตกต่างที่เกิดขึ้นในสมอง ครูอาจเพิ่มเติมว่า การที่คนเราเข้าใจไม่ตรงกันเป็นเพราะว่าแต่ละคนมีมโนทัศน์ที่ไม่เหมือนกันแม้ว่าจะเป็นมโนทัศน์ของสิ่งเดียวกัน คำเป็นสิ่งที่บอกมโนทัศน์ แต่คนเราได้รับความหมายของคำแต่ละคำแตกต่างกัน จึงทำให้เกิดมโนทัศน์แตกต่างกันด้วย

4. ครูเขียนคำว่า เป็น ที่ไหน คือ นั่น แล้ว ด้วย ไว้บนกระดาน จากนั้นถามนักเรียนว่านักเรียนคิดถึงภาพอะไรเมื่อได้ยินคำเหล่านี้ เราเรียกคำเหล่านี้ว่า คำเชื่อม ซึ่งจะใช้เชื่อมระหว่างมโนทัศน์ เพื่อสร้างประโยคที่มีความหมาย

5. ครูอธิบายว่าวิสามานยาม ไม่ใช่คำที่ทำให้เกิดมโนทัศน์ แต่เป็นเพียงชื่อเฉพาะของคนเหตุการณ์ สถานที่ หรือวัตถุ ยกตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนเห็นความแตกต่างระหว่างคำสามัญที่แสดงเหตุการณ์หรือวัตถุ กับคำวิสามานยามซึ่งเป็นคำเฉพาะ เช่น ชื่อคน

6. ครูยกตัวอย่างมโนทัศน์ 2 มโนทัศน์และคำเชื่อม แล้วสร้างเป็นประโยคสั้น ๆ บนกระดานเพื่ออธิบายให้เห็นว่าคำแสดงมโนทัศน์รวมกับคำเชื่อมตามที่เรากำลังใช้นั้นสามารถสื่อความหมายได้อย่างไร เช่น สุนัขกำลังวิ่งอยู่ มีเมฆและฟ้าร้อง

7. ให้นักเรียนแต่งประโยคสั้น ๆ แล้วบอกว่าคำใดเป็นคำมโนทัศน์ และคำใดเป็นคำเชื่อม

8. ถ้ามีนักเรียนต่างภาษาอยู่ในชั้น ก็ให้นักเรียนคนนั้นบอกคำที่เป็นวัตถุ หรือเหตุการณ์ เป็นภาษาของเขา แล้วบอกให้นักเรียนในชั้นทราบว่าภาษาไม่ใช่สิ่งที่จะใช้บอกมโนทัศน์ แต่เป็นเครื่องหมายที่ใช้สำหรับมโนภาพนั้นๆ

9. ให้คำใหม่ที่นักเรียนยังไม่คุ้นเคย เช่น ห้าม คำพวกนี้ นักเรียนทราบความหมายอยู่บ้างแล้ว ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมองเห็นว่ามโนทัศน์ไม่จำเป็นต้องได้แบบเดียวหรือตายตัว แต่สามารถเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเพิ่มเติมได้

10. คัดเลือกเนื้อหา บทความจากย่อหน้าที่มีสาระสำคัญชัดเจน ถ่ายเอกสารแจกให้นักเรียนอ่าน จากนั้นให้ช่วยกันระดมความคิดบอกมโนทัศน์ที่สำคัญ

ขั้นที่ 2 กิจกรรมเริ่มวาดผังมโนทัศน์

1. คัดเลือกข้อความ บทความหรือเนื้อหา ให้นักเรียนอ่านแล้วช่วยกันระดมความคิดเพื่อเลือกมโนทัศน์สำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจบริบทของบทอ่าน แล้วนำมาโน้ตสั้นเหล่านี้เขียนไว้บนกระดาน จากนั้นร่วมกันอภิปรายว่าส่วนใดสำคัญที่สุด ส่วนใดมีความหมายกว้างที่สุด

2. เขียนมโนทัศน์ที่มีความหมายใหญ่สุดสำคัญสุดไว้ด้านบน จากนั้นจึงเรียงลำดับมโนทัศน์จากสำคัญสุดไปสู่มโนทัศน์ที่สำคัญน้อยกว่าแคบลงมา ซึ่งนักเรียนอาจเรียงลำดับออกมาได้ไม่ตรงกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความหมายจากบทอ่านอาจเป็นไปได้ในลักษณะที่ต่างกันได้

3. เริ่มวาดผังมโนทัศน์ เอาคำจากชุดของคำที่เรียงลำดับไว้ก่อนแล้ว และเลือกใช้คำที่มีความเหมาะสมที่จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ วิธีที่จะช่วยฝึกนักเรียนให้สร้างผังมโนทัศน์ที่ดีคือ เขียนคำเชื่อมและมโนทัศน์ลงในกระดาษสี่เหลี่ยมแล้วนำมาทดลองจัดผังมโนทัศน์จนกระทั่งได้ผังที่เหมาะสม

4. พิจารณาคำเชื่อมระหว่างมโนทัศน์ตอนใดตอนหนึ่งของผัง ให้นักเรียนช่วยกันเลือกคำเชื่อมสำหรับเส้นโยง

5. ผังมโนทัศน์ที่เขียนขึ้นครั้งแรกอาจไม่เหมาะสมนัก ควรสร้างใหม่อีกครั้ง และชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจว่า บางครั้งจำเป็นต้องสร้างผัง 2 หรือ 3 ครั้งจึงจะได้ผังมโนทัศน์ที่ดีและมีความชัดเจนขึ้น

6. ครูชี้แจงเกณฑ์การให้คะแนนผังมโนทัศน์ แล้วให้คะแนนผังมโนทัศน์ที่นักเรียนวาดขึ้น อธิบายเพิ่มเติม ชี้ให้เห็นสิ่งที่ควรเปลี่ยนหรือแก้ไขซึ่งอาจช่วยให้ความหมายชัดเจนกว่าเดิม

7. นักเรียนลงมือฝึกปฏิบัติ โดยนำเนื้อหาหรือบทความจากเอกสาร แล้วดำเนินการตามขั้นตอนตั้งแต่แรกด้วยตนเอง หรืออาจทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม กลุ่มละสองถึงสามคน

8. นำเสนอผังมโนทัศน์ที่วาดขึ้นหน้าห้องเรียน โดยเขียนหรืออาจวาดบนกระดาน หรือจะใช้เครื่องฉายภาพ โดยอธิบายให้เพื่อนในห้องเข้าใจ

9. ให้นักเรียนสร้างผังมโนทัศน์สำหรับแนวคิดที่สำคัญ ๆ ในเรื่องที่นักเรียนสนใจ นำมาติดไว้ในห้องและสนับสนุนให้มีการอภิปรายกันอย่างไม่เป็นทางการ

10. รวบรวมคำถามเกี่ยวกับการสร้างผังมโนทัศน์ ในบททดสอบต่อไปเพื่อแสดงให้เห็นชัดเจนว่าการสร้างผังมโนทัศน์เป็นวิธีการประเมินที่เที่ยงตรง ซึ่งต้องใช้ความคิดอย่างหนัก และใช้เป็นเครื่องแสดงถึงความเข้าใจเนื้อหาวิชาได้

หลักการในการเขียนผังมโนทัศน์

การเขียนแผนทึ่มโนทัศน์ (concept Mapping) คือการเชื่อมโยงความคิด ด้วยเส้นเชื่อมโยงที่มีคำอธิบายบนเส้นความสัมพันธ์ โดยเป็นการอธิบายความสัมพันธ์เพื่อแสดงทิศทางของความสัมพันธ์ ด้วยทิศทางของหัวลูกศร (ประชาสรรค์ แสนภักดี, 2555) โดยสามารถอธิบายออกเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. เขียนตัวหนังสือเป็นแบบตัวพิมพ์ใหญ่กรณีภาษาอังกฤษ หรือตัวหนาและเน้นคำกรณีเป็นภาษาไทยสำหรับประเด็นความคิด
2. ใช้กระดาษแบบไม่มีเส้น เพื่อไม่ให้เส้นที่อยู่บนกระดาษมาจำกัดกรอบความคิดหากเลียงไม่ได้ก็ให้เว้นบรรทัดอยู่ในแนวตั้ง
3. เชื่อมคำที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันด้วยเส้น หากมีความคิดใหม่ๆ เกิดขึ้นก็แตกเส้นเชื่อมออกไปด้านข้างดังในภาพข้างบน
4. เขียนต่อเนื่องไปอย่างรวดเร็วไม่ต้องหยุดส่งผ่านความคิดให้เกิดความสิ้นไหลไปเรื่อย ไม่ต้องหยุดว่าความคิดควรจะอยู่ตรงไหนเขียนลงไปก่อน (เราสามารถเคลื่อนย้ายหรือลากเส้นความสัมพันธ์ได้ที่หลัง)
5. เขียนทุกอย่างลงไปโดยไม่ต้องตีความหรือพยายามหาคำอธิบายใด ๆ เพราะกระบวนการจะหยุดชะงักในการคิด
6. หากถึงทางตันของการคิดก็ลองมองไปรวมๆ ทั้ง ภาพผังมโนทัศน์เพื่อดูว่ายังมีส่วนใดตกค้างหรือหลงเหลือที่ยังไม่ได้เขียนลงไปหรือไม่
7. บางครั้งอาจมีความจำเป็นที่จะต้องใช้สีหรือรูปทรง เพื่อแยกแยะหรือจัดหมวดหมู่ความคิด

2.4.5 เกณฑ์ในการให้คะแนนแผนผังมโนทัศน์

ในการสร้างเกณฑ์ การตรวจเพื่อให้คะแนนแผนผังมโนทัศน์ มีรายละเอียดดังนี้

Novak & Gowin, (1984) (อ้างถึงในวิยะดา ระวังสุข (2545)

1. ประพจน์ (propositions) ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสองมโนทัศน์ที่เชื่อมกัน โดยมีคำเชื่อม ที่มีความหมายที่สมเหตุสมผลและตรงกับความสัมพันธ์หรือไม่ ถ้ามีความหมายแต่ละข้อความที่แสดงความสัมพันธ์จะได้ 1 คะแนน
2. การจัดลำดับขั้นตอน (hierarchy) ในแผนผังมโนทัศน์มีการจัดลำดับไว้หรือไม่ แต่ละมโนทัศน์ที่สำคัญรองลงมาเป็นมโนทัศน์ที่เฉพาะเจาะจงและมีความสำคัญน้อยกว่ามโนทัศน์ที่อยู่ ลำดับแรกๆ จะให้คะแนน 5 คะแนน ของทุกระดับที่จัดลำดับได้สมเหตุสมผล

3. การเชื่อมระหว่างมโนทัศน์ (cross link) มโนทัศน์มีการเชื่อมโยงกันระหว่างกันหรือไม่ ถ้าเชื่อมกันอย่างสมเหตุสมผล จะได้ 10 คะแนน และจะให้ 2 คะแนน ถ้าเชื่อมกันนั้นสมเหตุสมผล แต่ไม่ได้แสดงหรือเชื่อมโยงระหว่างชุดของมโนทัศน์

4. ตัวอย่าง (examples) เช่น ผู้เรียนมีการให้ตัวอย่างของเหตุการณ์ เรื่องราว หรือวัตถุที่เป็นตัวแทนของมโนทัศน์ที่สร้างขึ้นได้ถูกต้อง จะได้คะแนนตัวอย่าง 1 คะแนน

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546) เสนอเกณฑ์การให้คะแนนผังมโนทัศน์ ดังนี้

1. มโนทัศน์ที่มีการเชื่อมโยงกันและสร้างออกมาถูกต้องควรให้ 1 มโนทัศน์ ต่อ 1 คะแนน อีกทั้งหากมีการแสดงตัวอย่างหรือให้เหตุผลประกอบด้วยก็ควรเพิ่มคะแนนให้

2. ในส่วนของการจัดลำดับขั้นตอนในการเชื่อมโยงระหว่างมโนทัศน์ ถ้าสามารถทำออกมาได้ถูกต้อง ก็อาจกำหนดคะแนนแต่ละขั้นอยู่ในช่วง 3 – 5 คะแนน

3. การเชื่อมโยงมโนทัศน์ระหว่างกลุ่มหรือใช้คำที่กำกับการเชื่อมโยง ถ้าสามารถทำออกมาได้ถูกต้อง แสดงให้เห็นได้ว่านักเรียนสามารถคิดได้อย่างซับซ้อน เก็บรายละเอียดได้มากขึ้น จึงควรกำหนดคะแนนการเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มมโนทัศน์เป็น 5 – 10 คะแนน

สรุปได้ว่าการตรวจให้คะแนนแผนผังมโนทัศน์มีหลายวิธี ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้หรือสร้างเกณฑ์การให้คะแนนได้ด้วยตนเอง สำหรับการวิจัยครั้งนี้มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ คือ คำมโนทัศน์ประกอบกับคำเชื่อมที่มีความหมายสมเหตุสมผล ถือเป็นหนึ่งความสัมพันธ์ ให้ 1 คะแนน ลำดับขั้นจากมโนทัศน์หลัก มโนทัศน์รองให้ลำดับละ 5 คะแนน ความสัมพันธ์ ระหว่างสายหรือข้ามสายให้ความสัมพันธ์ละ 10 คะแนน ตัวอย่างของคำมโนทัศน์ให้ตัวอย่างละ 1 คะแนน

2.4.6 ประโยชน์ของแผนผังมโนทัศน์

การนำผังมโนทัศน์ไปใช้ในการศึกษามีอย่างกว้างขวาง นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการนำแผนผังมโนทัศน์ไปใช้ประโยชน์ดังนี้

Ault (1982) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของแผนผังมโนทัศน์ไว้ ดังต่อไปนี้

1. สามารถใช้ผังมโนทัศน์ในการเตรียมการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังบูรณาการเนื้อหาวิชาต่างๆเข้าด้วยกัน

2. สามารถใช้ผังมโนทัศน์ในการวางแผนประเมินหลักสูตรการเรียนการสอนได้

3. ใช้ผังมโนทัศน์เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นที่จะอภิปราย ซึ่งจะช่วยให้ครอบคลุมประเด็นได้ทั้งถึงทั้งหมด

4. สามารถใช้ผังมโนทัศน์เป็นแนวทางในการปฏิบัติการทดลอง ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติการทดลองได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5. ใช้ผังมโนทัศน์ในการจับใจความสำคัญจากตำราเรียน บทความ เรื่องราว หรือ เนื้อหาต่างๆ จะทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องราวหรือเหตุการณ์มากขึ้น

6. ใช้ผังมโนทัศน์ในการตอบคำถามจากข้อสอบแทนการเขียนตอบเป็นความเรียง ยาวๆ

Novak (1984) ได้กล่าวเกี่ยวกับประโยชน์ของผังมโนทัศน์ไว้ ดังนี้

1. ใช้ผังมโนทัศน์ในการสำรวจ ตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน โดยใช้สำรวจ ความรู้ที่นักเรียนมีอยู่ก่อนแล้ว เพื่อนำมาใช้ในการเตรียมการสอนให้เหมาะสมกับศักยภาพของ นักเรียน

2. ใช้ผังมโนทัศน์แสดงความสัมพันธ์ของมโนทัศน์ต่างๆ ที่อยู่ในความคิดของนักเรียน ซึ่งจะทำให้ทราบว่านักเรียนกำลังคิดอะไร หรือมองภาพออกมาเป็นอย่างไร และนักเรียนกำลังคิดที่ จะทำอะไรเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ คล้ายกับการเดินทางที่ต้องอาศัยแผนที่ช่วย

3. ใช้ผังมโนทัศน์ในการสรุปความหมายจากหนังสือหรือบทเรียน ซึ่งจะทำให้ ประหยัดเวลาในการอ่านครั้งต่อไป และไม่เกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายในการอ่าน

4. ใช้ผังมโนทัศน์ในการสรุปความหมายจากการทำกิจกรรมต่างๆ ผังมโนทัศน์จะเป็น แนวทางให้นักเรียนว่าควรจะทำอะไรบ้าง หรือสังเกตสิ่งใดบ้างเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

5. ใช้ผังมโนทัศน์เป็นเครื่องมือในการจัดบันทึกเหตุการณ์เรื่องราวต่างๆ ในการวงกลม ล้อมรอบหรือการขีดเส้นใต้มโนทัศน์หลัก คำหรือข้อความที่เป็นส่วนสำคัญแล้วนำมาสร้างเป็น กรอบมโนทัศน์ จะทำให้วางกรอบได้ชัดเจน จัดจำข้อมูลได้ง่าย และกรอบมโนทัศน์จะทำให้จับ ใจความสำคัญนั้นๆ ได้ครอบคลุมทั้งหมด

6. ใช้ผังมโนทัศน์ในการวางแผนการเขียนรายงานเหตุการณ์หรือการบรรยายเรื่องราว ต่างๆ ได้ดี

ก้ำพล ดำรงวงศ์ (2540) ได้อธิบายประโยชน์ของแผนผังมโนทัศน์ไว้ สามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1. ก่อนดำเนินการจัดการเรียนการสอน ครูควรใช้ผังมโนทัศน์ในการวางแผนเพื่อ วิเคราะห์ตรวจสอบพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียนก่อน วางแผนการประเมินผลสำหรับนักเรียน ใช้ ผังมโนทัศน์ ในการช่วยค้นหาโครงสร้างความรู้ของตนเองเป็นการช่วยกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า

2. ระหว่างดำเนินการจัดการเรียนการสอน ครูสามารถใช้ผังมโนทัศน์ ช่วยในการสอน ทำให้การสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ช่วยในการตรวจสอบพัฒนาการความก้าวหน้าของ นักเรียนระหว่างเรียน อีกทั้งนักเรียนยังสามารถใช้ผังมโนทัศน์ในการสรุปผลการเรียน การรายงาน การปฏิบัติงานเพื่อใช้ในการประเมินและปรับปรุงแก้ไขตัวเอง

3. หลังจากดำเนินการจัดการเรียนการสอน ครูใช้แผนผังมโนทัศน์ในการประเมินผล การเรียน สำหรับนักเรียนใช้แผนผังมโนทัศน์ในการสรุปผลการเรียน การรายงานผลการปฏิบัติงาน เพื่อใช้ในการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขตนเองเพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อ

สมาน ลอยฟ้า (2542, น. 5) ได้กล่าวไว้ถึงประโยชน์ของแผนผังมโนทัศน์ ดังนี้

1. แผนผังมโนทัศน์ ช่วยทำให้โครงสร้างของการจดบันทึกในรูปแบบเดิมเปลี่ยนไปอยู่ในรูปของโครงสร้างแบบ 2 มิติ

2. แผนผังมโนทัศน์ที่ดีมีความถูกต้องจะแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างของเนื้อหาหรือเรื่องราวของเรื่องนั้นๆ โดยแสดงให้เห็นถึงข้อมูลและแนวคิดที่มีความสัมพันธ์กันในรูปของผังกราฟิกหรือผังความคิด

3. การบันทึกเนื้อหาหรือข้อมูลด้วยรูปแบบนี้มีความกระชับ และกะทัดรัดกว่าการบันทึกในรูปแบบเดิม ผู้เรียนจะเรียนรู้และเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวนั้นทั้งหมดบนกระดาษแผ่นเดียว เพราะปกติจะใช้กระดาษเพียงหน้าเดียวต่อการบันทึกหนึ่งเรื่อง

4. เป็นการบันทึกในรูปของการบูรณาการและมีการรวบรวมข้อมูลได้ครอบคลุมไม่กระจัดกระจาย

5. แผนผังมโนทัศน์เป็นการนำเสนอข้อมูล และโครงสร้างของเนื้อหาเรื่องราวเรื่องนั้นๆ ให้เห็นได้ในภาพรวมทั้งหมด ซึ่งนอกจากจะช่วยในการพัฒนาความเข้าใจในภาพรวมแล้ว ยังช่วยให้สามารถคิดหรือมองปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างทะลุปรุโปร่งมากขึ้น

6. สามารถใช้ในการทบทวนเนื้อหาได้อย่างรวดเร็วและง่ายต่อการฟื้นความรู้ใหม่ เนื่องจากใช้ถ้อยคำน้อยโดยเป็นการใช้คำหรือวลีแทนแนวความคิดที่ยาวๆ

7. ช่วยให้จดจำข้อมูลเหตุการณ์ได้ง่ายขึ้นและรวดเร็ว เนื่องจากเป็นการบันทึกด้วยสัญลักษณ์เชิงรูปภาพและมีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป สำหรับผู้ที่จดจำข้อมูลได้สั้นๆ รูปแบบนี้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพด้านความจำได้ดีขึ้นด้วย เนื่องจากในผังมโนทัศน์มีการเพิ่มเติม เส้น สี และสัญลักษณ์ที่มีความหมายลงไปในการเขียนแผนผังมโนทัศน์ด้วย

8. สามารถเพิ่มเติมหรือต่อยอดข้อมูลใหม่ได้โดยไม่ต้องลบข้อมูลเดิมออก

9. การบันทึกด้วยรูปแบบนี้เป็นวิธีที่ดีในด้านของกระบวนการรับรู้การจดจำ และการเชื่อมโยงข้อเท็จจริงต่างๆ

จากการศึกษาประโยชน์ของผังมโนทัศน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมสรุปได้ดังนี้ คือ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเตรียมการจัดการเรียนการสอนของครู โดยใช้สำรวจความรู้เดิมของนักเรียนที่มีอยู่ก่อนแล้ว จากนั้นจึงนำไปวางแผนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถและศักยภาพของนักเรียน ใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาสาระที่จะสอน รวมถึงใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยให้นักเรียนมีการสรุปบทเรียน

หรือสิ่งที่ได้เรียน ไปแล้วหรือตอบคำถามจากข้อสอบโดยใช้ผังมโนทัศน์ เพื่อแสดงถึงความรู้ความเข้าใจในการเขียนตอบ และยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สำหรับนักเรียน โดยใช้ผังมโนทัศน์ในการแสดงความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียน ความรู้ที่ได้ยังมีระบบ หรือนำผังมโนทัศน์มาใช้ในเรื่องวางแผนการนำเสนอและเขียนรายงานต่างๆ ทำให้เกิดประโยชน์ได้มากขึ้น เป็นการสร้างการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กูด (Good, 1973) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง การทำให้สำเร็จ (Accomplishment) หรือประสิทธิภาพของการปฏิบัติในลักษณะที่กำหนดให้ หรือด้านความรู้ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Attained) ที่กำหนดให้ หรือคะแนนที่ได้จากการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายหรือทั้งสองอย่าง

วรณี อึ้งสิทธิพูลพร (2544) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน การฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถทางสมอง ความรู้ ทักษะ ความรู้สึก ค่านิยมต่างๆ ความสัมฤทธิ์ผลนี้ อาจจะทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลการเรียนที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป เช่น การสอบซ่อม การสอบกลางปี การสอบประจำเดือนหรือประจำปี เป็นต้น

สมบูรณ์ ต้นยะ (2545) เป็นแบบทดสอบที่ใช้สำหรับวัดพฤติกรรมทางสมองของผู้เรียนว่ามีความรู้ความสามารถในเรื่องที่เรียนรู้อยู่แล้ว หรือได้รับการฝึกฝนอบรมมาแล้วมากน้อยเพียงใด

นิพนธ์ วรรณเวช (2550) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการเรียนอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ และเมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นแล้วย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้แล้วนั่นเอง

ประทีป สุภพิมล (2554) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาหรือข้อมูลความรู้ที่กำหนดไว้ และบ่งบอกถึงสมรรถภาพทางสติปัญญาที่สามารถตรวจสอบได้โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากความหมายที่กล่าวมาแล้ว สรุปความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ว่า คือ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติอันเกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งอาจวัดได้จากการทดสอบระหว่างหรือหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน ด้วยการทดสอบ จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน แบบทดสอบวัดจุดประสงค์

2.5.2 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ภัทรา นิคมานนท์ และ วรณี รูปขำดี (2540) กล่าวว่าไว้ว่าประเภทของแบบทดสอบด้านพุทธิพิสัยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่ถามให้เขียนตอบยาวๆ สามารถเขียนอธิบายแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้าง ประเภทที่ 2 คือแบบทดสอบแบบปรนัย เป็นแบบทดสอบประเภทถูก - ผิด จับคู่ เติมคำและเลือกตอบ โดยใช้เกณฑ์ที่ใช้จำแนกประเภทของแบบทดสอบได้แก่

1. จำแนกตามกระบวนการในการสร้าง จำแนกได้ 2 ประเภทคือ

1.1 แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นมาเอง เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเฉพาะคราวเพื่อใช้ทดสอบผลสัมฤทธิ์และความสามารถทางวิชาการของเด็ก

1.2 แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นด้วยกระบวนการหรือวิธีการที่ซับซ้อนมากกว่าแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น เมื่อสร้างขึ้นแล้วมีการนำไปทดลองสอบและนำผลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อปรับปรุงให้มีคุณภาพดี มีความเป็นมาตรฐาน

2. จำแนกตามจุดมุ่งหมายในการใช้ประโยชน์จำแนกได้ 2 ประเภทคือ

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดปริมาณความรู้ความสามารถ ทักษะเกี่ยวกับด้านวิชาการที่ได้เรียนรู้ว่ามีมากน้อยเพียงใด

2.2 แบบทดสอบความถนัด เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถที่เกิดจากการสะสมประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้มาในอดีต

3. จำแนกตามรูปแบบคำถามและวิธีการตอบ จำแนกได้ 2 ประเภทคือ

3.1 แบบทดสอบอัตนัย มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้สอบได้ตอบยาวๆแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

3.2 แบบทดสอบปรนัย เป็นแบบทดสอบที่ถามให้ผู้สอบตอบสั้นๆในขอบเขตจำกัดคำถามแต่ละข้อวัดความสามารถเพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว ผู้สอบไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบอัตนัย

4. จำแนกตามลักษณะการตอบ จำแนกได้ 3 ประเภทคือ

4.1 แบบทดสอบภาคปฏิบัติ เช่นข้อสอบวิชาพลศึกษา ให้แสดงท่าทางประกอบเพลงวิชาประดิษฐ์ ให้ประดิษฐ์ของใช้ด้วยเศษวัสดุ การให้คะแนนจากการทดสอบประเภทนี้ครูต้องพิจารณาทั้งด้านคุณภาพผลงาน ความถูกต้องของวิธีการปฏิบัติรวมทั้งความคล่องแคล่วและปริมาณของผลงานด้วย

4.2 แบบทดสอบเขียนตอบ เป็นแบบทดสอบที่ใช้เขียนตอบทุกชนิด

4.3 แบบทดสอบด้วยวาจา เป็นแบบทดสอบที่ผู้สอบใช้การโต้ตอบด้วยวาจา

5. จำแนกตามเวลาที่กำหนดให้ตอบ จำแนกได้ 2 ประเภทคือ

5.1 แบบทดสอบวัดความเร็ว เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดทักษะความคล่องแคล่วในการคิด ความแม่นยำในความรู้เป็นสำคัญ มักมีลักษณะค่อนข้างง่าย แต่ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อย ผู้สอบต้องแข่งขันกันสอบ ใครที่ทำเสร็จก่อนและถูกต้องมากที่สุดถือว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่า

5.2 แบบทดสอบวัดประสิทธิภาพสูงสุด แบบทดสอบลักษณะนี้มีลักษณะค่อนข้างยากและให้เวลาทำมาก

6. จำแนกตามลักษณะและโอกาสในการใช้ จำแนกได้ 2 ประเภทคือ

6.1 แบบทดสอบย่อย เป็นแบบทดสอบที่มีจำนวนข้อคำถามไม่มากนัก มักใช้สำหรับประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยย่อย โดยมีจุดประสงค์หลักคือเพื่อปรับปรุงการเรียนเป็นสำคัญ

6.2 แบบทดสอบรวม เป็นแบบทดสอบที่ถามความรู้ความเข้าใจรวมหลายๆเรื่องหลายๆเนื้อหา หลายๆจุดประสงค์มีจำนวนมากข้อ มักใช้ตอนสอบปลายภาคเรียนหรือปลายปีการศึกษา จุดมุ่งหมายสำคัญคือใช้เปรียบเทียบแข่งขันระหว่างผู้สอบด้วยกัน

7. จำแนกตามเกณฑ์การนำผลจากการสอบไปวัดประเมิน จำแนกได้ 2 ประเภท คือ

7.1 แบบทดสอบอิงเกณฑ์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดระดับความรู้พื้นฐานและความรู้ที่จำเป็นในการบ่งบอกถึงความรอบรู้ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์

7.2 แบบทดสอบอิงกลุ่ม เป็นแบบทดสอบที่มุ่งนำผลการสอบไปเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นในกลุ่มที่ใช้ข้อสอบเดียวกัน ถ้าใครมีความสามารถเหนือใครเพียงใด เหมาะสำหรับใช้เพื่อการสอบที่มีการแข่งขันมากกว่าเพื่อการเรียนการสอน

8. จำแนกตามสิ่งเร้า จำแนกได้ 2 ประเภทคือ

8.1 แบบทดสอบทางภาษา ได้แก่ การใช้คำพูดหรือตัวหนังสือไปรื้อผู้สอบโดยการพูดหรือเขียนออกมา

8.2 แบบทดสอบที่ไม่ใช้ภาษา ได้แก่ การใช้รูป กิริยาท่าทางหรืออุปกรณ์ต่างๆไปรื้อให้ผู้สอบตอบสนอง

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543) ได้จัดประเภทแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. แบบทดสอบของครู เป็นชุดของคำถามที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับทฤษฎีความรู้ที่นักเรียนได้รับในห้องเรียน เพื่อประเมินดูว่านักเรียนมีความรู้มากน้อยแค่ไหน มีส่วนที่ผิดพลาดหรือบกพร่องตรงไหนบ้าง จะได้มีการสอนซ่อมเสริมให้เข้าใจยิ่งขึ้น หรือเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะได้เรียนเนื้อหาในบทเรียนต่อไป

2. แบบทดสอบมาตรฐาน โดยมีการสร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญของแต่ละสาขาวิชาหรือ

สร้างจากครูผู้สอนในรายวิชานั้น ซึ่งได้ผ่านการทดลองจนมีคุณภาพดี ใช้เพื่อประเมินการเรียนการสอนในเรื่องต่างๆ ซึ่งได้มีคู่มือดำเนินการสอบ อธิบายวิธีสอบและยังมีมาตรฐานที่มีคุณภาพในด้านการแปลคะแนนด้วย แบบทดสอบทั้งสองนี้เป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมที่สอนไปแล้ว พฤติกรรมต่างๆมีดังนี้

1. ความรู้ ความจำ
2. ความเข้าใจ
3. การนำไปใช้
4. การวิเคราะห์
5. การสังเคราะห์
6. การประเมินค่า

สมนึก กัทฑิยชนี (2546) แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพสมองด้านต่างๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนผ่านมาแล้ว อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างกับแบบทดสอบมาตรฐานซึ่งทั้งแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นและแบบทดสอบมาตรฐานมีวิธีการในการสร้างข้อคำถามเหมือนกัน เป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมที่สอนไปแล้ว จะเป็นพฤติกรรมที่สามารถตั้งคำถามได้ ซึ่งควรจัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมด้านต่างๆ ดังนี้

1. วัดด้านความรู้ความจำ
2. วัดด้านความเข้าใจ
3. วัดด้านการนำไปใช้
4. วัดด้านการวิเคราะห์
5. วัดด้านการสังเคราะห์
6. วัดด้านการประเมินค่า

บลูม (อ้างถึงใน ทิสนา เขมมณี, 2545) จัดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาไว้ 3 ด้านคือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งในด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) นั้น บลูมได้จัดระดับจุดมุ่งหมายตามระดับความรู้จากต่ำไปสูงไว้ 6 ระดับคือ ระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแนวในการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดในระดับที่สูงขึ้นไปเรื่อยๆ ตัวอย่างเช่น เมื่อถามคำถามแล้วพบว่า ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ผู้สอนควรตั้งคำถามในระดับที่สูงขึ้น คือระดับความเข้าใจ หรือถ้าผู้เรียนมีความเข้าใจแล้ว ผู้สอนก็ควรตั้งคำถามในระดับที่สูงขึ้นไปอีก คือระดับการนำไปใช้ การที่ผู้สอนจะสามารถตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายทางด้านพุทธิพิสัยของบลูมให้สูงขึ้นนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องมีความเข้าใจในความหมายของระดับ

ความรู้ทั้ง 6 ประการ ผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจลักษณะของความรู้แต่ละระดับ และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงรู้นั้นดังนี้

1. การเรียนรู้ในระดับความรู้ ความจำ (Knowledge) การเรียนรู้ในระดับนี้เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถตอบได้ว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้อมีสาระอะไรบ้าง ซึ่งการที่สามารถตอบได้นั้นได้มาจาก การจดจำเป็นสำคัญ ดังนั้น คำถามที่ใช้ในการทดสอบการเรียนรู้ในระดับนี้ จึงมักเป็นคำถามที่ถาม ถึงข้อมูล สาระ รายละเอียดของสิ่งที่เรียนรู้ และให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่บ่งชี้ว่าตนมีความรู้ ความจำในเรื่องนั้นๆ ดังตัวอย่างดังนี้

พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการเรียนรู้ในระดับความรู้ความจำ

- บอก - รวบรวม
- เล่า - ประมวล
- ชี้ - จัดลำดับ
- ระบ - ให้ความหมาย
- จำแนก - ให้คำนิยาม
- ท่อง - เลือ
- เนื้อหา / สิ่งที่ถามถึง
- ศัพท์ - วิธีการ
- เภณฑ์ - หมวดหมู่
- กระบวนการ - ระบบ
- รายละเอียด - ความสัมพันธ์
- เปรียบ - บุคคล
- สาเหตุ - แบบแผน
- เหตุการณ์ - หลักการ
- ทฤษฎี - โครงสร้าง
- สถานที่ - องค์ประกอบ
- สัญลักษณ์ - เวลา
- กฎ - คุณลักษณะ

2. การเรียนรู้ในระดับความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึงการเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนเข้าใจความหมายความสัมพันธ์และโครงสร้างของสิ่งที่เรียนและสามารถอธิบายสิ่งที่เรียนรู้นั้นได้ด้วยคำพูดของตนเอง ผู้เรียนที่มีความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หลังจากได้ความรู้ในเรื่องนั้นมาแล้ว จะสามารถแสดงออกได้หลายทาง เช่น สามารถตีความได้ แปลความได้ เปรียบเทียบได้ บอก

ความแตกต่างได้ เป็นต้น ดังนั้น คำถามในระดับนี้จึงมักเป็นคำถามที่ช่วยให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความเข้าใจของตนในเรื่องนั้นๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการเรียนรู้ในระดับความเข้าใจ

- อธิบาย (โดยใช้คำพูด) - ขยายความ
- เปรียบเทียบ-ลงความเห็น
- แปลความหมาย-แสดงความคิดเห็น
- ตีความหมาย-คาดการณ์
- คาดคะเน
- สรุปย่อ-ทำนาย
- บอกใจความสำคัญ - กระทบมาณ
- เนื้อหา/สิ่งที่ถามถึง
- ศัพท์-วิธีการ
- ความหมาย - กระบวนการ
- คำนิยาม - ทฤษฎีหลักการ
- สิ่งที่เป็นนามธรรม - แบบแผนโครงสร้าง
- ผลที่จะเกิดขึ้น - ความสัมพันธ์
- ผลกระทบ - เหตุการณ์ สถานการณ์

3. การเรียนรู้ในระดับการนำไปใช้ (Application) หมายถึงการเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนสามารถนำข้อมูล ความรู้ และความเข้าใจที่ได้เรียนรู้มาไปใช้ในการหาคำตอบและแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ดังนั้นคำถามในระดับนี้จึงมักประกอบด้วยสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะต้องดึงความรู้ความเข้าใจมาใช้ในการหาคำตอบ โดยผู้เรียนมีพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการเรียนรู้ในระดับสามารถนำไปใช้ได้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการเรียนรู้ในระดับการนำความรู้ไปใช้

- ประยุกต์ ปรับปรุง - แก้ปัญหา
- เลือก - จัด
- ทำ ปฏิบัติ แสดง สาธิต
- ผลิต เนื้อหา / สิ่งที่ถามถึง
- กฎ - วิธีการ
- หลักการ - กระบวนการ
- ทฤษฎี - ปัญหา
- ปรัชญาการณ - ข้อสรุป

- สิ่งที่เป็นนามธรรม - ข้อเท็จจริง

4. การเรียนรู้ในระดับการวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึงการเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนต้องใช้การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดที่ลึกซึ้งขึ้น เนื่องจากไม่สามารถหาคำตอบได้จากข้อมูลที่มีอยู่โดยตรง ผู้เรียนต้องใช้ความคิดหาคำตอบจากการแยกแยะข้อมูลและหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่แยกแยะนั้น ผู้เรียนต้องสามารถบอกได้ว่าอะไรเป็นสาเหตุ ผลที่เกิดขึ้นหรือแรงจูงใจ ในการวิเคราะห์โดยทั่วไปจะเป็นการวิเคราะห์จากข้อมูลเดิมก่อนเพื่อให้ได้ข้อสรุป และการวิเคราะห์หาข้อสรุป เพื่อหาข้อสนับสนุนหรือปฏิเสธข้อความนั้นๆ ตัวอย่างพฤติกรรมที่สามารถบ่งชี้ถึงการเรียนรู้ในระดับวิเคราะห์ ได้มีดังนี้

พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการเรียนรู้ในระดับการวิเคราะห์

- จำแนกแยกแยะ - หาข้ออ้างอิง
- หาเหตุและผล - หาหลักฐาน
- หาความสัมพันธ์ - ตรวจสอบ
- หาข้อสรุป - จัดกลุ่ม
- หาหลักการ - ระบุชี้
- เนื้อหา / สิ่งที่ถามถึง
- ข้อมูล ข้อความ เรื่องราว เหตุการณ์
- เหตุและผล องค์ประกอบ ความคิดเห็น
- สมมติฐาน ข้อยุติ ความมุ่งหมาย
- รูปแบบ ระบบ โครงสร้าง
- วิธีการ กระบวนการ

5. การเรียนรู้ในระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึงการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับที่ผู้เรียนสามารถ

- คิด ประดิษฐ์ สิ่งใหม่ขึ้นมาได้ซึ่งอาจอยู่ในรูปของสิ่งประดิษฐ์ ความคิด หรือ ภาษากำหนดสถานการณ์ในอนาคตได้

- คิดวิธีการแก้ปัญหาได้ (แต่แตกต่างจากการแก้ปัญหาในขั้นการนำไปใช้ ซึ่งจะมีคำตอบถูกเพียงคำตอบเดียว แต่วิธีการแก้ปัญหาในขั้นนี้ อาจมีคำตอบได้หลายคำตอบ)

พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการเรียนรู้ในระดับการสังเคราะห์ มีดังนี้

- เขียน บอก บรรยาย อธิบาย เล่า เรียบเรียง
- สร้างขึ้น จัด ประดิษฐ์แต่ง คัดแปลง ปรับ แก้ไข ทำใหม่ ออกแบบ ปฏิบัติ
- คิดริเริ่ม ตั้งสมมติฐาน ตั้งจุดมุ่งหมาย กำหนดเป้าหมาย ทำนาย
- แจกแจงรายละเอียด จัดหมวดหมู่ จัดประเภท

- จากสถานการณ์วิธีแก้ปัญหา
- เนื้อหา/สิ่งที่ถามถึง
- ความคิด การศึกษาค้นคว้า แผนงาน
- สมมติฐาน จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย
- ทฤษฎี หลักการ โครงสร้าง รูปแบบ แบบแผน ส่วนประกอบ ความสัมพันธ์

แผนภาพ แผนภูมิ ผังกราฟิก

6. การเรียนรู้ในระดับการประเมินผล (Evaluation) หมายถึงการเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนต้องใช้การตัดสินใจคุณค่า ผู้เรียนจะต้องสามารถตั้งเกณฑ์ในการประเมิน หรือตัดสินใจคุณค่าต่างๆ ได้และแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้นได้

พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการเรียนรู้ในระดับการประเมินผล

- วิพากษ์วิจารณ์ ตัดสิน ประเมินค่า ดีค่า สรุปล
- เปรียบเทียบ จัดอันดับ กำหนดเกณฑ์/กำหนดมาตรฐาน
- ตัดสินใจ แสดงความคิดเห็น ให้เหตุผล บอกหลักฐานเนื้อหา/สิ่งที่ถามถึง
- ข้อมูล ข้อเท็จจริง การกระทำความคิดเห็น- ความถูกต้อง ความแม่นยำ
- มาตรฐาน เกณฑ์หลักการ ทฤษฎี- คุณภาพ ประสิทธิภาพ
- ความเชื่อมั่น ความคลาดเคลื่อน อคติ
- วิธีการ ประโยชน์ ค่านิยม

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2547) ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอน เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้กันทั่วไปในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบทดสอบข้อเขียนซึ่งแบ่งออกได้อีก 2 ชนิด คือ

1.1 แบบทดสอบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่กำหนดคำถามหรือปัญหาให้ แล้วให้ผู้ตอบเขียนโดยแสดงความรู้ ความคิด เจตคติ ได้อย่างเต็มที่

1.2 แบบทดสอบปรนัย หรือแบบให้ตอบสั้นๆ เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ผู้สอบเขียนตอบสั้นๆ หรือมีคำตอบให้เลือกแบบจำกัดคำตอบ ผู้ตอบไม่มีโอกาสแสดงความรู้ ความคิด ได้อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบชนิดนี้แบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือ 1) แบบทดสอบถูก-ผิด 2) แบบทดสอบเติมคำ 3) แบบทดสอบจับคู่ และ 4) แบบทดสอบเลือกตอบ

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่วไป ซึ่งสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการวิเคราะห์และปรับปรุงอย่างถี่ถ้วนมีคุณภาพ มีมาตรฐาน กล่าวคือ มีมาตรฐานในการดำเนินการสอน วิธีการให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

สรุปได้ว่าประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็นหลายประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นมาเอง แบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบทดสอบความถนัด แบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบปรนัย แบบทดสอบภาคปฏิบัติ แบบทดสอบเขียนตอบ แบบทดสอบด้วยวาจา แบบทดสอบวัดความเร็ว แบบทดสอบย่อย แบบทดสอบรวม แบบทดสอบอิงเกณฑ์ แบบทดสอบอิงกลุ่ม การจะเลือกใช้แบบทดสอบ ประเภทใดนั้นขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาของรายวิชานั้นๆ ที่เหมาะสม

2.5.3 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบให้มีคุณภาพ สามารถปรับปรุงได้โดยฝึกเขียนข้อสอบได้รับความวิจาร์ณและข้อเสนอแนะ ผู้สอนต้องเข้าใจทั้งจุดประสงค์และเนื้อหาที่จะวัด ต้องรู้ถึงกระบวนการคิดในการปฏิบัติงานของผู้เรียน รู้ระดับความสามารถในการอ่านและการใช้ศัพท์ของผู้สอบ รู้จักลักษณะเด่นและข้อบกพร่องของข้อสอบแต่ละชนิดเพื่อจะนำไปใช้ให้เหมาะสม

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2547) ให้แนวการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
3. กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีสร้าง
4. เขียนข้อสอบ
5. ตรวจสอบข้อสอบ
6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง
7. ทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ
8. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

สุมาลี จันทร์ชลอ (2547) เสนอวิธีการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ดังนี้

1. ข้อสอบควรใช้ประเมินจุดประสงค์ที่สำคัญของการสอนที่สามารถสอบวัดได้โดยใช้แบบทดสอบที่เป็นข้อเขียน
2. ข้อสอบควรสะท้อนให้เห็นทั้งจุดประสงค์ที่เป็นเนื้อหาและจุดประสงค์ที่เป็นกระบวนการสำคัญที่เน้นในหลักสูตร
3. ข้อสอบควรสะท้อนให้เห็นทั้งจุดประสงค์ในการวัด เช่น วัดประเมินความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือวัดเพื่อแยกผู้ที่ได้เรียนรู้
4. ข้อสอบควรมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้อ่านและมีความยาวที่พอเหมาะ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กล่าวถึงการสร้างแบบทดสอบว่ามีขั้นตอนที่สำคัญดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาจุดมุ่งหมายของการวัดผล การเรียนรู้อัตราการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และมโนทัศน์
- 2) กำหนดสาระการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ต้องการวัด
- 3) เลือกประเภทของแบบทดสอบอย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ
- 4) กำหนดจำนวนข้อสอบ การกระจายของเนื้อหาสาระที่ต้องการทดสอบและเวลาที่ใช้ทดสอบ
- 5) สร้างแบบทดสอบตามคุณลักษณะที่กำหนด โดยคำนึงถึงเทคนิคของการสร้างแบบทดสอบและความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย
- 6) ตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ บางแบบอาจต้องตรวจสอบความเป็นปรนัยด้วย

คุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดีมีหลายประการดังนี้

1. มีความตรงเป็นแบบทดสอบที่สามารถนำไปวัดในสิ่งที่เราต้องการวัดได้อย่างถูกต้องครบถ้วนตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
2. มีความเชื่อมั่น เป็นแบบทดสอบที่สามารถให้ผลการวัดได้คงที่ไม่ว่าจะนำแบบทดสอบนั้นไปวัดกี่ครั้ง
3. มีความเป็นปรนัย เป็นแบบทดสอบที่มีคำถามชัดเจน เฉพาะเจาะจง เมื่อนักเรียนอ่านคำถามจะเข้าใจตรงกันว่าโจทย์กำหนดอะไรมาให้ และถามอะไร การตรวจให้คะแนน และการแปลความหมายของคะแนนชัดเจน โดยผู้ตรวจทุกคนสามารถตรวจให้คะแนนตรงกันแปลความหมายของคะแนนตรงกัน
4. การถามลึก เป็นการถามถึงพฤติกรรมขั้นสูงกว่าความรู้ ความจำ ได้แก่ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประมาณค่า
5. ความยุติธรรม คำถามของแบบทดสอบไม่ชี้แนะให้นักเรียนฉลาดใช้ไหวพริบ ในการเดาได้ถูกต้อง และต้องไม่เป็นข้อสอบลำเอียงต่อกลุ่มนักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ
6. อำนวยความสะดวก แบบทดสอบสามารถแยกได้ว่าใครเก่ง ใครอ่อน โดยสามารถจำแนกนักเรียนเป็นประเภท ได้ทุกระดับอย่างละเอียด

สรุปได้ว่า หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ข้อสอบควรสะท้อนให้เห็นทั้งจุดประสงค์ที่เป็นเนื้อหาและจุดประสงค์ที่เป็นกระบวนการสำคัญที่เน้นในหลักสูตร ซึ่งต้องมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้อ่านและมีความยาวที่

พอเหมาะ หลังจากนั้นทำการเขียนข้อสอบพร้อมทั้งตรวจทานข้อสอบ แล้วนำไปจัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง ทำการทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ สุดท้ายจัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

2.5.4 ประโยชน์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พรพิศ เกื่อนมณเฑียร (2549) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ใช้สำหรับ

1. วัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
2. ปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
3. ให้แยกประเภทนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆตามความสามารถ
4. การวินิจฉัยสมรรถภาพเพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือได้ตรงจุด
5. เปรียบเทียบความงอกงาม
6. ตรวจสอบประสิทธิภาพของการเรียน
7. พยากรณ์ความสำเร็จในการศึกษา
8. การแนะแนว
9. การประเมินผลการศึกษา
10. การศึกษาค้นคว้าวิจัย

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543) ประโยชน์ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีดังนี้

1. ใช้สำรวจทั่วไปเกี่ยวกับตำแหน่งการเรียนในโรงเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติให้เข้าใจนักเรียนได้ดีขึ้น

2. ใช้แนะแนวและประเมินค่าเกี่ยวกับการสอบได้ สอบตกของแต่ละบุคคล จุดอ่อนและจุดเด่นของแต่ละบุคคล การสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนฉลาด และนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ การปรับปรุงการสอน

3. ใช้จัดกลุ่มนักเรียนเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน

4. ช่วยในการวิจัยทางการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนในวิชาที่สอบแตกต่างกันโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานเป็นเครื่องมือวัด

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีประโยชน์ต่อผู้เรียน คือ ใช้สำหรับวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม แล้วทำการเปรียบเทียบตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียนว่าบรรลุจุดประสงค์หรือไม่หากเกิดผลในทางที่ดีก็ดำเนินต่อ แต่ถ้าหากไม่บรรลุจุดประสงค์ก็นำไปปรับปรุงการเรียนการสอนหรือทำการวิจัยแล้วทำการประเมินผลการศึกษาอีกครั้ง

2.6 ความพึงพอใจ

2.6.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ท้าวลัย ชีรพงศธร (2547, น. 88) สรุปความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ตนต้องการ และกระทำใ้บุคคลมีพฤติกรรมต่อสิ่งเรานั้นในเชิงบวก หรือเป็นไปตามเป้าหมายที่ตนเองต้องการ หรือไม่มีความรู้สึกขัดแย้งกับสิ่งนั้น และถ้าระดับความรู้สึกเครียดมาก จะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน ความพึงพอใจเปลี่ยนแปลงไปได้ตามเวลาและสถานการณ์แวดล้อม

อรุณ รักธรรม (2547, น. 228 - 232) สรุปไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง การสร้างภาวะทางใจในลักษณะของการกระทำสิ่งใดให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากแรงจูงใจ

กัลยาณี บุญประสิทธิ์ (2551, น. 48) สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนจะส่งผลในทางบวกต่อผลการเรียนของผู้เรียน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่จะช่วยเสริมสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนอยู่เสมอ

จากนิยามเกี่ยวกับความพึงพอใจดังกล่าวข้างต้น กล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ความรู้สึกชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆด้วยความเต็มใจให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการจนบรรลุผลสำเร็จ

2.6.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

มาสโลว์ (Maslow 1970, pp. 69 -80) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ (Needs – Hierachy Theory) โดยตั้งอยู่บนสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ดังนี้

1. ลักษณะความต้องการของมนุษย์ ได้แก่

1.1 ความต้องการของมนุษย์เป็นไปตามลำดับขั้น โดยเริ่มจากระดับความต้องการขั้นต่ำไปสู่ความต้องการขั้นสูง

1.1.1 มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ เมื่อมีความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วก็จะมีความต้องการสิ่งใหม่เข้ามาทดแทน

1.1.2 เมื่อความต้องการระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่จูงใจให้เกิดพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น แต่จะมีความต้องการในระดับสูงเข้ามาแทน เป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรม

1.1.3 ความต้องการที่เกิดขึ้นอาศัยซึ่งกันและกันมีลักษณะควบคู่กัน เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งยังไม่หมดสิ้น ไปก็จะมีความต้องการอย่างหนึ่งเกิดขึ้นมา

2. ลำดับความต้องการของมนุษย์ (Hierarchy of Need) มี 5 ระดับ ดังนี้

2.1 ความต้องการทางร่างกาย (The Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย ความต้องการทางเพศ

2.1.1 ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคงปลอดภัยในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งรวมถึงความเจริญก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ

2.1.2 ความต้องการทางสังคม (Social or Belonging Needs) ได้แก่ ความต้องการจะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

2.1.3 ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องหรือมีชื่อเสียง (The Esteem Needs) เป็นความต้องการระดับสูง ได้แก่ ความต้องการอยากเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระและเสรีภาพ และการเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย

2.1.4 ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self Actualization) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ส่วนมากเป็นเรื่องการอยากจะเป็นอยากจะได้ตามความคิดของตนเองแต่ไม่สามารถเสาะแสวงหาได้

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า เมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรางวัลภายในเป็นสิ่งที่แสดงผลในด้านความรู้สึกของนักเรียน เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จจากการผ่านเรื่องราวที่ยากได้ ทำให้นักเรียนเกิดความภูมิใจ ส่วนผลการตอบแทนภายนอกเป็นรางวัลที่ผู้อื่นครูหรือพ่อแม่มอบให้ เช่น การได้รับคำยกย่องชมเชยจากพ่อแม่เมื่อสอบผ่านหรือได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคืออยู่ในระดับที่น่าพอใจ

2.6.3 การวัดความพึงพอใจ

เนื่องจากความพึงพอใจ เป็นทัศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การจะวัดว่าบุคคลมีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างเครื่องมือที่ช่วยในการวัดทัศนคตินั้น ซึ่งนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงการวัดความพึงพอใจไว้สรุปได้ดังนี้

สมหมาย เป็ดดอนอม (2551, น. 10) ได้กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจนั้นจะวัดเรื่องใดย่อมแตกต่างกันไปตามจุดประสงค์ของผู้ที่จะศึกษา แต่วิธีที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่

1. การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีที่มีผู้นิยมใช้มากที่สุด มีลักษณะเป็นคำถามที่ได้รับตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้ว กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบหรือเติมคำ ข้อดีของวิธีนี้คือได้คำตอบที่มีความหมายแน่นอน มีความสะดวกรวดเร็วในการสำรวจ สามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ ข้อเสียคือผู้ตอบต้องสามารถอ่านออกเขียนได้ และมีความสามารถในการคิดเป็น ความพึงพอใจเป็นสภาวะที่มีความต่อเนื่องไม่สามารถบอกจุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดของความพึงพอใจได้ แบบสอบถามจึงนิยมสร้างเป็นมาตรฐาน

2. การสัมภาษณ์ วิธีนี้ผู้ศึกษาจะมีแบบสัมภาษณ์ที่มีคำถาม ซึ่งได้รับการทดสอบหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้ว ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อดีของวิธีนี้คือ ผู้สัมภาษณ์อธิบายคำถามให้ผู้ตอบเข้าใจได้ สามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่อ่านเขียนหนังสือไม่ได้ แต่มีข้อเสียคือการสัมภาษณ์ต้องใช้เวลามากและอาจมีข้อผิดพลาดในการสื่อความหมาย

3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน แต่ก็เหมาะสมกับการศึกษาเป็นรายกรณีเท่านั้น

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2551, น. 252-253) สรุปไว้ว่า ในการวัดความพึงพอใจควรมีข้อตกลงเบื้องต้น ดังนี้

1. การศึกษาความพึงพอใจเป็นการศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่จะไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลานั้น

2. การศึกษาความพึงพอใจเป็นการศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่จะไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลานั้น

3. การศึกษาความพึงพอใจของบุคคลมิใช่แต่เป็นการศึกษาทางความพึงพอใจของบุคคลเท่านั้น แต่ต้องศึกษาถึงระดับความมากน้อย หรือความเข้าใจของเจตคตินั้นด้วย วิธีการวัดนั้นมีอยู่หลายวิธี เช่น วิธีการสังเกต วิธีการสัมภาษณ์ วิธีการใช้แบบสอบถามซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 วิธีการสังเกต เป็นวิธีการใช้ตรวจสอบบุคคลอื่น โดยการเฝ้ามองและจดบันทึกอย่างมีแบบแผน วิธีนี้เป็นวิธีการศึกษาที่เก่าแก่และยังเป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบันแต่ก็เหมาะสมกับการศึกษาเป็นรายกรณีเท่านั้น

3.2 วิธีการสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ผู้วิจัยจะต้องออกไปสอบถามโดยการพูดคุยกับบุคคลนั้นๆ โดยมีกรเตรียมแผนงานล่วงหน้าเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด

3.3 วิธีการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) วิธีการนี้จะเป็นการใช้แบบสอบถามที่มีข้อความอธิบายไว้อย่างเรียบร้อย เพื่อให้ผู้ตอบทุกคนตอบมาเป็นแบบแผนเดียวกัน มักใช้กรณีที่ต้องการข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากๆ วิธีนี้นับเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุดในการวัดทัศนคติ รูปแบบสอบถามจะใช้มาตรวัดทัศนคติ ซึ่งที่นิยมใช้ในปัจจุบันวิธีหนึ่ง คือ มาตรส่วนแบบลิเคิร์ท (Likert Scales) ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วมีคำตอบที่แสดงถึงระดับความรู้สึก 5 คำตอบ เช่น มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

จากแนวคิดที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจเป็นการตรวจสอบความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งสามารถใช้เครื่องมือวัดได้หลายแบบ เช่น วิธีการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ เป็นต้น

2.6.4 เครื่องมือวัดความพึงพอใจ

กระบวนการสร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจมีหลายมาตรา ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert's Summated Rating Scale; อ้างอิงในปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ , 2551, น. 255-256) มีหลักการสร้างว่า การจัดให้มีข้อความที่แสดงความพึงพอใจต่อที่หมายในทิศทางใดทิศทางหนึ่งแล้วให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น คำตอบของแต่ละข้อความจะมีให้เลือก 5 ช่วง ตั้งแต่เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วยเฉย ๆ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างมาก ลำดับขั้นตอนการสร้างมีดังนี้

1. รวบรวมข้อความ แต่ละข้อความต้องมีลักษณะที่คนเจตคติต่างๆกันตอบ ต่างกัน และหลีกเลี่ยงข้อความที่มี 2 ความหมาย
 2. ตรวจสอบข้อความนั้นว่าเหมาะสมกับการตอบเพียงใดในลักษณะของ 5 ช่วง
- ดังกล่าว
3. ทดลองดูว่ามีข้อความใดไม่ชัดเจนหรือคลุมเครือเพื่อการแก้ไข
 4. การให้น้ำหนักคะแนนของความคิดเห็น ในแต่ละระดับตามวิธีการของลิเคิร์ต ทำให้มาตรารวดของเขาทำได้สะดวกมาก เพราะการใช้กำหนดค่าแบบเจาะจง เพื่อให้เป็นค่าน้ำหนักประจำของแต่ละระดับความเห็นเหมือนกันทุกข้อความ เมื่อแต่ละระดับความเห็นของแต่ละข้อความวัดความพึงพอใจมีค่าประจำตัวตาย การที่จะหาว่าบุคคลใดมีความพึงพอใจเป็นอย่างไร ก็ใช้วิธีการรวบรวมน้ำหนัก หรือวัดจากการตอบถูกทุกข้อความของแต่ละคน ถ้าน้ำหนักรวมจากการตอบข้อความทั้งหมดมีค่าสูงหรือได้คะแนนสูง แสดงว่าระดับความพึงพอใจของบุคคลนั้นต่อสิ่งนั้นเป็นไปในลักษณะพอใจหรือคล้อยตาม ย่อมแสดงว่าบุคคลนั้นมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้นหรือมีความพึงพอใจต่อสิ่งนั้น

รูปแบบการวัดความคิดเห็นในรูปของแบบสอบถามหรือแบบสำรวจ ซึ่งเรียกว่า แบบวัดความพึงพอใจและใช้รูปแบบมาตราประเมินของลิเคิร์ต โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน
พึงพอใจมาก	มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
พึงพอใจน้อย	มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

จะเห็นได้ว่า การสร้างแบบวัดความพึงพอใจตามวิธีการของลิเคิร์ต มีหลักการสร้างคือ จัดให้มีข้อความที่แสดงความพึงพอใจในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง แล้วให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น ใช้รูปแบบมาตราประเมินของลิเคิร์ต โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ข้อความใดมีค่าคะแนนสูงแสดงว่า

ระดับเจตคติของแต่ละบุคคลต่อสิ่งนั้นเป็นไปในลักษณะพึงพอใจย่อมแสดงว่าบุคคลนั้นมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อำไพ ลักษณะอนุสรณ์ (2545) บทคัดย่อ การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถทางการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการสอนเรื่องชนิดของคำโดยใช้ผังมโนทัศน์ เป็นการสอนที่ฝึกให้นักเรียนใช้ทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดเป็นขั้นเป็นตอน มีการจำแนกเรื่องต่างๆ ผ่านกระบวนการระดมสมอง มีการอภิปราย เกิดการเชื่อมโยงที่สัมพันธ์กันเป็นลำดับ จึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจเรื่องชนิดของคำได้ดีขึ้น

พวงน้อย บิลมาส (2548) ศึกษาผลการใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อมโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์และความสามารถในการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 พบว่า 1) มโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ในเรื่องสารและการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 2) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกได้คะแนนความสามารถในการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูลในระดับดี

น่านฟ้า จันทะพรหม (2549) วิจัยเรื่องการใช้กลยุทธ์ผังมโนทัศน์ (Concept Mapping) สร้างแนวคิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และเขียนสรุปความ ภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ผลการศึกษพบว่าคะแนนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์ ผังมโนทัศน์สร้างแนวคิดเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 21.28 จากคะแนนเต็ม 30 คิดเป็นร้อยละ 70.38 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 เนื่องจากการเรียนแบบวิธีสอนแบบการใช้กลยุทธ์ผังมโนทัศน์สัมพันธ์สร้างแนวคิด เป็นวิธีสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในทุกด้าน ทั้งทักษะในการฝึกถามตนเอง และการ คาดเดาถึงเหตุการณ์ที่ได้ อ่าน การสรุปความโดยที่ผู้เรียนต้องคิดขณะที่อ่านอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้ผู้อ่านมีการพัฒนาและมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น โดยเฉพาะการอ่านภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศในประเทศไทย

ประนอม นุกุลกิจ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การใช้ผังมโนทัศน์เพื่อพัฒนาทักษะการสรุปบทเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้น ม. 2 โรงเรียนราษฎร์นิยม” มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อฝึกทักษะการสรุปเนื้อหาโดยใช้ผังมโนทัศน์และเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เรื่อง ชีวิต

สัตว์ โดยใช้กลุ่มเป้าหมายเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 34 คนมีการดำเนินการสอนตามแผนการสอนทดสอบก่อน - หลังเรียนเรื่องชีวิตสัตว์ และประเมินความพอใจต่อการเขียนผังมโนทัศน์ได้ผลการวิจัยว่า ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนวิชาวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ผลปรากฏ เช่นนี้เป็นเพราะผู้เรียนได้ลงมือกระทำจริงได้แสดงออกซึ่งศิลปะมีความสุขสนุกสนานไม่เคร่งเครียดเรียนด้วยความสบายใจเกิดองค์ความรู้แบบถาวรส่วนเจตคติในการสร้างผังมโนทัศน์เรื่องชีวิตสัตว์มีค่าเฉลี่ยของการเห็นด้วยร้อยละ 43.53 โดยเห็นด้วยต่อการสรุปใจความสำคัญร้อยละ 43.53 เห็นด้วยกับการเกิดความรู้ที่คงทนร้อยละ 38.25 เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการนำไปใช้กับวิชาอื่นร้อยละ 44.12 แสดงว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการสรุปบทเรียนโดยใช้ผังมโนทัศน์เรื่องชีวิตสัตว์

จำเรียง ยศบุญเรือง (2550) ศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทคนิค 5W1H พบว่า ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60 ตามที่โรงเรียนตั้งไว้คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 80.55

โชติคำ เค่นเหล็ก (2550) ได้เขียนรายงาน “ผลการใช้สื่อการสอนผังมโนทัศน์เรื่องพันธะเคมีที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ 3 เคมีพื้นฐาน ว 40103” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างและพัฒนาสื่อการสอนผังมโนทัศน์เรื่องพันธะเคมีจำนวน 3 เรื่องคือพันธะไอออนิก พันธะโคเวเลนต์ และพันธะโลหะที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ 3 เคมีพื้นฐาน ว 40103 ช่วงชั้นที่ 4 ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 92 คนเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้สื่อการสอนผังมโนทัศน์เรื่องพันธะเคมีโดย t-test (Pair sample test) พบว่าผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีเจตคติต่อการใช้สื่อการสอนผังมโนทัศน์ เรื่องพันธะเคมีอยู่ในระดับมาก

รัตนา สิงห์กุล (2550) ศึกษาผลการแทรกกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ในการสอนที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผล การแทรกกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดขั้นพื้นฐานในการสอนที่มีต่อความสามารถในการคิด วิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพิ่มขึ้นสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ก่อนการทดลองร้อยละ 72 ของนักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อยู่ใน ระดับต่ำ และร้อยละ 28 อยู่ในระดับพอใช้ หลังการทดลองพบว่ามีเพียงร้อยละ 4 ของนักเรียนมี ความสามารถในการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 8 อยู่ในระดับดี และร้อยละ 88 อยู่ในระดับ ดีมาก

อมรรัตน์ อยู่แบน (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ผังมโนทัศน์ช่วยในการสรุปบทเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสารชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1" มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของการใช้ผังมโนทัศน์ช่วยในการสรุปบทเรียน เรื่องสารและสมบัติของสาร วิชา วิทยาศาสตร์ และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้ผังมโนทัศน์ช่วยสรุป บทเรียน เรื่องสารและสมบัติของสาร วิชาวิทยาศาสตร์ การวิจัยนี้เป็นวิธีการวิจัยเชิงทดลองแบบหนึ่งกลุ่มวัดก่อนเรียน-หลังเรียน กลุ่มทดลองได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปี จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผังมโนทัศน์ ช่วยในการสรุปบทเรียน เรื่องสารและสมบัติของสาร และแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อน เรียนทดลองสอน โดยใช้ผังมโนทัศน์ช่วยสรุปบทเรียน และเมื่อนักศึกษาเรียนจบแล้วทำการทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์หลังเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลได้วิเคราะห์ประสิทธิภาพของบทเรียนและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ และคำนวณหาค่าสถิติร้อยละและทดสอบความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้สถิติ t-test ผลวิจัยพบว่า การใช้ผังมโนทัศน์ช่วยสรุปบทเรียนที่พัฒนาขึ้นครั้งนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้ผังมโนทัศน์ช่วยสรุปบทเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ณัฐธาดาญจน์ วิชัยดิษฐ์ (2552) ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้แนวการจัดการเรียนรู้ แบบเทคนิคคำถาม 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย มีความสามารถทางการ อ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย ที่สร้าง ขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.83.81.8 ซึ่งสูงกว่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 8080 ที่ตั้งไว้

นิชกานต์ สมสะอื้น รัชนิกร จันทวิมลและคณะ (2552) ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมตามแนวทฤษฎีผังมโนทัศน์ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วยชุดกิจกรรมตามแนวทฤษฎีผังมโนทัศน์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากการใช้กิจกรรมผังมโนทัศน์เป็นการฝึกให้ผู้เรียนเขียนผังมโนทัศน์ด้วย ตนเอง โดยครูแนะนำผังมโนทัศน์ให้นักเรียนเข้าใจ และให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่จะใช้ในแต่ละเรื่อง ฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจช่วยให้สรุปความในเรื่องที่อ่านได้อย่างมีระบบ สามารถจดจำได้ อย่างยาวนาน รวมทั้งพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมตามแนวทฤษฎีผังมโนทัศน์เฉลี่ยโดยภาพรวมและนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ด้านปัจจัยนำเข้าและ ด้านกระบวนการในระดับมากที่สุดได้แก่ด้านผลผลิต เนื่องจากกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถคิดอย่างเป็นระบบ สร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ได้รับความรู้จากแบบฝึกทักษะใน

การอ่าน สามารถนำความรู้จากเรื่องที่เรียน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และเกิดความภาคภูมิใจในชิ้นงานหรือผลงาน จากการทำงานและการร่วมกระบวนการกลุ่ม

อุบล ภัททิยากุล (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการใช้เทคนิค 5W1H เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านเขาตอก จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังการใช้เทคนิค 5W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังเรียนน้อยกว่าก่อนเรียน และ 2) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิค 5W1H ของนักเรียนเลขที่ 1,2,3,6 สามารถตั้งคำถามและตอบคำถามให้ถูกต้องทุกแผนการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับดี ส่วนนักเรียนเลขที่ 4 เป็นเด็กพิเศษคือบกพร่องทางการเรียนรู้ ก็สามารถตั้งคำถามและตอบคำถามได้อยู่ในระดับพอใช้แต่ต้องมีครูและเพื่อน ๆ ช่วยกันดูแลในคำแนะนำอย่างใกล้ชิด ส่วนนักเรียนเลขที่ 5 ก็สามารถตั้งคำถามและคำตอบได้อยู่ในระดับดี แต่มีครูและเพื่อน ๆ คอยให้ คำแนะนำช่วยเหลือ ส่วนพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น นักเรียนทุกคนสามารถปฏิบัติ กิจกรรมกลุ่มได้ดี เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม ปฏิบัติตามกฎกติกาของกลุ่ม นักเรียนทุกคนสามารถ ปฏิบัติงานได้เสร็จทันเวลา ส่วนนักเรียนเลขที่ 4 ครูต้องขยายเวลาเพิ่มเติมเพื่อให้โอกาสกับเด็กพิเศษ และนักเรียนทุกคนให้ความสนใจในการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดี มีความกระตือรือร้นในการทำงานและ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกแผนการจัดการเรียนรู้

กัญญาภัส ภัคนิรชากุล (2553) ศึกษาการพัฒนาความสามารถในด้านการคิด วิเคราะห์ โดยใช้นิทานอีสปคำกลอนภาพสามมิติ กับเทคนิคคำถาม 5W 1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า 1) นิทานอีสปคำกลอนภาพสามมิติ กับเทคนิคคำถาม 5w 1h สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 83.04 / 4.54 2) ผลการเปรียบเทียบ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนด้วยนิทานอีสปคำกลอนภาพสามมิติ กับเทคนิคคำถาม SWIM สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นภาไล ตาสาโรจน์ (2553 : 60) ศึกษาการเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 ระหว่างวิธีสอนโดยใช้ผังกราฟิกกับวิธีสอนตามคู่มือครู พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนของกลุ่มเปรียบเทียบซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และคะแนนเฉลี่ยร้อยละของความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภคณัฐ เกษมสุข (2553) ศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวนทวน และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวนทวน และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพในด้านความเที่ยงตรงสูง เชื่อถือได้ เนื่องจากมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแต่ละข้อรายการใบแบบประเมินตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป และมีค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เฉลี่ยรวม เท่ากับ 86.62/86.05 โดยมีค่าประสิทธิภาพ ของกระบวนการเท่ากับ 86.62 และมีค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์เท่ากับ 86.05 สูงกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน 80/80 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวนทวน และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อุไรวรรณ นิลนวล (2553) ได้ทำการวิจัย เชิงทดลอง (Experimental research) เรื่อง “การวิจัยและพัฒนาทักษะการเขียนสื่อความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคร่วมกันอ่าน เขียน (CIRC) ร่วมกับ ผังมโนทัศน์ โดยบูรณาการหลักเศรษฐกิจพอเพียง” ผู้วิจัยใช้รูปแบบ การวิจัยแบบ (Perup Frick-Asics Dign) กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนชุมชนยอดแกลงสงเคราะห์ อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 36 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 4 ประเภท ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคร่วมกันอ่านเขียน (CIRC) ร่วมกับผังมโนทัศน์ โดยบูรณาการหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที่ ได้ผลการวิจัยคือ แผนการ จัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.84/86.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งได้ค่าดัชนีประสิทธิผลของ การจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 0.7549 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 75.49 และเมื่อทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังมีการวัดระดับความพึงพอใจต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำการวิเคราะห์แล้วได้ผลคือนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37

ลัดดา เสาร์เป็ง (2554) ได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ 5W1H ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 2/2 วิทยาลัยเทคโนโลยีชนาพนิชยการ เชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการใช้กระบวนการคิด ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5W1H ผู้เรียนส่วนใหญ่มีทักษะในการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับที่ดี

ขึ้น 2) ผลการพัฒนาการใช้ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5WIH ผู้เรียนทักษะการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น

เกสมณี สโม (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค 5WIH โดยใช้ชุดหนังสือส่งเสริมการอ่านวิถีชีวิตชนเผ่าเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ผลการวิจัย พบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เทคนิค 5WIH โดยใช้ชุดหนังสือส่งเสริมการอ่านวิถีชีวิตชนเผ่าสูงกว่านักเรียนที่จัดกิจกรรม การเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค 5WIH โดยใช้ชุดหนังสือส่งเสริมการอ่านวิถีชีวิต ชนเผ่าสูงกว่านักเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยเทคนิค 5WIH โดยใช้ชุดหนังสือส่งเสริมการอ่านวิถีชีวิตชนเผ่าสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุภารัตน์ เกียรติรุ่งพันธ์ (2559) การศึกษามโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาชีววิทยาเพิ่มเติม เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผลการวิจัยพบว่า 1) มโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วรวรรณ สุขสวัสดิ์ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาอังกฤษโดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6 ละมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 94 2) ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ผังมโนทัศน์ นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนน้อยกว่าหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้ผังมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ในภาพรวมของความพึงพอใจในระดับปานกลาง (Mean= 3.81 , S.D. = 0.79)

จากการศึกษางานวิจัยการใช้เทคนิค 5W1H พบว่า เป็นเทคนิคที่เริ่มด้วยการตั้งคำถามให้นักเรียนฝึกคิดหาคำตอบ ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวได้มากขึ้น และจากงานวิจัยการใช้ผังมโนทัศน์พบว่าผังมโนทัศน์เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ กล่าวคือนักเรียนที่นำการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ไปใช้ สามารถสรุปเนื้อหาจากเรื่องเป็นขั้นตอนได้อีกทั้งช่วยจัดระบบของความคิด ทำให้เข้าใจเรื่องราวได้มากขึ้นและจดจำข้อมูลเหล่านั้นได้ ดังจะเห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้ผังมโนทัศน์ ซึ่งผลออกมาเป็นที่น่าพอใจ

คาร์เตอร์ (Carter, 1985) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนอ่านแบบ 5 ชั้นและนักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคโยงความสัมพันธ์ความหมาย โดยได้ทำการทดลองกับนักเรียนที่มีความผิดปกติทางร่างกายที่กำลังเรียนอยู่ในระดับ 3, 4 และ 5 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มนักเรียนที่เรียน โดยการสร้างผังแบบโยงความสัมพันธ์ความหมายมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยการอ่านแบบ 5 ชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลอนคาริก (Loncaric, 1986) ได้ทำการวิจัยศึกษาผลการใช้ผังมโนทัศน์ในวิชาสังคมศึกษาที่มีต่อมโนทัศน์ทางสังคม ได้มีการกำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ โดยใช้แบบทดสอบ Gates-Mac Genetics Reading Test ในการวัดความสามารถการอ่าน ซึ่งกลุ่มทดลองจะได้รับการสอนให้สร้างผังมโนทัศน์ก่อนเรียนวิชาสังคม ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการสอนให้สร้างผังมโนทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนจากแบบทดสอบของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านระดับสูง ระดับกลางและระดับต่ำ

เฮนซ์-ฟราย และ โนวาค (Heinze-Fry & Novak, 1990) ได้ทำการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์ประกอบแบบมีเงื่อนไข ส่งให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิภาพความคงทนในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สูงกว่าการสอนแบบปกติ

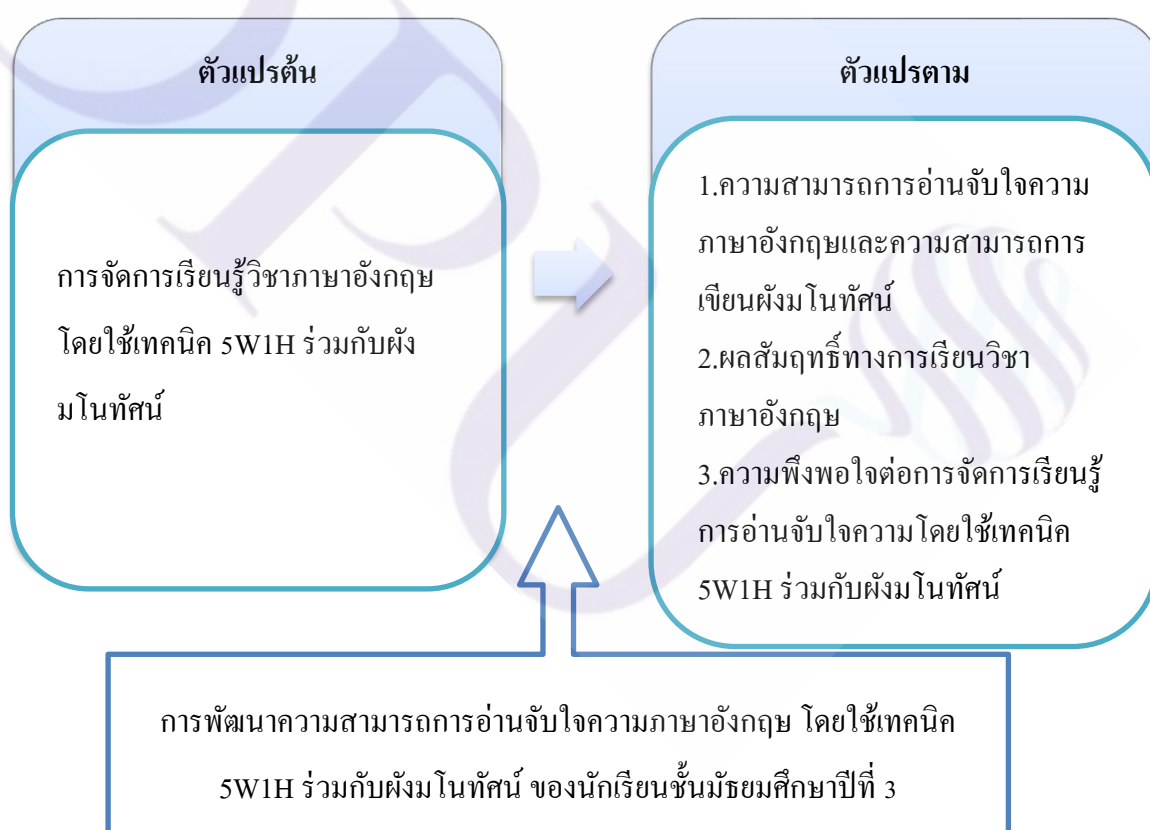
สติร์ม (Sturm, 1996) ได้ทำการวิจัยศึกษาผลของการสร้างผังมโนทัศน์ในการเขียนอธิบายเรื่อง โดยการสร้างผังมโนทัศน์ด้วยมือและการสร้างผังมโนทัศน์โดยใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับ 8 ที่คือความสามารถทางการเรียนและคือความสามารถทางการอ่าน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่คือความสามารถในการเรียนและคือความสามารถในการอ่านทั้งกลุ่มที่สร้างผังมโนทัศน์ด้วยมือและกลุ่มที่สร้างผังมโนทัศน์โดยใช้คอมพิวเตอร์มีความสามารถทางการเขียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้เทคนิค 5W1H กับผังมโนทัศน์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สามารถส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ดังนั้น ผู้วิจัย

จึงใช้เทคนิค 5W1H กับผังมโนทัศน์ มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มทักษะความสามารถในการอ่านจับใจความ เพื่อความเข้าใจในการอ่านที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นของนักเรียน ทำให้บรรลุผลตามที่มุ่งหวัง ได้คำตอบหรือผลผลิตตามที่วางแนวทางไว้ด้วยเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H เป็นตัวส่งเสริมและชี้แนวทางในการเรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพด้านการอ่านของผู้เรียน

2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย รวมทั้งการศึกษาแนวคิดทฤษฎีทางการศึกษา ผู้วิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษให้ดีขึ้นได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ซึ่งสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพประกอบที่ 2.16

ภาพที่ 2.16 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังโน้ตค้น วิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีจำนวน 13 ห้องเรียน รวมเป็นนักเรียน 536 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 1 ห้องเรียน จำนวน 42 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ จำนวน 5 แผน แผนละ 2-4 คาบเรียน รวม 16 คาบเรียน

3.2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 5 ชุด ชุดละ 10 ข้อ

3.2.3 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3.2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ฉบับ

3.2.5 แบบประเมินเขียนผังมโนทัศน์

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ จำนวน 5 แผน แผนละ 2-4 คาบเรียน รวม 16 คาบเรียน ได้ทำการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.3.1.1 ผู้วิจัยศึกษาหลักการและวิธีการสอน โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.1.2 ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม ในรายวิชาภาษาอังกฤษ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

3.3.1.3 ผู้วิจัยวิเคราะห์และเลือกเนื้อหาที่ใช้อ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

3.3.1.4 ผู้วิจัยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ประกอบด้วย 5 แผนการจัดการเรียนรู้โดยในแต่ละแผนใช้เวลา 2-4 คาบเรียน รวมใช้เวลา 16 คาบเรียน ดังนี้

แผนการเรียนรู้ที่ 1 ข่าว	จำนวน 1 แผน	แผนละ 3 คาบ	คาบละ 50 นาที
แผนการเรียนรู้ที่ 2 บทความ	จำนวน 1 แผน	แผนละ 3 คาบ	คาบละ 50 นาที
แผนการเรียนรู้ที่ 3 สารคดี	จำนวน 1 แผน	แผนละ 4 คาบ	คาบละ 50 นาที
แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องสั้น	จำนวน 1 แผน	แผนละ 4 คาบ	คาบละ 50 นาที
แผนการเรียนรู้ที่ 5 โฆษณา	จำนวน 1 แผน	แผนละ 2 คาบ	คาบละ 50 นาที

โดยแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 8 ขั้นตอน มีดังนี้

1. ให้ผู้เรียนอ่านเรื่อง/ฟังเรื่อง สนทนาซักถามเพื่อสร้างความสนใจ
2. กำหนดคำถามให้คิด
3. ระดมสมอง เพื่อหาสิ่งที่ผู้เรียนคิด จะเป็นการนำความรู้ที่มีอยู่ออกมาใช้ ให้ผู้เรียนมีอิสระในความคิด
4. ตอบคำถามจากเรื่อง ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม ผลเป็นอย่างไร และให้ข้อคิดอย่างไร
5. เขียนเรียบเรียงสรุปใจความสำคัญของเรื่องด้วยสำนวนภาษาของตนเอง
6. เขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลางของหัวกระดาษ ความคิดที่สำคัญน้อยลงไปอยู่บริเวณริมขอบ แตกสาขาออกไปและเขียนเป็นแผนผังโครงเรื่อง
7. ลากเส้นเชื่อมโยงในแต่ละความคิด ใช้เครื่องหมาย รูปภาพ ลูกศร ช่วยแสดงให้เห็นว่าแนวคิดต่างๆ มีความเชื่อมโยงอย่างไรและทำให้เกิดความโดดเด่น
8. อ่านทบทวนเพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยและความถูกต้อง

3.3.1.5 ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.1.6 ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบต่างๆ ในแผนการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียน การสอน การวัดผลประเมินผล ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item- Objective Congruence : IOC) (Rovinelli & Hambleton, 1977,

pp. 49-60) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความคิดเห็นในการพิจารณา ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนจัดการเรียนรู้ไม่มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

เกณฑ์ค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์มีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3.3.1.7 ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ ไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการดำเนินการวิจัยต่อไป

3.3.2 แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 5 ชุด ชุดละ 10 ข้อ ได้ทำการสร้างโดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.3.2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

3.3.2.2 ผู้วิจัยศึกษาเนื้อหาเรื่องที่น่าสนใจในการอ่านจับใจความ จากคู่มือครู และเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ วิเคราะห์เนื้อหา สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อวิเคราะห์และวัดความสามารถด้านต่างๆ เช่น ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้

3.3.2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

3.3.2.4 ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความชัดเจนของคำถามและความถูกต้องด้านภาษาและปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.2.5 ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผล จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความชัดเจนของคำถามและความถูกต้องด้านภาษา และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง

(Index of Item - Objective Congruence : IOC) (Rovinelli & Hambleton, 1977, pp.49-60)

โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความคิดเห็นในการพิจารณาดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบไม่มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษมีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3.3.2.6 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษที่ได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.3.3 แบบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ได้ทำการสร้างโดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.3.3.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

3.3.3.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อวิเคราะห์และวัดความสามารถด้านต่างๆ เช่น ด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้

3.3.3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ

3.3.3.4 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความชัดเจนของคำถามและความถูกต้องด้านภาษาและปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3.3.5 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความชัดเจนของคำถาม และความถูกต้องด้านภาษา จากนั้นจะนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยจะใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไปถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา

+1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษมีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3.3.3.6 ผู้วิจัยได้นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 42 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบคะแนนของนักเรียนนำคะแนนมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อหาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยกำหนดการผ่าน ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.2 – 0.8 และอำนาจจำแนก (r) 0.2 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2550, น.58-66) จำนวน 20 ข้อ

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความยากง่าย (p) เท่ากับ 0.31 – 0.71 และค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.2 ขึ้นไป

3.3.3.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการปรับปรุงตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจมีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5WIH กับผังมโนทัศน์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ฉบับ โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.3.4.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์

3.3.4.2 ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน เนื้อหาที่จะวัด และเลือกรูปเครื่องมือที่วัด

3.3.4.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5WIH กับผังมโนทัศน์ พัฒนาความเข้าใจในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยสอบถามความพอใจในด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ลักษณะของรูปแบบการวัดเป็นแบบใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีระดับคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจระดับมาก
- 3 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 105 -106)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับดีมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

3.3.4.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยการพัฒนาความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5W1H กับผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยจะสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนของคำถาม ความถูกต้องด้านภาษาและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นจะปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3.4.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยการใช้การพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยจะสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบให้คะแนนคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา ของแบบสอบถาม (Content Validity) จากนั้นจะนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยจะใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) (Rovinelli & Hambleton, 1977, pp.49-60) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความคิดเห็นในการพิจารณา ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่วัด
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่วัด
 - 1 หมายถึง แน่ใจข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่วัด
- เกณฑ์ค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์มีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3.3.4.6 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H กับผังมโนทัศน์ ที่ได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3.3.5 แบบประเมินเขียนผังมโนทัศน์การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ จำนวน 1 ฉบับ โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.3.5.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินเขียนผังมโนทัศน์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินเขียนผังมโนทัศน์การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์

3.3.5.2 ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ในด้านการระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูล การตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียน การเสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ความถูกต้องของการเขียนกรอบแนวคิด และการใช้ภาษา

3.3.5.3 ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินเขียนผังมโนทัศน์การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค SWIH กับผังมโนทัศน์ พัฒนาความเข้าใจในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยให้คะแนนในด้านการระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูล การตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียน การเสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ความถูกต้องของการเขียนกรอบแนวคิด และการใช้ภาษา โดยมีระดับคะแนนดังนี้

- 4 หมายถึง มีระดับคุณภาพดีมาก
- 3 หมายถึง มีระดับคุณภาพดี
- 2 หมายถึง มีระดับคุณภาพพอใช้
- 1 หมายถึง มีระดับคุณภาพปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผังมโนทัศน์

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก(4)	ดี(3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. การระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากรื่องที่อ่าน	ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง	ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเป็นบางส่วน	ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเพียงเล็กน้อย
2. การตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียน	ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจน	ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจนเป็นบางส่วน	ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง แต่ไม่มีตัวอย่างประกอบ

รายการ ประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก(4)	ดี(3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
3. การ เสนอแนะ แนวทางในการ นำแนวคิดจาก เรื่องไปใช้ แก้ปัญหาใน ชีวิต	เสนอแนะแนวทาง ในการนำแนวคิด จากเรื่องไปใช้ แก้ปัญหาในชีวิต ได้อย่างมีคุณภาพ	เสนอแนะแนวทาง ในการนำแนวคิด จากเรื่องไปใช้ แก้ปัญหาในชีวิต ได้อย่างมีคุณภาพ เป็นส่วนใหญ่	เสนอแนะแนวทาง ในการนำแนวคิด จากเรื่องไปใช้ แก้ปัญหาในชีวิต ได้อย่างมีคุณภาพ เป็นบางส่วน	เสนอแนะแนวทาง ในการนำแนวคิด จากเรื่องไปใช้ แก้ปัญหาในชีวิต ได้บ้างเพียง เล็กน้อย
4. ความถูกต้อง ของการเขียน กรอบแนวคิด	วิเคราะห์เนื้อหา เรียบเรียงจัด หมวดหมู่เนื้อหา วางประเด็นหลัก ไว้กลาง หน้ากระดาษ เขียน ประเด็นรองไว้ตาม หัวข้อ	มีข้อบกพร่องใน การเขียนผัง ความคิด 1 รายการ	มีข้อบกพร่องใน การเขียนผัง ความคิด 2 รายการ	มีข้อบกพร่องใน การเขียนผัง ความคิด 3 รายการ
5. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่ สับสนวกวน อ่าน เข้าใจง่าย	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่ สับสนวกวน อ่าน เข้าใจง่ายเป็นส่วน ใหญ่	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่ สับสนวกวน อ่าน เข้าใจง่ายเป็น บางส่วน	ใช้ภาษาถูกต้อง แต่ ไม่สละสลวย สับสน วกวน อ่าน เข้าใจยาก

3.3.5.4 ผู้วิจัยนำแบบประเมินเขียนผังมโนทัศน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนของเกณฑ์แต่ละข้อ ความ
ถูกต้องด้านภาษาและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นจะปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

3.3.5.5 ผู้วิจัยนำแบบประเมินเขียนผังมโนทัศน์ที่ผู้วิจัยจะสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบให้คะแนนคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมิน (Content Validity) จากนั้นจะนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยจะใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) (Rovinelli & Hambleton, 1977,p.49-60) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความคิดเห็นในการพิจารณาดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าเกณฑ์มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่วัด
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจเกณฑ์มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่วัด
- 1 หมายถึง แน่ใจเกณฑ์ไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่วัด

เกณฑ์ค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป

แบบประเมินเขียนผังมโนทัศน์ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์มีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3.3.5.6 ผู้วิจัยนำแบบประเมินเขียนผังมโนทัศน์ โดยใช้เทคนิค 5W1H กับผังมโนทัศน์ที่ได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม โดยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียน (pretest) โดยใช้แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3.4.2 อธิบายและชี้แจงกิจกรรมการเรียนการสอน การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ให้นักเรียนเข้าใจ

3.4.3 ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ จำนวน 5 แผน แผนละ 2-4 คาบเรียน รวมเวลา 16 คาบเรียน

3.4.4 หลังจากดำเนินการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนต้องทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน โดยใช้ผังมโนทัศน์ ครอบคลุมและให้คะแนน

3.4.5 เมื่อเสร็จสิ้นการสอนในแต่ละแผน นักเรียนทำการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

3.4.6 ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษหลังเรียน (posttest) ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบคู่ขนาน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3.4.7 นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค SWIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3.4.8 เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดนำไปประมวลผลและวิเคราะห์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ความสามารถในการอ่านจับใจความ และการเขียนผังมโนทัศน์ โดยใช้เทคนิค SWIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) คะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ Paired Samples t-test

3.5.3 วิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SWIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.5.4 สรุปผลและอภิปรายผลโดยใช้ตารางและการพรรณนา

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.6.1.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3.6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 105)

$$S. D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$(\sum X)^2$	แทน กำลังสองของคะแนนผลรวม
	$\sum X^2$	แทน ผลรวมคะแนนยกกำลังสอง
	n	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.6.2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) (สมนึก ภัททิยธินิ, , น. 221)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาระดับค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามที่ได้จากการคำนวณจากสูตรที่มีค่าระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 แล้วคัดเลือกเครื่องมือที่ได้ค่า IOC ตั้งแต่ .05 ขึ้นไป แต่ถ้าได้ค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาแก้ไข ปรับปรุง หรือตัดทิ้ง

3.6.2.2 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 105)

$$\text{สูตร } B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	n_1	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
	n_2	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

3.6.2.3 หาค่าความยาก โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 97)

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยากของแบบทดสอบ
	R	แทน	จำนวนคนตอบถูกทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

3.6.2.4 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรของโลเวทท์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 112)

$$r_{cc} = \frac{1 - K \sum Xi - \sum Xi^2}{(K - 1) \sum (Xi - C)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	K	แทน	จำนวนข้อสอบทั้งหมด
	Xi	แทน	คะแนนสอบของแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนจัดตัดการผ่านเกณฑ์
	$\sum xi$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกคน

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน

3.6.3.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนก่อนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่าที (t-test for Dependent) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ , 2538, น.104)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที
	D	แทน	ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
	N	แทน	จำนวนคู่
	df	แทน	ความเป็นอิสระมีค่าเท่ากับ N-1

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคมที่กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 42 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ และการเขียนผังมโนทัศน์ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H กับผังมโนทัศน์มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 และมีพัฒนาการเขียนผังมโนทัศน์เพิ่มขึ้น
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ อยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ และการเขียนผังมโนทัศน์ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 2 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษและการเขียนผังมโนทัศน์ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 4.1 แสดงคะแนน / ร้อยละ ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน

ลำดับ ที่	คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 5 ครั้งๆละ 10 คะแนน					รวม 50 คะแนน	คิดเป็น ร้อยละ	คะแนนไม่ ต่ำกว่า ร้อยละ 80
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5			
1	8	8	8	8	9	41	82	ผ่าน
2	9	8	8	8	9	42	84	ผ่าน
3	8	9	8	8	9	42	84	ผ่าน
4	9	10	9	7	8	43	86	ผ่าน
5	9	9	9	8	9	44	88	ผ่าน
6	8	9	8	7	8	40	80	ผ่าน
7	9	9	8	8	9	43	86	ผ่าน
8	9	9	8	8	10	44	88	ผ่าน
9	9	9	8	8	10	44	88	ผ่าน
10	8	9	8	8	9	42	84	ผ่าน
11	8	9	8	7	8	40	80	ผ่าน
12	8	9	9	8	9	43	86	ผ่าน
13	9	9	8	8	9	43	86	ผ่าน
14	8	9	9	8	10	44	88	ผ่าน
15	8	9	8	8	10	43	86	ผ่าน
16	8	9	8	8	9	42	84	ผ่าน
17	8	9	9	9	9	44	88	ผ่าน

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 5 ครั้งๆละ 10 คะแนน					รวม 50 คะแนน	คิดเป็น ร้อยละ	คะแนนไม่ ต่ำกว่า ร้อยละ 80
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5			
18	9	9	9	9	9	45	90	ผ่าน
19	8	9	8	8	8	41	82	ผ่าน
20	9	10	9	10	10	48	96	ผ่าน
21	9	9	9	8	8	43	86	ผ่าน
22	8	9	8	9	9	43	86	ผ่าน
23	8	9	8	8	9	42	84	ผ่าน
24	9	10	9	10	10	48	96	ผ่าน
25	9	9	8	9	10	45	90	ผ่าน
26	9	9	9	9	9	45	90	ผ่าน
27	8	9	9	9	9	44	88	ผ่าน
28	9	9	9	8	9	44	88	ผ่าน
29	8	9	8	7	10	42	84	ผ่าน
30	8	9	8	7	10	42	84	ผ่าน
31	8	9	8	7	10	42	84	ผ่าน
32	9	8	8	7	9	41	82	ผ่าน
33	8	8	8	8	9	41	82	ผ่าน
34	8	7	8	8	9	40	80	ผ่าน
35	9	9	8	7	8	41	82	ผ่าน
36	8	9	9	8	10	44	88	ผ่าน
37	8	9	8	8	8	41	82	ผ่าน
38	8	9	9	8	9	43	86	ผ่าน
39	9	9	9	8	9	44	88	ผ่าน

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 5 ครั้งๆละ 10 คะแนน					รวม 50 คะแนน	คิดเป็น ร้อยละ	คะแนนไม่ ต่ำกว่า ร้อยละ 80
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5			
40	8	9	8	8	8	41	82	ผ่าน
41	9	8	8	7	8	40	80	ผ่าน
42	8	9	9	9	9	44	88	ผ่าน
คะแนน เฉลี่ย	8.43	8.90	8.38	8.05	9.05			

จากตารางที่ 4.1 แสดงคะแนน / ร้อยละ ความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังโน้ตสน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน พบว่านักเรียนทุกคนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 100 และมีคะแนนเฉลี่ยแต่ละครั้ง ตั้งแต่ 8.05-9.05

ตารางที่ 4.2 แสดงคะแนน / ร้อยละของผังมโนทัศน์การอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน

ลำดับที่	คะแนนผังมโนทัศน์ จำนวน 5 ครั้ง ครั้งละ 20 คะแนน					รวม 100 คะแนน	คิดเป็นร้อยละ
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5		
1	11	14	14	17	19	75	75.00
2	14	16	16	20	19	85	85.00
3	12	15	17	14	18	76	76.00
4	12	15	18	14	19	78	78.00
5	12	16	15	18	18	79	79.00
6	8	12	14	15	16	65	65.00
7	10	15	17	16	18	76	76.00
8	12	16	15	17	18	78	78.00
9	12	16	20	19	20	87	87.00
10	12	15	16	17	19	79	79.00
11	10	14	15	17	18	74	74.00
12	11	14	15	18	18	76	76.00
13	13	14	16	18	18	79	79.00
14	12	15	15	16	18	76	76.00
15	10	14	15	18	18	75	75.00
16	10	14	15	17	18	74	74.00
17	11	15	15	18	18	77	77.00
18	11	13	16	17	19	76	76.00

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	คะแนนผังมโนทัศน์ จำนวน 5 ครั้ง ครั้งละ 20 คะแนน					รวม 100 คะแนน	คิดเป็น ร้อยละ
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5		
19	8	13	15	14	16	66	66.00
20	13	16	18	18	20	85	85.00
21	12	15	14	17	18	76	76.00
22	13	16	15	18	15	77	77.00
23	13	16	15	15	19	78	78.00
24	15	20	19	20	20	94	94.00
25	13	14	15	17	19	78	78.00
26	12	16	15	18	19	80	80.00
27	13	15	15	18	17	78	78.00
28	11	15	19	18	16	79	79.00
29	11	15	16	14	19	75	75.00
30	11	14	16	17	19	77	77.00
31	8	13	15	18	18	72	72.00
32	8	12	15	14	15	64	64.00
33	9	13	15	18	18	73	73.00
34	10	14	16	18	17	75	75.00
35	7	12	14	15	16	64	64.00
36	13	16	15	19	20	83	83.00
37	12	15	15	18	16	76	76.00
38	11	14	14	17	19	75	75.00
39	9	13	14	15	16	67	67.00

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	คะแนนผังมโนทัศน์ จำนวน 5 ครั้ง ครั้งละ 20 คะแนน					รวม 100 คะแนน	คิดเป็น ร้อยละ
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5		
40	10	14	15	16	19	74	74.00
41	8	13	14	14	15	64	64.00
42	10	14	16	18	17	75	75.00
คะแนน เฉลี่ย	11.02	14.55	15.57	16.90	17.90		

จากตารางที่ 4.2 แสดงคะแนน / ร้อยละผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน พบว่านักเรียนมีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 70-93.75 และมีคะแนนเฉลี่ยของการทำผังมโนทัศน์ตั้งแต่ 11.02-17.90

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 4.3 แสดงคะแนน / ร้อยละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H
ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน

ลำดับที่	ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน (20 คะแนน)		ผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (20 คะแนน)		แปลผล
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	
1	11	55	17	85	สูงขึ้น
2	13	65	14	70	สูงขึ้น
3	12	60	17	85	สูงขึ้น
4	9	45	12	60	สูงขึ้น
5	12	60	18	90	สูงขึ้น
6	9	45	15	75	สูงขึ้น
7	13	65	18	90	สูงขึ้น
8	7	35	14	70	สูงขึ้น
9	12	60	18	90	สูงขึ้น
10	8	40	14	70	สูงขึ้น
11	8	40	14	70	สูงขึ้น
12	12	60	17	85	สูงขึ้น
13	6	30	10	50	สูงขึ้น
14	13	65	17	85	สูงขึ้น
15	12	60	17	85	สูงขึ้น
16	9	45	13	65	สูงขึ้น
17	10	50	13	65	สูงขึ้น
18	8	40	13	65	สูงขึ้น

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลำดับที่	ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน		ผลสัมฤทธิ์หลังเรียน		แปลผล
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	
19	7	35	11	55	สูงขึ้น
20	12	60	18	90	สูงขึ้น
21	8	40	13	65	สูงขึ้น
36	15	75	19	95	สูงขึ้น
37	8	40	16	80	สูงขึ้น
38	9	45	16	80	สูงขึ้น
39	9	45	18	90	สูงขึ้น
40	14	70	17	85	สูงขึ้น
41	8	40	11	55	สูงขึ้น
42	9	45	12	60	สูงขึ้น

จากตารางที่ 4.3 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นรายบุคคล จำนวน 42 คน พบว่า นักเรียน ได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.4 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 42 คน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	นักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	Sig. (2-tailed)
ก่อนเรียน	42	20	10.07	2.46	17.03*	.000
หลังเรียน	42	20	14.74	2.61		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.4 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นรายบุคคล จำนวน 42 คน พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนเท่ากับ 10.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.46 และคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนเท่ากับ 14.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.61 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) มีค่า .000 แสดงว่าคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 4.5 แสดงระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42คน

ข้อที่	รายการ	Mean	S.D.	แปลผล	ลำดับ
ด้านผู้สอน		4.54	0.59	มากที่สุด	1
1.	อธิบายเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้ชัดเจน	4.49	0.55	มาก	4
2.	มีการแจ้งวัตถุประสงค์ เนื้อหารายวิชาก่อนการเรียนรู้อย่างชัดเจน	4.52	0.51	มากที่สุด	2
3.	ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานร่วมกัน	4.52	0.59	มากที่สุด	2
4.	ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน	4.50	0.55	มาก	3
5.	ช่วยเหลือและให้คำปรึกษานักเรียนเมื่อมีคำถาม	4.67	0.72	มากที่สุด	1
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้		4.53	0.56	มากที่สุด	2
6.	ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจได้ด้วยตนเอง	4.64	0.58	มากที่สุด	1
7.	ส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	4.48	0.63	มาก	3
8.	ส่งเสริมการพัฒนาการคิดของนักเรียน	4.52	0.55	มากที่สุด	2
9.	บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนทำงานได้อย่างอิสระ	4.52	0.55	มากที่สุด	2
10.	เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	4.48	0.51	มาก	3
ด้านผู้เรียน		4.52	0.60	มากที่สุด	3
11.	มีพัฒนาการอ่านจับใจความในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น	4.67	0.65	มากที่สุด	1
12.	สามารถนำเทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ไปใช้ในวิชาอื่นได้	4.48	0.55	มาก	3
13.	กล้าที่จะใช้ความสามารถทางการคิด	4.67	0.53	มากที่สุด	1
14.	ได้พัฒนาความสามารถการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.29	0.67	มาก	4
15.	พึงพอใจในผลการเรียนรู้ของตน	4.50	0.51	มาก	2
ค่าเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน		4.53	0.58	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.5 แสดงระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน พบว่า ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.53 , S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านผู้สอน (Mean = 4.54 , S.D. = 0.59) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (Mean = 4.53 , S.D. = 0.56) และด้านผู้เรียน (Mean = 4.52 , S.D. = 0.60)

พิจารณารายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

ด้านผู้สอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดและมากตามลำดับ คือ ช่วยเหลือและให้คำปรึกษานักเรียนเมื่อมีคำถาม (Mean = 4.67 , S.D. = 0.72) ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานร่วมกัน (Mean = 4.52 , S.D. = 0.59) มีการแจ้งวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชาก่อนการเรียนรู้อย่างชัดเจน (Mean = 4.52 , S.D. = 0.51) ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน (Mean = 4.50 , S.D. = 0.55) อธิบายเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้ชัดเจน (Mean = 4.49 , S.D. = 0.55)

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดและมากตามลำดับ คือ ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจได้ด้วยตนเอง (Mean = 4.64 , S.D. = 0.58) ส่งเสริมการพัฒนาการคิดของนักเรียน (Mean = 4.52 , S.D. = 0.55) บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนทำงานได้อย่างอิสระ (Mean = 4.52 , S.D. = 0.55) ส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (Mean = 4.48 , S.D. = 0.63) เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น (Mean = 4.48 , S.D. = 0.51)

ด้านผู้เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดและมากตามลำดับ คือ มีพัฒนาการอ่านจับใจความในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น (Mean = 4.67 , S.D. = 0.65) กล้าที่จะใช้ความสามารถทางการคิด (Mean = 4.67 , S.D. = 0.53) พึงพอใจในผลการเรียนรู้ของตน (Mean = 4.50 , S.D. = 0.51) สามารถนำเทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ไปใช้ในวิชาอื่นได้ (Mean = 4.48 , S.D. = 0.55) ได้พัฒนาความสามารถการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Mean = 4.29 , S.D. = 0.67)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีลำดับขั้นตอนการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษและการเขียนผังมโนทัศน์ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 และมีพัฒนาการเขียนผังมโนทัศน์เพิ่มขึ้น
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ อยู่ในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีจำนวน 13 ห้องเรียน รวมเป็นนักเรียน 536 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 1 ห้องเรียน จำนวน 42 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น

การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์

ตัวแปรตาม

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนผังมโนทัศน์
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
3. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ฝึกในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 5 แผน โดยแบ่งตามชนิดของเรื่อง แต่ละแผนใช้เวลา 2-4 คาบ คาบละ 50 นาที เวลารวมทั้งสิ้น 16 คาบ ประกอบด้วย

แผนการเรียนรู้ที่ 1 ข่าว จำนวน 1 แผน แผนละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที

แผนการเรียนรู้ที่ 2 บทความ จำนวน 1 แผน แผนละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที

แผนการเรียนรู้ที่ 3 สารคดี จำนวน 1 แผน แผนละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที

แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องสั้น จำนวน 1 แผน แผนละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที

แผนการเรียนรู้ที่ 5 โฆษณา จำนวน 1 แผน แผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที

ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 16 คาบเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ จำนวน 5 แผน แผนละ 2-4 คาบเรียน รวม 16 คาบเรียน
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 5 ชุด ชุดละ 10 ข้อ
3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ฉบับ
5. แบบประเมินเขียนผังมโนทัศน์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม โดยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียน (pretest) โดยใช้แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
2. อธิบายและชี้แจงกิจกรรมการเรียนการสอน การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ให้นักเรียนเข้าใจ
3. ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ จำนวน 5 แผน แผนละ 2-4 คาบเรียน รวมเวลา 16 คาบเรียน
4. หลังจากดำเนินการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนต้องทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน โดยใช้ผังมโนทัศน์ ครูประเมินและให้คะแนน
5. เมื่อเสร็จสิ้นการสอนในแต่ละแผน นักเรียนทำการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ
6. ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษหลังเรียน (posttest) ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบคู่ขนาน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
7. นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
8. เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดนำไปประมวลผลและวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนผังมโนทัศน์ โดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) คะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ Paired Samples t-test
3. วิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. สรุปผลและอภิปรายผลโดยใช้ตารางและการพรรณนา

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.1.1 ผลการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน พบว่า การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนทุกคนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 100 และมีพัฒนาการเขียนผังมโนทัศน์เพิ่มขึ้น

5.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนเท่ากับ 10.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.46 และคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนเท่ากับ 14.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.61 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ค่า Sig. (2-tailed) มีค่า .000 แสดงว่าคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.53 , S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านผู้สอน (Mean = 4.54 , S.D. = 0.59) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (Mean = 4.53 , S.D. = 0.56) และด้านผู้เรียน (Mean = 4.52 , S.D. = 0.60)

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ผลการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน พบว่า การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนทุกคนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 100 และมีพัฒนาการเขียนผังมโนทัศน์เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากเทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เป็นลำดับขั้นตอน เริ่มด้วยการตั้งคำถามแต่ละข้อให้นักเรียนมีทักษะการคิด เข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น ทำให้สามารถจับใจความได้สมบูรณ์และสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ดังที่ อมลวรรณ วิระธรรมโม (2549, น.85-86) และสุวิทย์ มูลคำ (2550, น. 21-22) กล่าวถึง เทคนิคการคิดวิเคราะห์อย่างง่ายที่นิยมใช้คือ 5W1H ซึ่งประกอบด้วย What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้น หรือจะเกิดขึ้น Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น Who (ใคร) บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้ง ด้านบวกและด้านลบ How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว หรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ ในลักษณะใด การคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค 5W1H จะสามารถไล่เรียงความชัดเจนในแต่ละเรื่องที่เรากำลัง คิดเป็นอย่างดี ทำให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้น ในบางครั้งการเริ่มคิดวิเคราะห์ของท่านถ้าคิด อะไรไม่ออกก็ขอแนะนำให้เริ่มต้นถ้าตัวท่านเอง โดยใช้คำถามจาก 5W1H ถามตัวท่านเอง ส่วนเรื่องผังมโนทัศน์ นักเรียนมีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 70-93.75 แสดงว่า นักเรียนมีการเรียนรู้ที่ดี กล่าวคือสามารถใช้ผังมโนทัศน์มาสร้าง 5W1H และ โนวาค (Novak ,1984) ได้จัดแยกประเภทมโนทัศน์เป็นหลายระดับ ได้แก่ มโนทัศน์หลัก มโนทัศน์รอง มโนทัศน์ย่อย มโนทัศน์เจาะจง และตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะเป็นลำดับชั้นลดหลั่นกันลงมาคล้ายกับการแตกรากของพืช ยืนต้นที่แยกจากรากแก้วเป็นรากกิ่ง รากแขนง รากจิว และรากขนอ่อน และได้แนะนำขั้นตอนการสร้างผังมโนทัศน์ไว้ 5 ขั้นตอน คือ 1) การเลือกเรื่องที่จะสร้างแผนผังมโนทัศน์ 2) จัดลำดับ 3) จัดกลุ่ม นำมโนทัศน์มาจัดกลุ่มเข้าด้วยกันโดยมีเกณฑ์ 2 ข้อ (1) จัดกลุ่มมโนทัศน์ที่อยู่ในระดับเดียวกัน (2) จัดกลุ่มมโนทัศน์ที่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด 4) จัดระบบ 5) เชื่อมโยงมโนทัศน์ที่มีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวรรณ สุขสวัสดิ์ (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนน้อยกว่าหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนเท่ากับ 10.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.46 และคะแนนเฉลี่ย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนเท่ากับ 14.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.61 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) มีค่า .000 แสดงว่าคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพรรณ สุขสวัสดิ์ (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่านักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่าน เกณฑ์จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 94 และสุภารัตน์ เกียรติจรุงพันธ์ (2559) การศึกษามโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาชีววิทยาเพิ่มเติม เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ ที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผลการวิจัยพบว่า 1) มโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ เรื่องความหลากหลายทาง ชีวภาพของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลสัมฤทธิ์การเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

5.2.3 ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชา ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน พบว่า ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.53 , S.D. = 0.58) เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านผู้สอน (Mean = 4.54 , S.D. = 0.59) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (Mean = 4.53 , S.D. = 0.56) และด้านผู้เรียน (Mean = 4.52 , S.D. = 0.60) ซึ่งในแต่ละด้านนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และมีคะแนนเฉลี่ยสูง คือ ด้านผู้สอน ได้แก่ ช่วยเหลือและให้คำปรึกษานักเรียนเมื่อมีคำถาม ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ช่วยให้ นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจได้ด้วยตนเอง ด้านผู้เรียน ได้แก่ มีพัฒนาการอ่านจับใจความใน เนื้อหาที่เรียนมากขึ้น และกล้าที่จะใช้ความสามารถทางการคิด และทั้งหมดที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจค่อนข้างสูง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ นิลนวล (2553) ได้ทำการวิจัย เรื่อง “การวิจัยและพัฒนาทักษะการเขียนสื่อความ กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคร่วมกันอ่าน เขียน (CIRC) ร่วมกับ ผังมโนทัศน์ โดยบูรณาการหลักเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าระดับความพึงพอใจ ผลคือนักเรียนมีความ

พึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และ วรพรรณ สุขสวัสดิ์ (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมของความพึงพอใจระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.81$ S.D. = 0.79)

5.3 ข้อค้นพบจากการวิจัย

การจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ดีขึ้น มีกระบวนการเป็นลำดับขั้นตอน เริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามในแต่ละข้อ ให้นักเรียนมีทักษะการคิด ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากการที่นักเรียนได้ฝึกอ่านจับใจความในประเภทเรื่องที่หลากหลายจากเรื่องราว เหตุการณ์ ข่าว บทความ เรื่องสั้น สารคดี และโฆษณา ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจเรื่องของการใช้คำศัพท์ วลี ประโยคมากยิ่งขึ้น นักเรียนได้คิดหาคำตอบ สามารถจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H ของเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากย่อหน้าที่อ่านและนำมาเขียนให้เป็นผังมโนทัศน์เพื่อประกอบความเข้าใจในการอ่านจับใจความมากขึ้น ทำให้สามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง มีใจความสมบูรณ์ และนักเรียนเองมีความภูมิใจในสิ่งที่ตนเองได้รับ ซึ่งจะเห็นได้จากคะแนนความพึงพอใจของการใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงความคิดได้เป็นระบบ เรียนรู้เนื้อหาได้อย่างเข้าใจ เกิดการอยากเรียนอยากรู้เพิ่มขึ้น รวมทั้งนักเรียนยังให้ความสำคัญกับการอ่าน อีกทั้งการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ เป็นการเพิ่มความน่าสนใจให้กับการเรียนการสอน ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

- 1) ครูต้องหมั่นฝึกให้นักเรียนอ่านภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์จะช่วยจัดระบบความคิด สามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง มีใจความสมบูรณ์
- 2) ครูต้องค้นหาเรื่องที่หลากหลาย มีความน่าสนใจ ทำให้นักเรียนรู้สึกตื่นเต้น อยากที่จะเรียนรู้ ทั้งนี้เรื่องที่เลือกมาใช้ต้องไม่ยากหรือง่ายจนเกินไปสำหรับเด็กในระดับชั้นนั้นๆ
- 3) ครูต้องเพิ่มการสอนกลยุทธ์การอ่าน (Reading strategies) เข้ามาในการจัดการเรียนการสอน
- 4) ระยะเวลาของคาบเรียนแต่ละคาบขึ้นอยู่กับเนื้อเรื่องและความยากง่ายของวงคำศัพท์ ดังนั้นระยะเวลาการเรียนรู้แต่ละแผนจึงอาจไม่เท่ากันได้ ถ้านักเรียนมีข้อสงสัยอาจมาขอคำปรึกษา

ครูอาจให้คำแนะนำเพิ่มเติมหรือให้นักเรียน ไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์กับการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1) เพื่อเป็นการปูพื้นฐานการอ่านจับใจความ ภาษาอังกฤษให้แก่แก่นักเรียนนำไปใช้สำหรับการเรียนในชั้น ม.2

2) ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ กับวิธีการสอนตามรูปแบบอื่น เพื่อศึกษาว่าผลที่ได้รับมีความแตกต่างกัน อย่างไร

3) ควรเพิ่มการวัดทัศนคติ (attitudes) ในการอ่านภาษาอังกฤษ และเพิ่มการวัดความ คงทน (Retention) ด้านคำศัพท์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กรมวิชาการ. (2546). *คู่มือจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กรมวิชาการ. (2550). *วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ภาษาอังกฤษ)*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษฎลดา ขำหลวงวรสิริ. (2552). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องชนิดของคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้ผังมโนทัศน์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู*. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กัญญาภัท ภัคนิรชากุล. (2553). *การพัฒนาความสามารถในด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้นิทานอีสป คำกลอน ภาพสามมิติ กับเทคนิคคำถาม SWIH ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (รายงานการวิจัย)*. กรุงเทพฯ: บางกะปิ.
- กัลยาณี บุญประสิทธิ์. (2551). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านและการเขียนคำควบกล้ำที่มีตัว ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กำพล ดำรงวงศ์. (2540). *การพัฒนาแบบจำลองคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบอัจฉริยะเพื่อสอนสร้างผังมโนทัศน์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2549). *การคิดเชิงวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย.
- เกสมณี สีโม. (2556). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SWIH โดยใช้ชุดหนังสือส่งเสริมการอ่านวิถีชีวิตชนเผ่าเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- จำเริญ ขศบุญเรือง. (2550). การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทคนิค ไฟว์ ดับเบิ้ลยู วัน เอช (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิตรลดา ไมตรีจิตต์. (2549). การศึกษานิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์บัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จีรลักษณ์ จิรวินุญย์. (2556). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านออกเสียงของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยการสอนการเล่นปณเรียน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: ศิลปบรรณานคร.
- ชาญชัย ยมดิษฐ์. (2548). เทคนิคและวิธีการสอนร่วมสมัย กรุงเทพฯ : หลักพิมพ์.
- ชุมพล ศรีทองกุล. (2544). ครูกับการจัดกระบวนการเรียนรู้. วิชาการ, 4(1), 2-6.
- โชติคำ เเด่นเหล็ก. (2550). ผลการใช้สื่อการสอนผังมโนทัศน์เรื่องพันธะเคมีที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ 3 เคมีพื้นฐาน ว 40103 โรงเรียนราชดำริ. สืบค้นเมื่อ วันที่ 23 พฤษภาคม 2561, จาก www.rd.ac.th/research/index.html.
- ณัฐกาญจน์ วิชัยดิษฐ์. (2552). พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แนวการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคตั้งคำถาม 5WIH สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 5. สุราษฎร์ธานี : วสุนธรากิวัฒน์.
- ณัฐสุภางค์ ยิ่งสง่า. (2550). การเปรียบเทียบการอ่านจับใจความภาษาไทยและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมตามหลักการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและการจัดกิจกรรมตามรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณิชการ์ณ สมสะอื้น และ คณะ. (2552). การพัฒนาชุดกิจกรรมตามแนวทางทฤษฎีผังมโนทัศน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ทิตนา แคมมณี. (2547). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงเยาว์ ทองกำเนิด. (2558). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- นพพล จันทร์เพ็ญ. (2542). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ-แกรมมี
- นภเนตร ชรรณบวร. (2549). *การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย* (พิมพ์ครั้งที่ 5).
กรุงเทพฯ: สามลดา.
- นภาไล ตาสาโรจน์. (2553). *การเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความ
คงทนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างวิธีสอนโดย
ใช้ผังกราฟฟิกกับวิธีสอนตามคู่มือครู* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นภาพรรณ ขาวผ่อง. (2557). *ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
(ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.*
- หนองนิตย์ เนยจ้อหอ. (2547). *การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยที่ใช้ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่ม
(STAD) เรื่องการอ่านจับใจความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- น่านฟ้า จันทะพรหม. (2549). *การใช้กลยุทธ์ผังมโนทัศน์สัมพันธ์สร้างแนวคิดเพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ สำหรับ
นักศึกษาโปรแกรมภาษาอังกฤษ ศศ. บ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.*
- นิพนธ์ วรรณเวช. (2550). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
หลักสูตรครุ 5 ปี ระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มตะวันตก
(รายงานผลการวิจัย) ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.*
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2534). *ยุทธศาสตร์การสอนตามแนวหลักสูตรใหม่*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *สถิติและการวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เบญจรัตน์ ปิ่นเวหา. (2549). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เพลงประกอบการสอน* (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประชาสรรค์ แสนถักดี. *รู้จักกับการเขียนผังมโนทัศน์*. สืบค้นเมื่อ 3 มิถุนายน 2561, จาก
<http://www.prachasan.com/cmap/aboutcmap.html>

- ประทีป วาทิกทินกร.(2542). *ลักษณะและการใช้ภาษา* (พิมพ์ครั้งที่ 9) .กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประทีป สุกพิมล. (2554). *ผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ CIPPA และรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ประนอม นุกุลกิจ. *การใช้ผังโน้ตทัศน์เพื่อพัฒนาทักษะการสรุปบทเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ชั้น ม.2 โรงเรียนราษฎร์นิยม*. สืบค้นเมื่อ 3 มิถุนายน 2561, จาก http://edchem.multiply.com/journal/item/27/27?&show_interstitial=1&u=%2Fjournal%2Fitem.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2551). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- ผะอบ โปชะกฤษณะ.(2547). *ลักษณะสำคัญของภาษาไทย: การเขียน-การอ่าน-การพูด-การฟัง*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- พรนิภา บรรจงมณี. (2548). *การใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและการคิดไตร่ตรองของผู้เรียน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรพิศ เกื้อนมนต์เกียรติ. (2549). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการฝึกด้วยเกมที่ใช้คำถามต่างกัน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- พรรณวดี สุริยะพรหมชัย. (2545). *ผลของการสอนแบบ เอส พี ไอ เอ็น ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและกลวิธีการอ่านภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พวงน้อย บิลมาส. (2548). *ผลการใช้เทคนิคผังกราฟฟิกที่มีต่อมโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์และความสามารถในการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พันทิพย์ เกื้อเพชรแก้ว. (2545). ปัญหาการสอนย่อความในระดับอุดมศึกษา. *วิชาการ*, 5 (6), 53.
- พิชิต ฤทธิจรรยา. (2547). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: เข้าสู่ออฟไลน์.

- เพ็ญพิสุทธิ์ ใจสนิท. (2555). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ภคณัฐ เกษมสุข. (2553). รายงานการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวมก 6 ใบ และเทคนิคการตั้งคำถาม 5 WIH กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. สืบค้น 12 กรกฎาคม 2553, จาก <http://www.vcharkarn.com/veafe189180>
- ภพ เลหา ไพบูลย์. (2534). แนวการสอนวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ภัทรา นิคมานนท์ และ วรณิ รูปขำดี. (2540). ลักษณะและแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยครูจันทรเกษม (*Learning problems and the way to so*) กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูจันทรเกษม.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2540). การประเมินผลการเรียน. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์การพิมพ์.
- มณเฑียร อินแก้ว (2554). การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนและการอ่านข้อความที่ประกอบด้วย ประโยค *Past Simple Tense* สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสา อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน. (งานวิจัย). น่าน: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37.
- มนตรี นิวัฒน์วงศ์. (2549). ผลของการใช้กิจกรรมผังความสัมพันธ์ความหมายเพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและเจตคติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). นุริรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนุริรัมย์.
- มนัส บุญประกอบ. (2542). แผนภูมิโน้ตทัศน์การสร้างเสริม สัจปูลิ. วารสารบัณฑิตศึกษา ,(3), 46 - 55.
- มีเดีย จุฬา. (2549). รักการอ่าน นำชีวิตสู่ความสำเร็จ. วิชาการ, 9(4), 8.
- รัชณี ศรีไพรวรรณ. (2527). แบบฝึกหัดทักษะวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กแรกเรียนในกลุ่มมีแนวความคิด และทำศนะบางประการเกี่ยวกับกุศล โลกัยกับการสอนเด็กเริ่มเรียนที่พูดสองภาษา. นครราชสีมา: สำนักงานเขตการศึกษา 1
- รัชนิกร จันทวิมล. (2552). การพัฒนาชุดกิจกรรมตามแนวทางทฤษฎีผังมโนทัศน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร
- รัตนา สิงห์กุล. (2550). ผลการสอดแทรกกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดขั้นพื้นฐานในการสอนที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก
- ลัดดา เสาร์เป็ง. (2554). *พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ 5WIH ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 2/2*
วิทยาลัยเทคโนโลยีธนาพานิชการเชียงใหม่ (วิจัยการเรียนการสอน). เชียงใหม่: วิทยาลัย
เทคโนโลยีธนาพานิชการเชียงใหม่.
- ลาวัญย์ สังขพันธานนท์ และคณะ (2549). *การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต*. มหาสารคาม : ศูนย์
หนังสือมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลาวัลย์ ชีรพงษ์ธร. (2547). *การพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเทศกาลเกี่ยวพิมาย*
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา).
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรรณิ โสมประยูร. (2542). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช จำกัด.
- วรรณิ อังสิทธิพูนพร. (2544). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะเกษตร*
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วรวรรณ สุขสวัสดิ์. (2561). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้ผัง*
มโนทัศน์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วรางคณา คำอัน. (2560). *การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา*
ปีที่ 4 โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วิวัฒน์ ชัดดียะมาน และ อมลวรรณ วีระธรรมโม. (2549). *การสอนเพื่อพัฒนาการคิด* (พิมพ์ครั้งที่ 2)
สงขลา : เทมการพิมพ์.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). *สัมมนาหลักสูตรและการสอน*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- วิยะดา ระวังสุข. (2545). *การประเมินความคิดรวบยอดวิชาวิทยาศาสตร์โดยใช้แผนผังมโนทัศน์*.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แวมยุรา เหมือนนิล. (2541). *การอ่านจับใจความ*. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์. (2544). *การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา
พานิช.
- ศิริพร ลิ้มตระกูล. (2541). *เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช.

- ศิวพร โกศิยะกุล (2546). *การใช้สารสนเทศพัฒนาทักษะการอ่านสรุปความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 (สระกระเทียม)* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มวิทยาศาสตร์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สมนึก กัททิยธนี. (2546). *การวัดผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กทม.: ประสานการพิมพ์.
- สมบูรณ์ ดันยะ. (2545). *การประเมินทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมหมาย เปียถนอม. (2551). *ความพึงพอใจของนักศึกษาในการได้รับบริการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม* (รายงานการวิจัย). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สมาน ลอยฟ้า. (2542). การจดบันทึกด้วยการใช้แผ่นทึบโน้ตบุ๊ก. *บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ*, 17(2), 3
- สยามรัฐ ลอยพิมาน และ ชัยวัฒน์ วารี. (2557). *ผลของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุนาญ นิธิพุทธากุล. (2540). *การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและความสนใจอันเกิดจากการอ่านหนังสือที่ใช้สำนวนของเด็กชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนีย์ เหมะประสิทธิ์. (2543). *การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาสำหรับนิสิตครูโดยการเรียนรู้แบบคั่นพบ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุปราณี พัดทอง. (2545). *การใช้ภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุมาลี จันทร์ชโล. (2547). *การวัดและประเมินผล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพมหานคร.
- สุริรัตน์ พะจุไทย. (2558). *การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้วิธีการสอนแบบสืบสอบ 7E ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5WIH สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.

- อดุลย์ ภูปลื้ม. (2539). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้แบบฝึกที่จัดคำเป็นกลุ่มและแบบฝึกที่จัดคำละคำ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อมลวรรณ วีระธรรมโม. (2549). การสอนเพื่อพัฒนาการคิด. สงขลา: เทมการพิมพ์.
- อรุณ รักธรรม. (2547). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีองค์กร. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อัญชลี ตนานนท์. (2536). ผังมโนคติสัมพันธ์กับการพัฒนาความคิด. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อัมพร สุขเกษม. (2539). การอ่านหนังสือ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อำไพ ลักานอนุสรณ์. (2545). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถทางการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์กับการสอนตามคู่มือครู (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุบล ภัททิยากุล. (2552). ผลการใช้เทคนิค SWIH เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบ้านเขาตอก จังหวัดสุราษฎร์ธานี (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อุไรวรรณ นิลนวล. (2555). การพัฒนาทักษะการเขียนสื่อความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้เทคนิคร่วมกันอ่านเขียน (CIRC) ร่วมกับ ผังมโนทัศน์ (Concept maps) โดยบูรณาการหลักเศรษฐกิจพอเพียง. กทม: โรงเรียนชุมชนยอดแก้วสงเคราะห์.

ภาษาต่างประเทศ

- Ault, C. R. (1985). Concept mapping as a study strategy in earth science. *Journal of College Science Teaching*, 15(5), 38 – 44.
- Ausubel. (1963). *The psychology of meaningful verbal learning*. England: Grune & Stratton.
- Bloom, B.S. (1956). *Taxonomy of educational objectives, nand book I: The cognitive domin*. New York, NY: Mckey.
- Bodolus, J.E. (1987). The use of concept mapping strategy to facilitate meaningful learning for nith grade student in science. *Dissertation Abstracts International*, 477(3), 3387 – A.

- Boyer P.D. (1997). *Concept mapping*. Retrieved 3 June 2018, from [http : // cs.uwp.edu/staff/boyer/100/concept mapping.faq.html](http://cs.uwp.edu/staff/boyer/100/concept_mapping.faq.html)
- Buzan,Tony. (1991). *Use both sides of your brain*. New York: Penguin Group.
- Carter, Bonnie Glauner. (1985). For the learning disabled; semantic mapping or SQ3R. *Dissertation abstracts International*, 46, 674-A.
- Cliburn. (1987). *The effect of concept mapping instructional strategy on the biology achievement of senior secondary school slow learners*. Uchenna Udeani and Philomena N: University of Lagos Lagos, Nigeria.
- Edgar dale. (1965). *Audio-Visual Methods Teaching* (2d ed). New York: Hot Rinchart and Winston.
- Frost,R. (1998). *Toward a strong phonological theory of visual word recognition* : True issues and false trials. *Psychologicals Bulletin*, 123 71-99.
- George D. Spache and Paul C. Berg. (1955). *The art of efficient reading*. New York: MacMillan.
- Good Carter V. (1973). *Dictionary of Education* (3rd ed). New York, NY : McGraw-Hill.
- Harris, D. (1988). *Teaching English as a Second Language*. New Delhi : Mcgraw-Hill.
- Heinze – Fry; & J.D. Novak. (1990). Concept mapping brings long – terms movement toward meaningful learning. *Science Education*,74(7), 481 – 482.
- Loncaric, Linda. (1986). The effect of a concept mapping strategy program upon the acquisition of social studies concept. *Dissertation Abstracts International*,47(5), 67)
- Lono, Luz Paredes. (1987). *Teaching reading skills:A guide for the new ESZ teaching*. In *A TESOL Professional Anthology : Listening speaking and reading*. ILL: Volumes Publishers.
- Maslow, Abraham. (1970). *Motivation and personality*. New York : Harper and Row Publishers.
- Miller, Wilma H. (1990). *Reading comprehension activities kit*. New York : The Center for Applied Research. In Education.
- Moreia, Marco A. (1979). Concept maps as a tool for teaching. *Journal College Science Teaching*, 11(9), 283 - 286.
- Novak, J.D., & Gowin, D.B. (1984). *The theory underlying concept maps and how to construct Them*. Florida : Florida Institute for Human and Machine Cognition.
- O' Malley, J.M. & A.U. Chamot. (1990). *Learning strategies in second language acquisition*. Cambridge : Cambridge University Press.

- Paulson, C.B. ; & Bruder. M.N. (1976). *Teaching english as a second language: Technique and procedures*. New York: Winthrop Publishers.
- Rovinelli , R.J., & Hambleton , R.K. (1977). On the use of content apacialists in the assessment of criterion – referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60.
- Ruddell, M.R. (2002). *Vocabulary knowledge and comprehension: A comprehension- process view of complex literacy relationships*. New York: International Reading Teacher.
- Sturm, Janet m. (1996). *Effect of hand-drawn and computer-generated concept mapping on expository writing and writing attitudes of middle level student with Learning and reading* (Doctoral dissertation). Lincoln: The University of Nebraska. Photocopied.
- Wainwright, G. R. (1997). *Rapid reading made simple*. Great Britain: W.H. Allen.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การอ่านจับใจความข่าว โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์

เวลา 3 คาบเรียน

สอนวันที่..... เดือน.....พ.ศ.

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต. 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต. 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

ตัวชี้วัด

ต. 1.1 ม 3/4 เลือก / ระบุมหุข้อเรื่อง ใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง และอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

ต. 1.3 ม 3/2 พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ / แก่นสาระหัวข้อเรื่องที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง/ ข่าว / เหตุการณ์ / สถานการณ์ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านสำรวจเพื่อให้เห็นภาพกว้างๆ และดูขอบเขตอย่างคร่าวๆ จากเรื่องได้
2. จับใจความสำคัญและอ่านเพื่อหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้เกี่ยวกับเรื่องได้
3. บันทึกข้อมูลที่ได้จากการอ่านเรื่อง เชื่อมโยงข้อมูลเรื่องทีอ่านและสรุปเป็นผังมโนทัศน์ได้
4. ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้

สาระการเรียนรู้

1. ข่าว “Driver badly hurt by thrown stone in Chumphon”
2. ข่าว” Aussies Argentinian hospitalized after krabi rock climbing accident
3. ข่าว “ A man fired shots at a teenager” และข่าว “A dog saved a farmer’s life

ภาระ/ชิ้นงาน

การทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

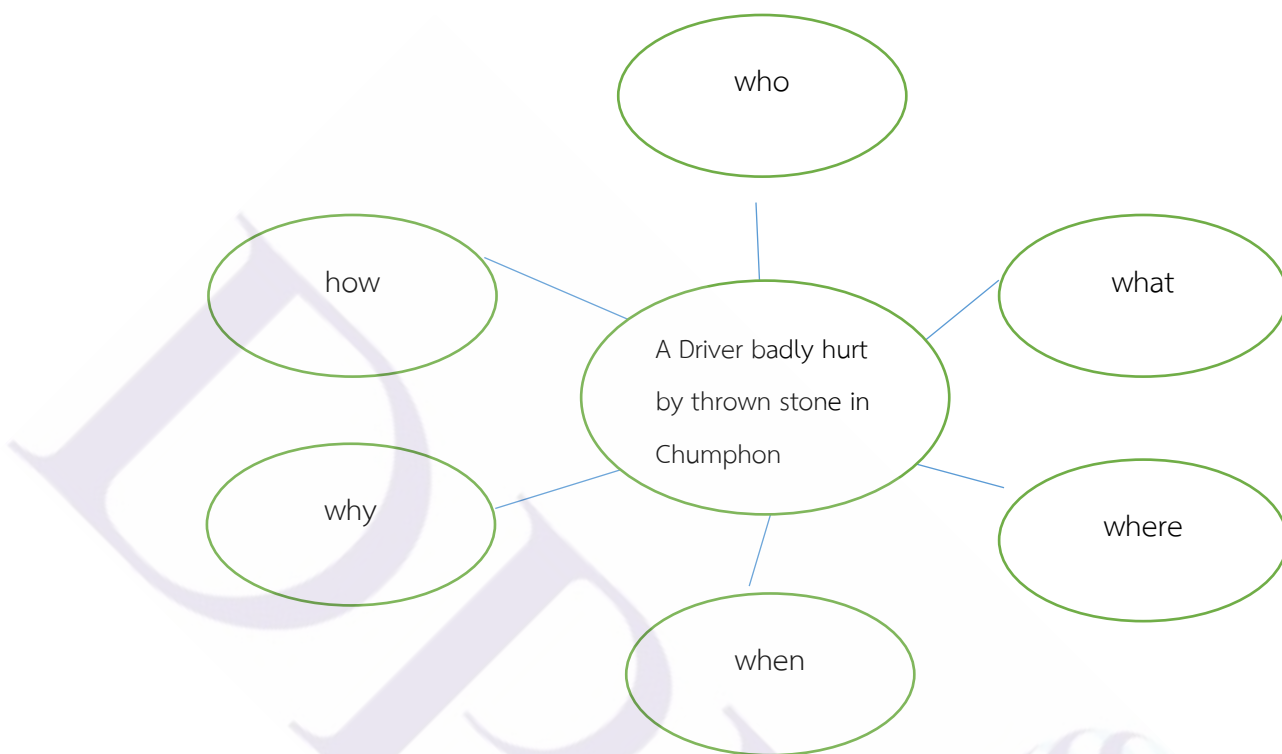
1. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ แผนที่ 1 การอ่านจับใจความข่าว
2. ครูอธิบายส่วนประกอบเทคนิค 5W1H และ รูปแบบการเขียนผังมโนทัศน์

ขั้นสอน

1. แจกข่าว “ Driver badly hurt by thrown stone in Chumphon” ให้นักเรียนแต่ละคน
2. ให้นักเรียนอ่านข่าว “Driver badly hurt by thrown stone in Chumphon”
3. เมื่อนักเรียนอ่านข่าวแล้ว ครูถามเพื่อนำเข้าสู่การเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค 5W1H ซึ่งประกอบด้วย who(ใคร) what(อะไร) where(ที่ไหน) when(เมื่อไร) why(ทำไม) How(อย่างไร)

- Who is it about?
- What happened? / What did it happen?
- When did it take place?
- Where did it take place?
- Why did it happen?
- How did it happen?

4. นักเรียนหาคำตอบจากประเด็นคำถามของเรื่องี่อ่าน เขียนแก่นแกนแตกกิ่งแก้วเป็นหัวข้อตามหลัก 5W1H และแตกกิ่งก้อยเป็นรายละเอียดปลีกย่อยตามหลัก 5W1H โดยใช้ผังมโนทัศน์ตามที่กำหนดให้

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นสอน

1. แจกข่าว “Aussie Argentinian hospitalized after Krabi rock climbing accident”
2. ให้นักเรียนอ่านข่าว “Aussie Argentinian hospitalized after Krabi rock climbing accident”
3. เมื่อนักเรียนอ่านข่าวแล้ว ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่อไปนี้

Who :

What :

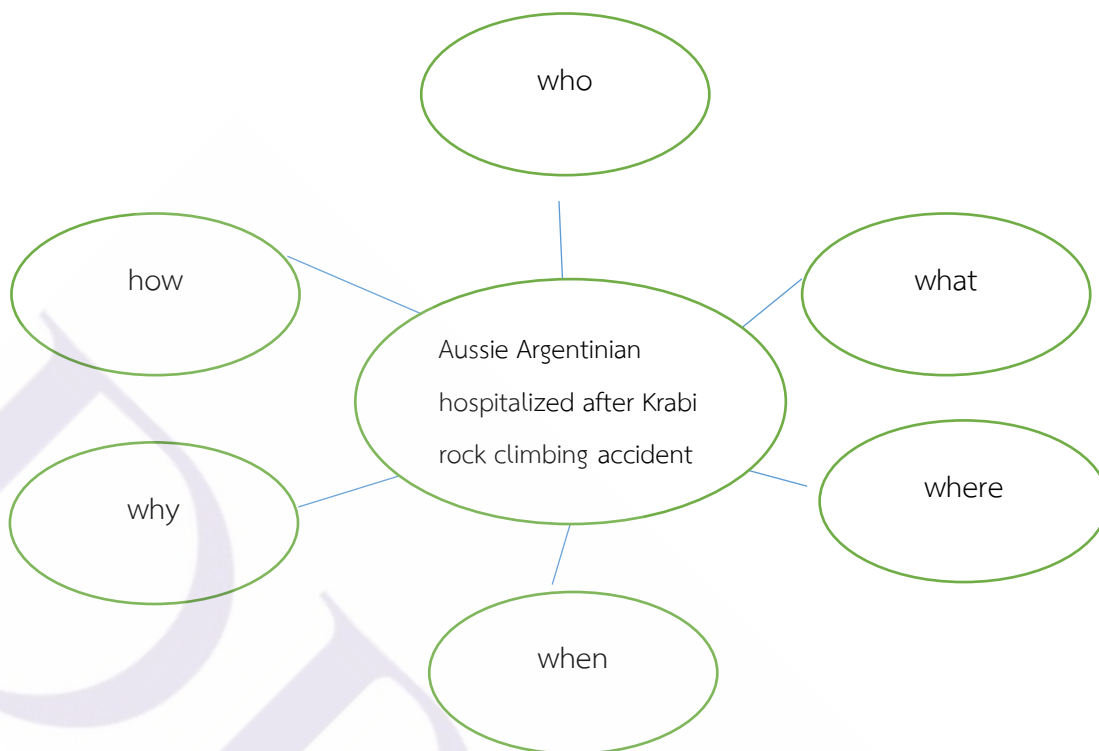
Where:

When :

Why :

How :

ครูอธิบายลักษณะแนวในการตอบคำถามโดยใช้ผังมโนทัศน์ ตามที่กำหนดให้

ชั่วโมงที่ 3

1. แจกข่าว “ A man fired shots at a teenager”และ “A dog saved a farmer’s life”ให้นักเรียนแต่ละคน
2. ให้นักเรียนอ่านข่าว “ A man fired shots at a teenager”และ “A dog saved a farmer’s life”
3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน การอ่านจับใจความข่าว“ A man fired shots at a teenager”และ “A dog saved a farmer’s life” จำนวน 10 ข้อ
4. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้

1. ข่าว“ Driver badly hurt by thrown stone in Chumphon”
2. ข่าว“Aussie Argentinian hospitalized after Krabi rock climbing accident”
3. ข่าว“ A man fired shots at a teenager”และข่าว “A dog saved a farmer’s life”
4. แบบทดสอบหลังเรียน

การวัดและประเมินผล

1. เครื่องมือวัดและประเมินผล
แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ
2. วิธีการวัดและประเมินผล
จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/ แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวมณีรัตน์ ศรีสุวรรณ)

ครูผู้สอน

...../...../.....

Worksheet 1

Directions : Read the passage and write the Concept Map to summarize the passage you read.

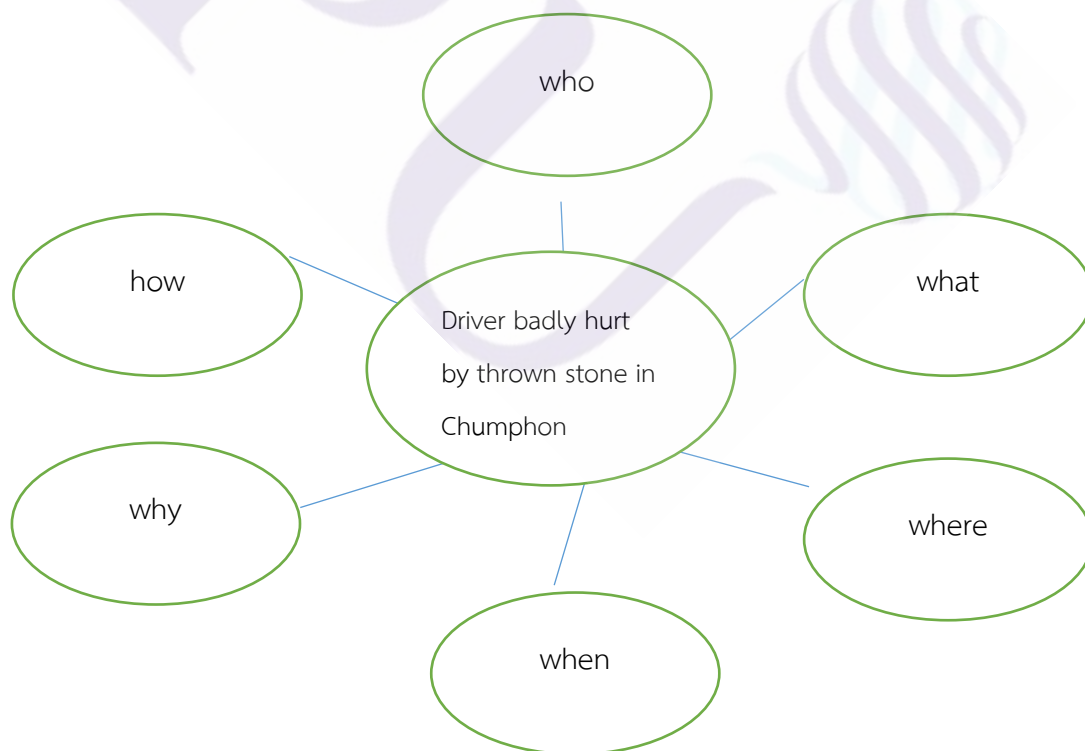
ข่าวที่ 1 Driver badly hurt by thrown stone in Chumphon

CHUMPHON – A truck driver sustained a severe eye injury when hooligans threw stones at two lorries travelling the same stretch of highway in separate attacks in Lang Suan district during the early hours of Thursday.

Police said a total of 10 vehicles have now been attacked on consecutive nights in the same area.

The first attack on Thursday occurred about 2am on Bangkok-bound Asian Highway 41, Thai media reported.

Source: The Bangkok post

Worksheet 2

Directions : Read the passage and write the Concept Map to explain about the passage you read.

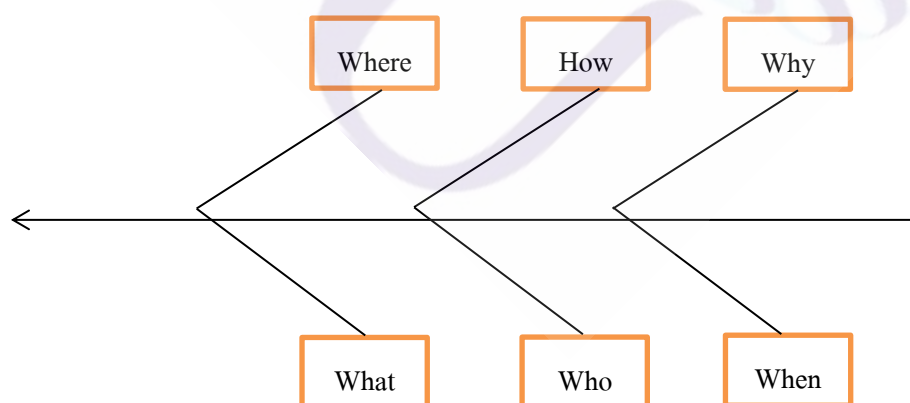
ข่าวที่ 2 Aussie, Argentinian hospitalized after Krabi rock climbing accident

PHUKET : Two tourists were rescued but suffered serious injuries after falling off a cliff while rock climbing in Krabi yesterday.

The accident occurred while climbing a cliff between Ao Ton Sai and Ao Pai Plong. Rescue teams, including tourist police, marine police and Nopparat National Park officers, went in search of them after the mishap was reported.

Australian national Thomas Rakuschan, 27, and Argentinian national Maria Florencia Clavetti, 28, were reportedly amateur climbers and went climbing without a guide or expert accompanying them.

Source: Phuket Gazette

Quiz 1

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
2. ข้อสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ใช้เวลาในการทดสอบ 30 นาที
3. ให้นักเรียนอ่านข้อคำถามและคำตอบให้ละเอียดแล้วทำเครื่องหมายกากบาท X ทับหน้าข้อคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
4. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบให้ครบทุกข้อ

Directions: Read the following News and choose the best answer. (1-5)

A dog saved a farmer's life

Boza - A dog saved a farmer's life by alerting his family that he was lying unconscious in a field, ambulance workers said recently. The dog began banging on the door of the family home in Morwell, eastern Victoria, during weekend storms in the area, Rural Ambulance Victoria paramedic Eddie Wright told a Boza radio station.

Leonard Richard, 52, had been checking his property for storm damage when he was hit on the head by a falling branch on Sunday morning, about 200 meters from the house. He was knocked unconscious and could have died had he not been found so quickly, Mr. Wright said. "The dog alerted them to where he was and went and set down next to him and that's how they found him," he said, "the farmer's wife followed the dog because it was acting out of character." The dog was adopted by the family about 10 years ago.

1. What is the main idea of this News?
 - a. Leonard Richard checking his property.
 - b. A dog began banging on the door.
 - c. A dog saved a farmer's life by alerting his family.
 - d. A dog was adopted by the family about 10 years.
2. Where did the dog find the farmer?
 - a. in a field
 - b. in a street
 - c. in his house
 - d. in the morning
3. Why did the farmer's wife follow a dog?
 - a. because a dog is sick
 - b. because a dog runs away
 - c. because a dog was adopted by his family
 - d. because the dog bang on the door and acting out of character
4. Who helped farmer's life?
 - a. A dog
 - b. Mr. Wright
 - c. A farmer's wife
 - d. Leonard Richard
5. How old was dog?
 - a. 200 meters
 - b. 10 years old
 - c. 52 years old
 - d. Sunday morning

Directions: Read the following News and choose the correct answer. (6 - 10)

A man fired shots at a teenager

Chicago, United States - A Chicago man pulled out a gun and fired shots at a teenager who lit up a cigarette in his "no smoking place" slobovan Djordjevic, 26, picked up five men at the National Restaurant show at Mc Cormick place. One of them, Les Reiff, began smoking. Djordjevic told Reiff he could not smoke and asked him to put out the cigarette. Instead, Reiff hit him, and his fellow teenagers refused to pay the fare. The man then got a revolver from the trunk of the taxi and started firing as the teenagers fled. No one was injured, but Dj ordjevic was later jailed over the incident.

6. What is the main idea of this News?
- A teenager refused to pay the fare.
 - A teenager lit up a cigarette in a taxi.
 - A Chicago taxi driver pulled out a gun and fired shots at a teenager.
 - Five men at the National Restaurant show at Mc Cormick place.
7. Where did the taxi driver pick up the teenagers?
- Les Reiff
 - Slobovan Djordjevic
 - The International Restaurant
 - The International Restaurant show at Mc Cormick Place
8. Why did the taxi driver shot the teenager?
- Because the teenagers smoked.
 - Because the teenagers are drunk.
 - Because the teenagers are impolite,
 - Because the teenagers talk loudly.

9. How many passengers were there in the taxi?

- a. four teenagers
- b. five teenagers
- c. six teenagers
- d. seven teenagers

10. Who was the man?

- a. Les Reiff
- b. Cigarette
- c. Cormick Place
- d. Slobovan Djordjevic

ใบความรู้ที่ 1

การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน

ใจความสำคัญ คือ สิ่งที่เป็นสาระสำคัญที่สุดของเรื่อง ใจความสำคัญส่วนมากจะมีลักษณะเป็นประโยค ซึ่งอาจปรากฏอยู่ในส่วนหนึ่งส่วนใดของย่อหน้า จุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุด คือ ประโยคที่อยู่ตอนต้นย่อหน้า เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญไว้ก่อนแล้วจึงขยายรายละเอียดให้ชัดเจน รองลงมาคือ ประโยคตอนท้ายย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดหรือประเด็นย่อยก่อน แล้วจึงสรุปประโยคที่เป็นประเด็นภายหลัง

ขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ

1. อ่านผ่านๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องนั้นกล่าวถึงเรื่องอะไรบ้าง จุดใดที่เห็นว่าเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
2. อ่านโดยละเอียดอีกครั้ง ทำความเข้าใจให้ชัดเจน และเห็นความสัมพันธ์ความคิดต่างๆ ในเรื่องโดยอาจมีการขีดเส้นใต้ข้อความที่เห็นว่าสำคัญไว้ด้วยก็ได้
3. อ่านซ้ำเฉพาะตอนที่ไมเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจในบางแห่งให้แน่นอน
4. ทดสอบความเข้าใจด้วยการตอบคำถามสั้นๆ เกี่ยวกับประเด็นของเรื่องและใจความสำคัญ เช่น ถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เป็นต้น
5. เรียบเรียงใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเองที่เห็นว่าจะทำความเข้าใจเรื่องได้ชัดเจน ถูกต้องที่สุด

ความสำคัญของการอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจในเรื่อง และได้รับความรู้จากเนื้อเรื่องที่อ่าน จึงก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิงในการที่จะ ทำให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาได้เป็นอย่างดี เพื่อใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการ แสวงหาความรู้ไปใช้ในวิชาอื่นๆ และในชีวิตประจำวันได้

ใบความรู้ที่ 2

เทคนิค 5W1H กับผังมโนทัศน์

ผังมโนทัศน์ แบบ 5W1H หมายถึง การจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่างๆของ สิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นวัตถุประสงค์ของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลขององค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้โดยตั้งคำถามและตอบคำถามว่าใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) เพราะเหตุใด (Why) และอย่างไร (How)

Who (ใคร) บุคคลสำคัญที่เป็นตัวประกอบหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่จะได้รับผลกระทบเช่น ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ ใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้สถานการณ์นี้เกิดขึ้น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์

What (ทำอะไร) เกิดอะไรขึ้น มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นี้คืออะไร

Where (ที่ไหน) เรื่องนี้เกิดที่ไหน เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใด

When (เมื่อไร) เวลาที่เกิดเหตุการณ์นั้น เช่น เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร เวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น เช่น เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้นทำไมจึงเกิดเรื่องนี้

How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว หรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด เช่น เขาทำสิ่งนี้อย่างไรลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นอย่างไรบ้างเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไร

ใบความรู้ News Reading

ก่อนเริ่มฝึกอ่านข่าวภาษาอังกฤษ ควรรู้เทคนิคในการอ่านดังนี้

1. ควรมีพื้นฐานศัพท์มาพอสมควร เนื่องจากในข่าวมีการใช้คำศัพท์ที่หลากหลายมาก
2. ต้องรู้จักรูปแบบของข่าว หรือ News Form จะทำให้สามารถอ่านข่าวได้อย่างเข้าใจ
3. เริ่มอ่านจากข่าวสั้นๆ ง่าย ๆ โดยเฉพาะข่าวในท้องถิ่น หรือข่าวภายในประเทศเพื่อสร้างกำลังใจ ในการอ่านให้ตนเองและเป็นพื้นฐานการอ่านข่าวระดับสูงขึ้นไป
4. การอ่านหนังสือพิมพ์ที่ดี ต้องรู้จักใช้บริบทในการแปลศัพท์ พยายามอย่าใช้พจนานุกรม (Dictionary) ช่วยแปล
5. ใช้หนังสือพิมพ์ภาษาไทยประกอบ
6. พยายามหา Main subject และ Main verb เพื่อจะได้เข้าใจจุดมุ่งหมาย หรือใจความ (Main idea) ของข่าว
7. ที่สำคัญต้องฝึกอ่านทุกวัน เพียงวันละ 10 - 15 นาที แล้วจะรู้สึกได้ว่า คลังคำศัพท์ได้เพิ่มขึ้น และสามารถอ่านภาษาอังกฤษได้เร็วขึ้น อย่างน่าประหลาดใจ

ข่าว (News)

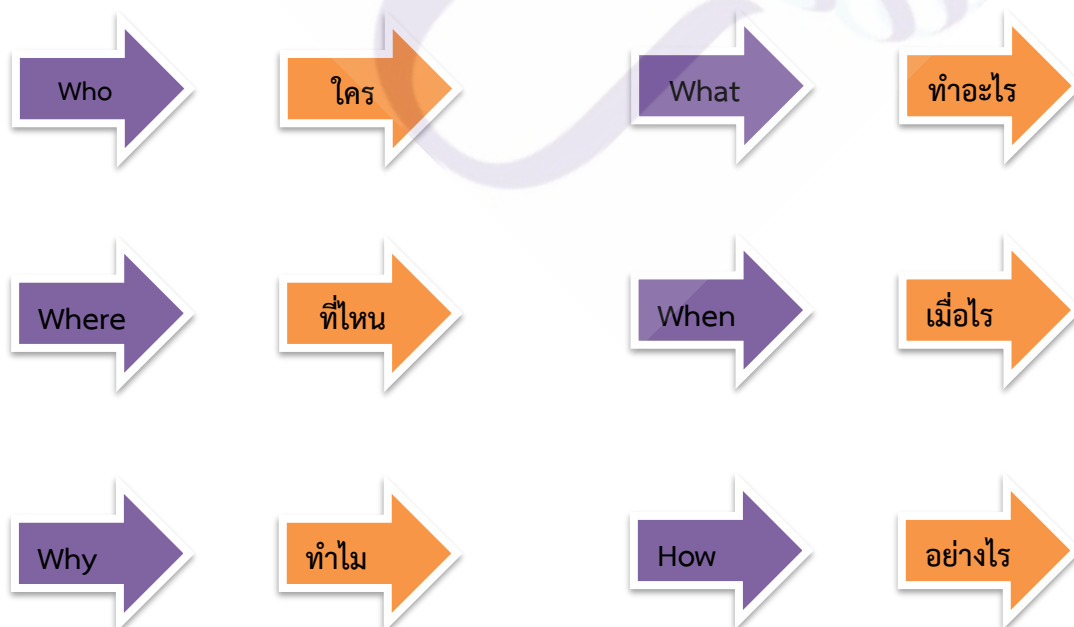
หมายถึง เหตุการณ์ที่คนในสังคมกำลังให้ความสนใจและตีพิมพ์เผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร เหตุการณ์ที่นำมาเขียนเป็นข่าวจะต้องเป็น เรื่องทันเหตุการณ์หรือส่งผลกระทบต่อบุคคลในสังคม

องค์ประกอบของข่าวมี 3 ส่วน คือ

1. **Headline** (หัวข้อข่าว/พาดหัวข่าว) ให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านถึงแนวคิดข่าว เกี่ยวกับเรื่องอะไร โดยชี้ให้เห็นความสำคัญของเรื่อง
2. **Lead** (พาดหัวรอง) ย่อหน้าแรกของข่าวจะบอกความสำคัญของ ข้อเท็จจริงในข่าวหรือใจความสำคัญ ขยายความหัวข้อเด่นและให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีก เล็กน้อยเพื่อนำผู้อ่านเข้าสู่เนื้อหาข่าว
3. **Body** (เนื้อหาข่าว) บอกรายละเอียดของข่าวอย่างละเอียดว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

วิธีการอ่านข่าวให้เข้าใจ

เราสามารถสรุปข่าวทั้งเรื่อง ได้จากการอ่านข่าวนำ เพราะข่าวนำจะให้ข้อมูล แก่เรา ดังนี้

The Structure of News

Example 1

A big fire at Sampeang	Headline
A big fire broke out at Sampeang last night. It burnt I down 20 shop housed and caused more than 20 million baht of damage.	Lead
The fire started at 7.15 p.m. on the second floor of Kor. Charoenpanich which was a store in Sol Wanich 1 on Rachawong Road. It spread quickly to nearly shop houses. Twenty-five fire engines rushed to the scene. They put out the fire an hour later.	Body

Vocabulary	
1. A big fire (n.)	ไฟขนาดใหญ่
2. burnt (v.)	เผาไหม้
3. fire engine (n.)	รถดับเพลิง
4. rush (v.)	เร่งรีบ
5. store (n.)	ร้านค้า
6. scene (n.)	สถานที่เกิดเหตุ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การอ่านจับใจความสารคดี โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ เวลา 4 คาบเรียน

สอนวันที่..... เดือน.....พ.ศ.

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต. 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต. 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

ตัวชี้วัด

ต. 1.1 ม 3/4 เลือก / ระบุมโนทัศน์เรื่อง ใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง และอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

ต. 1.3 ม 3/2 พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ / แก่นสาระหัวข้อเรื่องที่ ได้จากการวิเคราะห์ เรื่อง / ข่าว / เหตุการณ์ / สถานการณ์ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จับใจความสำคัญและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. สร้างแผนผังมโนทัศน์เพื่อโยงความสัมพันธ์ของเรื่องได้
3. ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้

สาระการเรียนรู้

1. Mountain mummies
2. Who Took That Tooth?

ภาระ/ชิ้นงาน

การทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล

กิจกรรมการเรียนการสอน

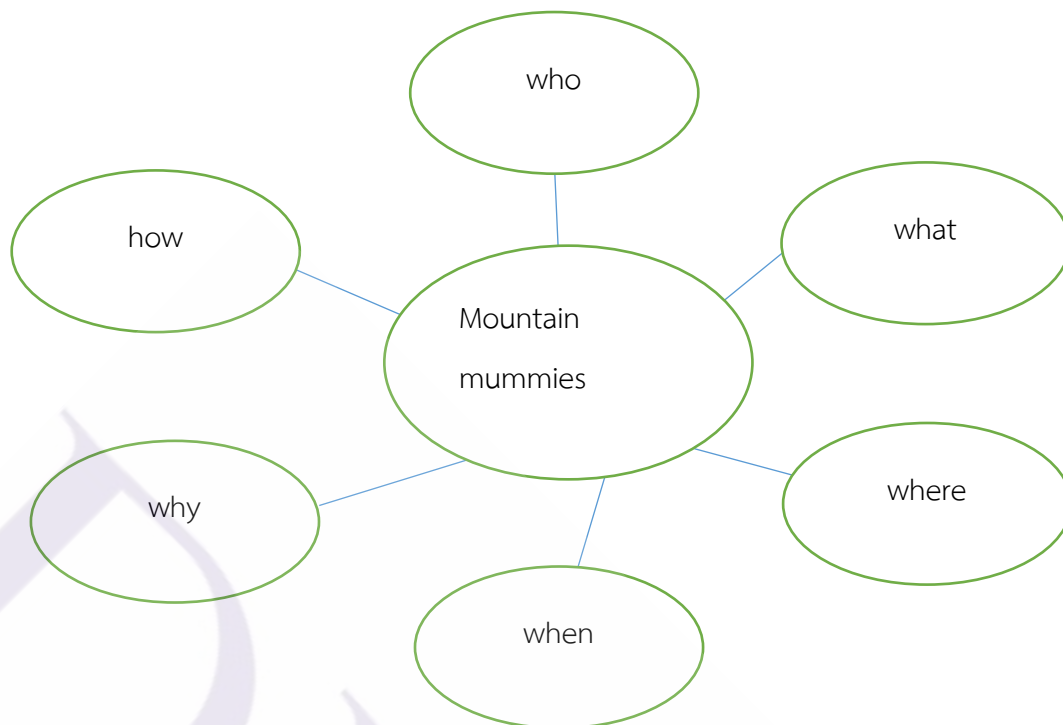
ชั่วโมงที่ 1-2

ชั้นนำ

1. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสารคดี โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ แผนที่ 3 การอ่านจับใจความสารคดี
2. ครูอธิบายส่วนประกอบเทคนิค 5W1H และ รูปแบบการเขียนผังมโนทัศน์

ชั้นสอน

1. แจกบทอ่าน “Mountain mummies” ให้นักเรียนแต่ละคน
2. ให้นักเรียนอ่านบทอ่าน “Mountain mummies”
3. เมื่อนักเรียนอ่านบทอ่านแล้ว ครูถามเพื่อนำเข้าสู่การเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค 5W1H ซึ่งประกอบด้วย Who (ใคร) what (อะไร) where (ที่ไหน) when (เมื่อไร) why (ทำไม) How (อย่างไร)
 - Who is it about?
 - What happened? / What did it happen?
 - When did it take place?
 - Where did it take place?
 - Why did it happen?
 - How did it happen?
4. นักเรียนหาคำตอบจากประเด็นคำถามของเรื่องี่อ่าน โดยเขียนแก่นแกนแตกกิ่งแก้วเป็นหัวข้อ ตามหลัก 5W1H และแตกกิ่งก้อยเป็นรายละเอียดปลีกย่อยตามหลัก 5W1H โดยใช้ผังมโนทัศน์ ตามที่กำหนดให้

5. ครูให้นักเรียนจับคู่กันศึกษา Finding main idea in paragraphs and rules for finding the topic sentence จากใบความรู้

6. ครูอธิบายสรุปว่า ในย่อหน้าหนึ่งมีประโยคที่เป็น topic sentence ที่เป็น main idea ของย่อหน้า และ detail sentences ที่ให้ข้อมูล อธิบายเพิ่มเติม หรือให้ตัวอย่าง จากนั้นนักเรียนช่วยกันหา topic sentence และ main idea

Topic Sentences

.....

Main idea

.....

ชั่วโมงที่ 3-4

ขั้นสอน

1. แจกบทอ่าน “Who Took That Tooth?”
2. ให้นักเรียนอ่านบทอ่าน “Who Took That Tooth?”
3. เมื่อนักเรียนอ่านบทอ่านแล้ว ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่อไปนี้

Who:

What:

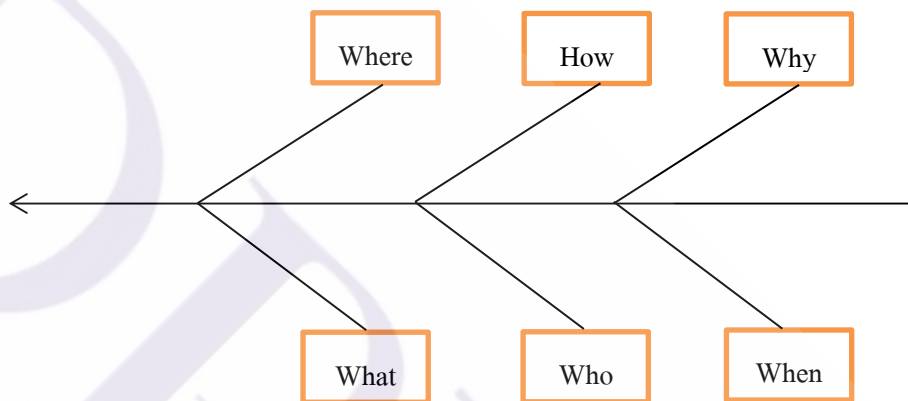
Where:

When:

Why:

How:

4. ครูอธิบายลักษณะแนวในการตอบคำถาม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ตามที่กำหนดให้

5. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ
 6. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้

1. Mountain mummies
2. Who Took That Tooth?
3. แบบทดสอบหลังเรียน

การวัดและประเมินผล

1. เครื่องมือวัดและประเมินผล
แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ
2. วิธีการวัดและประเมินผล
จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้**ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน**

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/ แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวมณีรัตน์ ศรีสุวรรณ)

ครูผู้สอน

...../...../.....

Worksheet

Directions : Read the passage then write the Concept Map and answer the question.

Mountain mummies

1. In early 1999, archaeologist Johan Reinhard climbed over 6,700 metres to the top of one of South America's highest volcanoes, Lullillaco (pronounced yu-yi-ya-ko). The summit was covered in freezing ice and snow, and the wind often reached speeds of up to 113 kilometres an hour. Reinhard was there to find something very special. He dug down through the earth and rock beneath some ancient ruins and found a small chamber. Inside the chamber, he found what he was looking for: the frozen mummies of three Inca children.
2. The Incas were a great South American civilization. Until the sixteenth century, they ruled nearly 1 million square kilometres of western South American. Then they disappeared. Not much is known about them because they didn't keep written records. But Reinhard has spent his life studying them. Before he found the three children on Lullillaco, he found fifteen other Inca mummies on other mountains. He believes the frozen mummies were human sacrifices to the Inca gods.
3. The children on Lullillaco were very young when they died. Scientists think that the boy and two girls were between six and fifteen years old. They had been frozen on the summit of Lullillaco for over 500 years. Reinhard couldn't believe how well the mummies had been preserved. They looked like they had been buried only a short time before. The mummies were carefully removed and carried down the mountain. Since then Reinhard has had the chance to study them and has even found a living relative of one of the girls.

General understanding

Write T for true or F for false for each of the following statements.

1. Johan Reinhard climbed Lulllaillaco to look for Inca mummies.
2. Archaeologists know a lot about the Incas.
3. Johan Reinhard has discovered many Inca mummies.
4. The mummies on Lulllaillaco were buried only recently.

In detail

Write short answers to the following questions.

1. When did Johan Reinhard discover the mummies on Lulllaillaco?

2. How strong was the wind on the summit of Lulllaillaco?

3. Where did Johan Reinhard discover the mummies? _____
4. How long had the mummies been frozen? _____
5. Why was Johan Reinhard amazed by the mummies? _____

Direction : Draw the Concept Map to summarize the passage you read.

Quiz 2

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
2. ข้อสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ใช้เวลาในการทดสอบ 50 นาที
3. ให้นักเรียนอ่านข้อคำถามและคำตอบให้ละเอียดแล้วทำเครื่องหมายกากบาท X ทับหน้าข้อคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
4. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบให้ครบทุกข้อ

Who Took That Tooth?

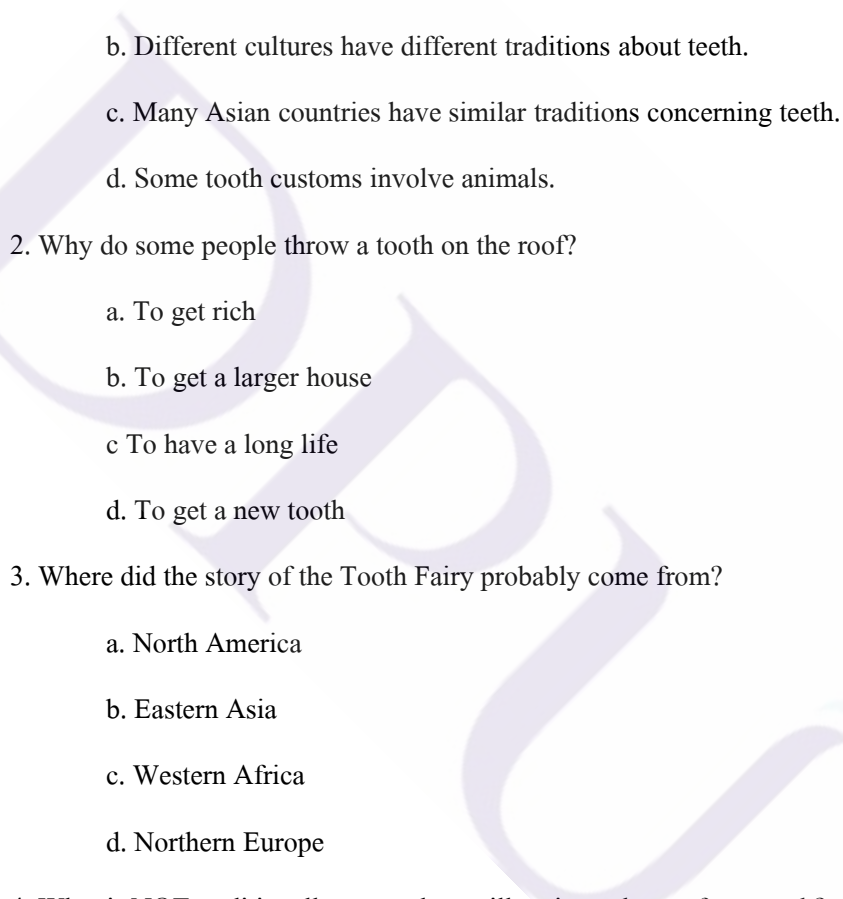
Different cultures follow their own special customs when a child's baby teeth fall out. In Korea, for example, they have the custom of throwing lost teeth on the Roof of a house. According to tradition, a magpie will come and take the tooth and will return with a new tooth for the child. In other Asian countries Later, the magpie will return with a new tooth for such as Japan and Vietnam, children follow a similar tradition of throw onto the roofs of houses.

Birds aren't the only animals thought to take lost teeth. In Mexico and Spain tradition says a mouse takes a lost tooth and leaves some money. However, in Mongolia instead of mice, dogs are responsible for taking teeth away. Dogs are highly respected in Mongolian culture and are considered guardian angels of the people. Tradition says that the new tooth will grow in good and strong if the baby tooth is fed to a guardian angel. Accordingly, parents in Mongolia will put their child's lost tooth in the fat of a piece of meat and feed it to a dog.

The idea of giving lost teeth to an angel or fairy is also a tradition in the West. Many 15 children in Western countries count on the Tooth Fairy to leave money or presents in exchange for a tooth. The exact origins of the Tooth Fairy are a mystery, although the story probably began in England or Ireland centuries ago. According to tradition, a child puts a lost tooth under his or her pillow before going to bed. In the wee hours, while the child is sleeping, the Tooth Fairy takes the tooth and leaves something else under the pillow. In France, the Tooth Fairy leaves a small gift or

candy. In the United States, however, the Tooth Fairy usually leaves money. These days, the rate is \$1 to \$5 per tooth. That can add up to a lot of money from the Tooth Fairy!

Choose the best answer.

1. What is the main idea of this reading?
 - a. The Tooth Fairy leaves money for teeth.
 - b. Different cultures have different traditions about teeth.
 - c. Many Asian countries have similar traditions concerning teeth.
 - d. Some tooth customs involve animals.
 2. Why do some people throw a tooth on the roof?
 - a. To get rich
 - b. To get a larger house
 - c. To have a long life
 - d. To get a new tooth
 3. Where did the story of the Tooth Fairy probably come from?
 - a. North America
 - b. Eastern Asia
 - c. Western Africa
 - d. Northern Europe
 4. What is NOT traditionally put under a pillow in exchange for a tooth?
 - a. A new tooth
 - b. Money
 - c. A gift
 - d. Candy
-

5. Which meaning can define "lost" as used in line 7?

- a. Misplaced
- b. Not won
- c. Wasted
- d. Fallen out

Choose the best word or phrase to fill in the blank.

6. Do you think we can _____ the package arriving tomorrow?

- a. add up
- b. count on
- c. fill out
- d. end up

7. I think it is a good _____ to take your shoes off in the house

- a. custom
- b. fairy
- c. mystery
- d. pillow

8. People have been following that _____ tradition for centuries.

- a. ancient
- b. new
- c. lost
- d. strong

9. Please put the sauce on the side _____ on top of the chicken.

- a. according to
- b. although
- c. instead of
- d. usually

10. The new computer program works much better. The company _____ the program a lot

- a. considered
- b. included
- c. improved
- d. respected

Passages

บทความ ที่สามารถพบได้ในข้อสอบอาจมีทั้งที่นำมาจากวารสารทางการแพทย์ วรรณกรรม ข่าว ฯลฯ โดยคำถามที่มักนำมาถามสามารถแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

คำถาม	ความหมาย
1. Main idea เป็นคำถามเพื่อให้ระบุแนวคิดหลักของบทความ ชื่อของบทความ หรือแนวคิดหลักของย่อหน้าที่ระบุไว้ ตัวอย่างคำถามในประเภทนี้ เช่น	
What is this passage is mainly about?	บทความนี้เกี่ยวกับอะไรเป็นหลัก
What is the author's main purpose in this passage?	วัตถุประสงค์หลักของผู้เขียนในบทความนี้คืออะไร
Which of the following would be the title for this passage?	ข้อใดต่อไปนี้น่าจะเป็นชื่อเรื่องที่ดีที่สุดสำหรับ บทความนี้
หลักการ ➡ Topic / Subject : บทความพูดถึงสิ่งใดเป็นหลัก ➡ Main idea : บทความพูดถึงสิ่งนั้นว่าอย่างไร (ต้องครอบคลุม แต่ไม่กว้างหรือแคบเกินไป)	
2. Vocabulary เป็นคำถามที่ต้องการให้ระบุนิยามของคำศัพท์ที่โจทย์กำหนดไว้ในคำถาม หรือให้ระบุ Synonym ของคำศัพท์นั้น ตัวอย่างคำถามในประเภทนี้ เช่น	
The word “oppose” in paragraph 2 is closest in meaning to	คำว่า “oppose” ในย่อหน้าที่ 2 มีความหมายใกล้เคียงที่สุดกับคำว่า
The word “arouse” (line 15) could best be replaced by	คำว่า “arouse” (บรรทัดที่ 15) สามารถแทนที่ดีที่สุดด้วยคำว่า
หลักการ ➡ วิเคราะห์คำศัพท์จากโครงสร้างคำ ➡ ใช้บริบทในการหาความหมายของคำศัพท์นั้น หรืออย่างน้อยหาให้ได้ว่าคำศัพท์นั้นมีความหมายในเชิงบวกหรือเชิงลบ จากนั้นจึงพิจารณาตัวเลือก ➡ นำตัวเลือกไปแทนที่คำศัพท์ที่โจทย์ถาม	

คำถาม	ความหมาย
3. Specific Fact or Detail เป็นคำถามที่ต้องการให้ระบุข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดที่กล่าวไว้ในบทความ ตัวอย่างคำถามในประเภทนี้ เช่น	
When will a supermoon take place again	คำว่า “oppose” ในย่อหน้าที่ 2 มีความหมายใกล้เคียงที่สุดกับคำว่า
The word “arouse” (line 15) could best be replaced by	คำว่า “arouse” (บรรทัดที่ 15) สามารถแทนที่ได้ดีที่สุดด้วยคำว่า
Which of the following can best replace the word “participate” (line 8)?	ข้อใดต่อไปนี้สามารถแทนที่คำว่า “participate” (บรรทัดที่ 8) ได้ดีที่สุด
Specific Fact or Detail เป็นคำถามที่ต้องการให้ระบุข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดที่กล่าวไว้ในบทความ ตัวอย่างคำถามในประเภทนี้ เช่น	
When will a supermoon take place again?	ซูเปอร์มูนจะเกิดขึ้นอีกเมื่อใด?
What causes a supermoon?	อะไรเป็นสาเหตุทำให้เกิดซูเปอร์มูน?
Where can we see the supermoon?	เราสามารถเห็นซูเปอร์มูนได้ที่ไหน?
หลักการ	
<ul style="list-style-type: none"> ➡ หาคำหลัก (Key word) ในคำถาม เช่น ชื่อคน สถานที่ ปี เพื่อนำไปหาในบทความ ➡ พิจารณาโครงสร้างของบทความว่าสิ่งที่เราต้องการหานั้นจะอยู่ในบริเวณใด 	
4. Exceptions เป็นคำถามที่ต้องการให้ระบุว่าสิ่งใดไม่ได้กล่าวไว้ในบทความ ตัวอย่างคำถามในประเภทนี้ เช่น	
Which characteristic does NOT belong to a supermoon?	ซูเปอร์มูนจะเกิดขึ้นอีกเมื่อใด?
Which of the following was NOT identified as a cause of supermoon?	ลักษณะเฉพาะใดไม่ได้เป็นลักษณะของซูเปอร์มูน?
Where can we see the supermoon?	ข้อใดต่อไปนี้ไม่ได้ระบุไว้ว่าเป็นสาเหตุหนึ่งของซูเปอร์มูน?

คำถาม	ความหมาย
5. Inferences เป็นคำถามที่ต้องการข้อสรุปหรือการอนุมานจากบทความ ตัวอย่างคำถามในประเภทนี้ เช่น	
The author suggests that summers may cause	ผู้เขียนกล่าวโดยนัยว่าฤดูร้อนอาจเป็นสาเหตุทำให้....
What can be implied from this passage?	อะไรสามารถอนุมานได้จากบทความนี้?
หลักการ <ul style="list-style-type: none"> ➡ พิจารณาตัวเลือกแต่ละข้อต้องสามารถสรุปได้จากบทความ ➡ ต้องไม่ได้กล่าวถึงไว้โดยตรงในบทความ 	
6. References เป็นคำถามที่ต้องการให้ระบุข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดที่กล่าวไว้ในบทความ ตัวอย่างบทความในประเภทนี้ เช่น	
The word “ They ” in paragraph 2 refers to	คำว่า “ They ” ในย่อหน้าที่ 2 กล่าวถึง
What does “ Their ” (line 9) probably refer to?	คำว่า “ Their ” (บรรทัดที่ 9) น่าจะกล่าวถึงอะไร
หลักการ <ul style="list-style-type: none"> ➡ คำที่โจทย์ถามมักเป็น Pronoun โดยหลักการแล้ว Pronoun มักอ้างถึง Noun, Noun Phrase ด้านหน้า ➡ พิจารณาเรื่อง Singular / Plural ของ Noun Phrase นั้นต้องสอดคล้องกับ Pronoun ที่โจทย์ถามถึง ➡ พิจารณาความสอดคล้องของ Context 	

ใบความรู้

Finding the Main Idea

Finding Main Ideas in Paragraphs

You can find the main ideas by looking at the way in which paragraphs are written:

A paragraph is a group of sentences about one main idea.

Paragraphs usually have 2 types of sentences:

-----a topic sentence, which contains the main idea, and

-----one or more detail sentences which support, prove, provide more information, explain, or give examples

You can only tell if you have a detail or topic sentence by comparing the sentences with each other.

The only exception to this is if there is only one sentence in the paragraph. Then the one sentence is the topic sentence.

Look at this example paragraph:

There are many uses for this great product. ---**TOPIC SENTENCE**

Some mix it with chocolate to make cake icing. --**DETAIL SENTENCE**

It is the main ingredient in some milkshake mixes. --**DETAIL SENTENCE**

It will also kill rats in small amounts. --**DETAIL SENTENCE**

The first sentence introduces the main idea and the other sentences support and give the many uses for the product.

Rules for Finding the Topic Sentence

1. The topic sentence is **usually first**, but could be in any position in the paragraph.
2. A topic is usually more "general" than the other sentences, that is, it talks about many things and looks at the big picture. Sometimes it refers to more than one thing. Plurals and the words "many", "numerous", or "several" often signal a topic sentence.
3. Detail sentences are usually more "specific" than the topic, that is, they usually talk about one single or small part or side of an idea. Also, the words "for example", "i. e. ", "that is", "first", "second", "third", etc., and "finally" often signal a detail.
4. Most of the detail sentences support, give examples, prove, talk about, or point toward the topic in some way.

How can you be sure that you have a topic sentence? Try this trick:

---Switch the sentence around into a question. If the other sentences seem to "answer" the question, then you've got it.

Answer Key

Driver badly hurt by thrown stone in Chumphon

Who :A truck driver.....

What :The truck driver was badly hurt by the thrown stone

Where:The incident occurred in Lang Suan district, chumphon.

When :The early hours of Thursday.../

.....The first attack on Thursday occurred about 2 am.....

Why :Hooligans threw stones at two lorries.....

How :A total of 10 vehicles have been attacked on consecutive nights
.....in the same area.....

Aussie, Argentinian hospitalized after Krabi rock climbing accident

Who: Thomas Rakuschan , Maria Florencia Clavetti

What:They were trying to climb a rock in Krabi.....

Where:between Ao Ton Sai and Ao Pai Plong

When:in Krabi yesterday

Why:.....They were amateur climbers and went climbing without a guide or
expert.....

.....accompanying them.....

How: Aussie, Argentinian hospitalized after Krabi rock climbing accident

เฉลยแบบวัดความสามารถ
การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ

Quiz 1

1. a
2. a
3. d
4. c
5. d
6. a
7. a
8. c
9. a
10. b

Answer Key

Mountain mummies

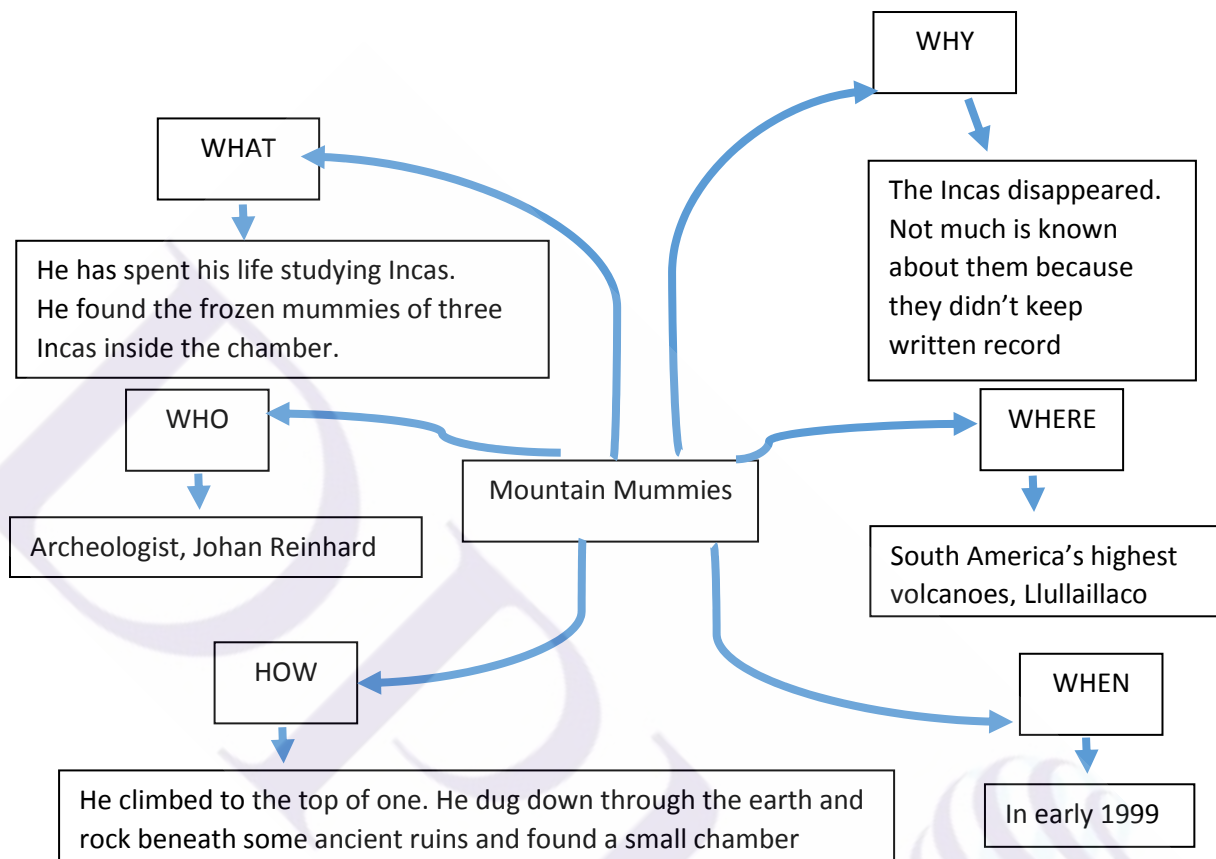
General understanding

5. T
6. F
7. T
8. F

In detail

6. In early 1999
7. The wind often reached speeds of up to 113 kilometers an hour.
8. South America's highest volcanoes.
9. Over 500 years.
10. Because the mummies looked like they had been buried only a short time before.

Concept Map

เฉลยแบบวัดความสามารถ
การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ

Quiz 2

1. b

2. d

3. d

4. a

5. c

6. b

7. a

8. a

9. c

10. c

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนผังมโนทัศน์

แบบประเมินการเขียนผังมโนทัศน์

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่น่าสนุนจากเรื่องที่อ่าน				
2	การตีความและประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียน				
3	การเสนอแนะแนวทางในการนำเสนอคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต				
4	ความถูกต้องของการเขียนกรอบแนวคิด				
5	การใช้ภาษา ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินผังมโนทัศน์

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก(4)	ดี(3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. การระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน	ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง	ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเป็นบางส่วน	ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเพียงเล็กน้อย
2. การตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียน	ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจน	ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง มีตัวอย่างชัดเจนเป็นบางส่วน	ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนได้ถูกต้อง แต่ไม่มีตัวอย่างประกอบ
3. การเสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพเป็นส่วนใหญ่	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพเป็นบางส่วน	เสนอแนะแนวทางในการนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตได้บ้างเพียงเล็กน้อย

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก(4)	ดี(3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
4. ความถูกต้องของการเขียนกรอบแนวคิด	วิเคราะห์เนื้อหา เรียบเรียงจัด หมวดหมู่เนื้อหา วางประเด็นหลัก ไว้กลาง หน้ากระดาษ เขียน ประเด็นรองไว้ตาม หัวข้อ	มีข้อบกพร่องใน การเขียนผัง ความคิด 1 รายการ	มีข้อบกพร่องใน การเขียนผัง ความคิด 2 รายการ	มีข้อบกพร่องในการ เขียนผังความคิด 3 รายการ
5. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่ สับสนวกวน อ่าน เข้าใจง่าย	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่ สับสนวกวน อ่าน เข้าใจง่ายเป็นส่วน ใหญ่	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ไม่ สับสนวกวน อ่าน เข้าใจง่ายเป็น บางส่วน	ใช้ภาษาถูกต้อง แต่ ไม่สละสลวย สับสน วกวน อ่านเข้าใจยาก

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Pretest)

คำชี้แจง

ข้อสอบทั้งหมด จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน ใช้เวลา 60 นาที

ชนิดของข้อสอบ

✓ ปรนัย จำนวน 20 ข้อ

Passage 1

Passing fears are common in early childhood. Many 2- to 4-year-olds are afraid of animals, especially dogs. By 6 years, children are more likely to be afraid of the dark. Other common fears are of thunderstorms, doctors, and imaginary creatures.

1. What is the main idea of this paragraph?
 - a. Passing fears are common in early childhood.
 - b. Many 2 to 4-year olds are afraid of animals, especially dogs.
 - c. By 6 years, children are more likely to be afraid of the dark.
 - d. Other common fears are of thunderstorms, doctors, and imaginary creatures.

Passage 2 (Item 2 - 3)

¹Rosa Park was an African American woman who worked hard as a seamstress in a departments store in the early 1960s. ²One day, tired from work, she refused to give up her seat on a bus in Montgomery, Alabama, and became a national hero. ³She was arrested and placed in jail for her refusal to move to the back of the bus, where African Americans were forced to sit in those days. ⁴The way she was treated garnered national. ⁵Some people say her refusal to give up her seat launched the civil rights movements. ⁶Rosa Parks proved that one brave person can make a difference.

2. What is the topic of passage?
- a. Rosa parks
 - b. civil rights
 - c. brave people
 - d. national heroes
3. What does the author want you to know about the topic?
- a. rosa parks was a hard working woman.
 - b. brave people deserve special attention.
 - c. stubborn people always get their way.
 - d. brave people can make a difference.

Passage 3 (Item 4 - 7)

The blue whale is the biggest living animal in the world. It grows up to 30 meters long, and the largest can weigh more than 180 metric tons. The tongue of a blue whale alone can weigh as much as an elephant, and its heart can be the size of a small car. A baby blue whale weighs up to 2.7 metric tons when it is born, and gains 91 kilograms every day for its first year. But these enormous animals can swim at a fast speed of 32 kilometers an hour.

During certain times of the year, an adult whale eats about 3.6 metric tons of krill a day. The whale swims slowly through the water with its mouth open, and thousands of tiny fish and plankton swim into it. But the whale can't swallow larger than a shrimp.

Whales are mammals, and so they cannot stay under for too long. They need to come to the surface to breathe after 10 to 20 minutes. Blue whales usually dive around 100 meters, but can reach a depth of 500 meters. When they come to the surface, they blow a wet stream 12 to 15 meters up in the air.

Blue whales are the loudest animals on Earth. Their call is louder than a jet, and it can travel for hundreds of kilometers in the ocean. They use their call and song to communicate with other blue whales. Fortunately blue whales are no longer an endangered species.

4. What is the main idea of this passage?
- a. Whales are enormous animals can swim at a fast speed.
 - b. Whales are mammals, so they cannot stay under water too long.
 - c. The blue whales is the biggest living animal in the world.
 - d. Whales are no longer an endangered species.
5. What is the main topic discussed here by the author?
- a. Whale's food
 - b. Whale's life
 - c. The best things of whale
 - d. Whale characteristics
6. What is stated in the last paragraph?
- a. Whales use their calls songs to communicate with other whales.
 - b. Whales eat about 3.6 metric tons of food per day.
 - c. Whales are mammals that live in the ocean.
 - d. Whales can weigh as much as an elephant.
7. What is tone of the author?
- a. informative
 - b. warning
 - c. care
 - d. embarrassed

Passage 4 (Item 8 - 11)

Mount Tambora on Sumbawa Island, Indonesia erupted In April 1815: It destroyed most of the island population and its vegetation. Trees were pushed into the sea along with the volcanic ash. Tsunami caused by exploitation also effected Islands nearby.

But the volcano's destructive power wasn't just to that area. The United States experienced extreme frosts and heavy snow even in July. The same happened elsewhere, causing a worldwide famine. This helped to spread a new strain of choleras in Asia and typhus in other regions.

Experts are now saying that Mount Tambora is likely to erupt again. Steady stream of earthquakes are currently shaking the island. Nobody knows for sure when and how intensely Mount Tambora will explode next, but we know it is awakening, and that's not good at all.

8. What would be the best title for this passage?

- a. Volcanic Eruptions
- b. Destruction of Sumbawa
- c. Eruption of Tambora
- d. History Always Repeats It self

9. According to the passage, what did the famine lead to?

- a. The spread of deadly diseases
- b. Crops ruined by frost and snow.
- c. The rise in global temperatures.
- d. A large amount of ash thrown into the atmosphere.

10. According to the experts, what indicates the next possible eruption of Mount Tambora?

- a. A series of tsunamis
- b. Frequent earthquakes
- c. Frost and heavy snow
- d. A new strain of epidemics

11. In the last paragraph, how does the writer feel?

- a. Curious
- b. Worried
- c. Relieved
- d. Confident

12. Fill in the blanks with the right sequence words.

There is so much stress in our modern lives one of the first things necessary to reduce stress involves taking a break. _____, we should spend more time with family or friends. Taking sometime to be alone is also helpful. Finally, spending time in a relaxing place like a Park can help reduce stress.

- a. Next
- b. One
- c. Finally
- d. While

Passage 5 (Item 13 - 17)

(1) Ice cream is one of the most popular desserts in the world. Over four billion gallons (15.1 billion liters) are consumed each year, worldwide. Although many people enjoy this frozen dessert, not too many people know its history.

(2) Eating frozen sweets started about two thousand years ago. In ancient Italy, Persia and China, ice (or sometimes snow) was mixed with fruit or fruit juice. In ancient Rome, the Emperor Nero had snow brought down from the mountains and mixed with fruit.

(3) Arabs were the first people to add milk to frozen desserts. Instead of fruit juice, they added sugar as a sweetener. But sugar wasn't the only thing added. They also added dried fruits and nuts. As early as 1,000 years ago ice cream could be found in Baghdad, Damascus and Cairo.

(4) Much later, in the sixteenth century, the rulers of ancient India used horsemen to bring ice down from the mountains to make sorbets. During this time a famous Italian duchess, Catherine de Medici brought ice cream to France. A hundred years later, in the seventeenth century, ice cream could be found in England.

(5) After the time, ice cream and ice cream recipes were mentioned in books. One of the earliest ice cream recipes appeared in a cookbook from 1718. The Oxford English Dictionary claims that the first mention of the phrase "ice cream" was in a magazine that was published in the year 1744

(6) About one hundred year later, in the 1870's, a German engineer invented something that would later help make ice cream available worldwide. This invention was the freezer. Later still in 1926 ,an improved a method of freezing was invented. This is when ice cream started to spread all over the world because it could be more easily made and transported.

(7) These days there are many companies that sell ice cream and the number of different flavors available is well over 1,000. Frozen desserts have been around for a long time and will most likely be enjoyed well into the future.

13. What should be the best title of this passage?

- a. People love ice cream
- b. The history of ice cream
- c. How to make ice cream
- d. The different ways of making ice cream

14. What is the main idea of paragraph 3?

- a. Arabs added some salt to frozen ice cream.
- b. Ice cream was popular in many old Arab cities.
- c. Arabs added variety of things to frozen desserts.
- d. Arab traders brought ice cream to Central America.

15. What is the main idea of paragraph 6?

- a. Technology which made ice cream taste better
- b. Something that helped ice cream spread quickly
- c. Technology which was invented to make ice cream
- d. How German Engineers invented a machine to freeze ice cream

16. How much ice cream is eaten each year?

- a. more than 4,000,000 gallons
- b. more than 14,100,000 gallons
- c. more than 40,000,000 gallons
- d. more than 4,000,000,000 gallons

17. According to the passage, which statement is NOT true?

- a. A famous Italian duchess brought ice cream to Italy.
- b. Arabs were the first people to add sugar to frozen desserts.
- c. Ice cream recipes first appeared in magazine in the seventeenth century.
- d. Ice cream spread all over the world after a method of freezing was invented.

18. Identify the CAUSE in the following sentence. "Nancy joined the book because she loves to read"

- a. Nancy joined the book club
- b. because
- c. she loved to read
- d. Not here

19. Identify the EFFECT in the following sentence.

"Jim burned his hand when he took the lid off **of the hot pan**"

- a. took the lid off the hot pan
- b. Jim burned his hand
- c. when
- d. Not here

20. What was the cause that delayed Jason's arrival at the studio?

After the morning meeting, Jason's supervisor sent him to pick up some photographs. The photo were needed for an advertising promotion the next day, but Jason was delayed getting to the photo studio due to a flat tire That's because his car ran over a piece of broken glass that he drove over on the highway.

- a. Jason didn't care too much about his boss' request.
- b. Jason didn't have an update map to find his way.
- c. His tire hit a wail in front of the photo studio.
- d. His car ran over some glass on the highway.

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Posttest)

คำชี้แจง

ข้อสอบทั้งหมด จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน ใช้เวลา 60 นาที

ชนิดของข้อสอบ

✓ ปรนัย จำนวน 20 ข้อ

Passage 1

Passing fears are common in early childhood. Many 2- to 4-year-olds are afraid of animals, especially dogs. By 6 years, children are more likely to be afraid of the dark. Other common fears are of thunderstorms, doctors, and imaginary creatures.

1. What is the topic idea?

- a. Fearless children
- b. Passing fears
- c. two- to four-year-olds are afraid of animals
- d. common fears

(1) Congratulations! (2) You have been offered a job. (3)The time has come to negotiate your salary. (4) The question to ask yourself is: “How much am I worth? (5) Your answer will likely affect the outcome of your salary negotiation. (6) The point is, in order to negotiate the best possible salary; you must convince both yourself and the employer of the value that you will bring to the job.

2. What is the topic noun?

a. Job	b. Salary
c. Value	d. Employer

3. What is the topic idea?
- a. Convincing yourself and the employer
 - b. Being offered a job
 - c. Asking yourself how much you are worth
 - d. Negotiating the best possible salary

Passage 2

Read the passage and find the main idea, topic and supporting signal words that use in cause and effects passage.

I woke up late this morning because my alarm clock didn't ring. As a result, I had to rush to get ready for School and I made a huge mess all over the house. I missed the bus because I had to go back home to fetch my cellphone. Consequently, I was late for school, and my lecturer was not pleased with me at all. Due to the fact that my day had been going so badly. I was in a bad mood and shouted at my friends. Since I was in such a bad mood, they didn't want to hang out with me and they left. After they left, my day only got worse. In view of all that happen today. I've decided that I need two alarm clocks instead of one, to make sure I wake up on time in the mornings.

4. What is the main idea of this passage?
- a. I woke up late this morning because my alarm clock didn't ring.
 - b. The worst day
 - c. As a result, because , Consequently , Due to, Since
 - d. I woke up late this morning because my alarm clock didn't ring

5. What is the topic of this passage?

- a. I woke up late this morning because my alarm clock didn't ring.
- b. The worst day
- c. As a result, because , Consequently , Due to, Since
- d. I woke up late this morning because my alarm clock didn't ring

6. What are the signal words of this passage?

- a. I woke up late.
- b. I made a huge mess all over the house.
- c. As a result, because, consequently, due to,since
- d. I was in a bad mood

7. Identify the effect in the following sentence?

- a. I woke up late this morning because my alarm clock didn't ring.
- b. The worst day
- c. As a result, because , Consequently , Due to, Since
- d. My day got worse

Passage

People often laugh when they see penguins walking. They look very funny, waddling from side to side on their short little legs. However Adélie penguins are able to walk 200 kilometres across the Antarctic sea ice to the place where they lay their eggs. Penguins are such good swimmers that early explorers thought they were fish,

They use their flippers to 'fly through the water like other birds use their wings to fly through the air. Emperor penguins, the biggest penguins, can go as fast as 50 kilometres an hour. If an Adélie penguin is swimming quickly, it can jump 2 metres out of the water. They do this when they are being chased by leopard seals, which like to eat them

Emperor penguins can hold their breath underwater for twenty minutes. This means they can dive very deep to hunt for food. The deepest dive scientists know about is 565 metres. That's over half a kilometre!

When the male Emperor penguins are looking after eggs, they join together in tight groups. In the middle of the group it might be 38°C, while on the outside of the group it might be -35°C. When the penguins on the outside get too cold, they move slowly to the inside and others take their place on the outside.

8. What is the main idea of this passage?

- a. Penguins can lay their eggs.
- b. Penguins are good swimmers.
- c. Penguins have short little legs.
- d. Penguins are surprising animals.

9. Why did the early explorers think penguins were fish?

- a. Because they can't fly.
- b. Because they can lay their eggs.
- c. Because they can swim very well.
- d. Because they can't dive very deep.

10. The passage tells us that penguins _____

- a. can't dive
- b. are kind of fish
- c. are kind of explorers
- d. use their flippers to swim

11. Which sentence is correct?

- a. No living things can live long.
- b. Animals hunt animals for food.
- c. Penguins hate the cold weather.
- d. Penguins are kind of social animals.

12. Fill in the blanks with the right sequence words.

There is so much stress in our modern lives one of the first things necessary to reduce stress involves taking a break. Next, we should spend more time with family or friends. Taking sometime to be alone is also helpful. _____, spending time in a relaxing place like a Park can help reduce stress.

- e. Next
- f. One
- g. Finally
- h. While

Read the passage and answer the questions

Superstitions? Who needs them!

Superstitions have been around for thousands of years. A lot of people never walk under ladders or they believe that black cats bring good (or bad) luck. Some people think one magpie is bad luck but two together is good luck. Other superstitions are more modern, like football players who don't change their socks or who always enter the pitch with their right foot. Lots of people, however, believe strongly that superstitions are silly. They say that superstitions are based on old habits, customs or beliefs. How could you have bad luck by opening an umbrella inside? Why is the number thirteen more dangerous than other numbers? To prove their point, they have 'Anti-Superstition Parties', usually on Friday the thirteenth, a date that many people think brings bad luck. At these parties, people break mirrors and dance with open umbrellas. And nothing bad happens! Peter Moore, a dentist, has been to several anti

-superstition parties. He says, 'People must be crazy to believe that the number seven is lucky or that they could be more successful by putting a horseshoe outside their house.' Chelsea Evans, a chef, agrees.

I love the parties. I've broken lots of mirrors and my life is going well!

13. What day is considered a bad Luck?

- a. Friday the thirteenth
- b. Friday the fourteenth
- c. Friday the fifteenth
- d. Friday the sixteenth

14. What do people do during “Anti-superstition parties”?

- a. Break Mirrors
- b. Dance with close umbrellas
- c. Break glasses
- d. Dance without music

15. Which is not a superstition?

- a. Black cats bring good / bad luck
- b. Football player don't change socks
- c. Number 13 15 Dangerous
- d. Sleeping under the tree

16. What is superstition?

- a. Unfounded belief
- b. Good Idea
- c. A landmark
- d. An event

17. Which is not true about superstitions?

- a. Superstitions have been around
- b. Superstitions are modern
- c. Superstitions are old beliefs
- d. Superstitions are old habits.

18. Identify the CAUSE in the following sentence. “ **After the accident happened, we had to take her to the hospital.**”

- a. After the accident
- b. we had to take her to the hospital.
- c. the accident happened
- d. a cause is a reason for, or events leading up to.

19. Identify the EFFECT in the following sentence.

“ **You are lazy, therefore you have failed all of her subjects.**”

- a. You are lazy
- b. Therefore
- c. you have failed all of her subjects.
- d. An effect is the results of a cause or causes.

20. Identify the CAUSE in the following sentence. “ **The police arrested her on red handed because she committed a crime.**”

- a. she committed a crime.”
- b. . a cause is a reason for, or events leading up to.
- C. The police arrested her on red handed
- d. An effect is the results of a cause or causes.

เฉลยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Pretest)

1. a

2. a

3. d

4. c

5. d

6. a

7. a

8. c

9. a

10. b

11. b

12. a

13. b

14. c

15. c

16. d

17. a

18. c

19. b

20. d

เฉลยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Posttest)

1. b

2. b

3. d

4. a

5. b

6. c

7. c

8. d

9. c

10. d

11. d

12. c

13. a

14. a

15. d

16. a

17. b

18. c

19. c

20. a

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างแบบสอบถามความพึงพอใจ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์

รายการประเมิน	ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านผู้สอน					
1. อธิบายเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้ชัดเจน					
2. มีการแจ้งวัตถุประสงค์ เนื้อหารายวิชาก่อนการเรียนรู้อย่างชัดเจน					
3. ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานร่วมกัน					
4. ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน					
5. ช่วยเหลือและให้คำปรึกษานักเรียนเมื่อมีคำถาม					
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
6. ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจได้ด้วยตนเอง					
7. ส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน					
8. ส่งเสริมการพัฒนาการคิดของนักเรียน					
9. บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนทำงานได้อย่างอิสระ					
10. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น					
ด้านผู้เรียน					
11. มีพัฒนาการอ่านจับใจความในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น					
12. สามารถนำเทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ไปใช้ในวิชาอื่นได้					
13. กล้าที่จะใช้ความสามารถทางการคิด					
14. ได้พัฒนาความสามารถการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
15. พึงพอใจในผลการเรียนรู้ของตน					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวมณีรัตน์ ศรีสุวรรณ

ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ. 2552

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ครู กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม

สมุทรปราการ

